

משניות

סדר קדשים

על פי מהדורות הרב דוד אלטראאס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים י"א
שנת ונשלה פרים שפטנו לפ"ק

הווצאת חטף-סגול

2025

הובא לדפוס באמצעות **X**TEX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללימוד
יהי רצון מלפניך יי' אללה שלא יארע דבר תקללה על ידי ולא אכשל
בךבר הילכה וישמחו בי חבירי ולא אומר על טהור טמא ולא על
טמא טהור ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר ולא יכשלו חבירי
בךבר הילכה ואש mach בם:

והאר"ז שיקל היה אומר אחר תפלת זו שני פסוקים אלו:

כִּי יְיָ יַתֵּן חֶכְמָה מִפְיוֹ דִּעָת וַתְּבוֹנֵה:
כָּל עַיִן וַאֲבִיטָה נְפָלוֹת מִתּוֹרָתֶךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפוחה הספר למדוד בו יאמר

הנני רוצה למדוד כדי שיביאני תלמוד זה לידי מעשה ולידי מדות
ישרות ולידי ידיעת התורתה והריני עושה לשם ייחוד קדשו בריך
הוא ושביגתיה בךhilו ורוחמי ויהי נועם יהזה אלהינו עליינו ומעשיה
ידינו כוננה עליינו ומעשה ידינו כוננהו:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזה סדרון

א זבחים יד פרקים. ב מנחות יג פרקים. ג חולין
יב פרקים. ד בכורות ט פרקים. ה ערבי ט פרקים.
ו תמורה ז פרקים. ז בריתות ו פרקים. ח מעילה ו פרקים.
ט תמיד ז פרקים. י מדות ה פרקים. יא קנים ג פרקים.
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָל הַזְבָחִים שֶׁגְבַחוּ שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ בְשָׂרִים אֲלֹא שֶׁלֹא עַל
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חוץ מִן הַפְסֵח וּמִן הַחֲטֹאת
הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת בְכָל זָמָן רַبִי אַלְיעָזֶר אָמֵר אָף
הָאָשָׁם הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת וְהָאָשָׁם בְכָל זָמָן אָמֵר
רַבִי אַלְיעָזֶר הַחֲטֹאת בָאָה עַל חַטָא וְהָאָשָׁם בָא עַל
חַטָא מֵהַחֲטֹאת פְסוֹלָה שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ אָף הָאָשָׁם פְסוֹל
שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ:

ב' יוֹסֵי בֶן חֹנִי אָמֵר הַנְשָׁחִתִים לְשֵׁם פְסֵח וְלִשֵם חֲטֹאת
פְסוֹלִין שְׁמָעוֹן אֲחֵי עֲזִירָה אָמֵר שְׁחַתּוּ לְשֵׁם גְבוֹה מֵהַ
בְשָׁרִין לְשֵׁם נָמוֹך מֵהַפְסוֹלִין בִּיצְדָקָדְשִׁים קָדְשִׁים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁים קָלִים פְסוֹלִין קָדְשִׁים קָלִים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁים קָדְשִׁים בְשָׁרִין הַבָּכָר וְהַמְעָשָׂר
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם שְׁלָמִים בְשָׁרִין וְשְׁלָמִים שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם
בְכָור וְלִשֵם מַעֲשֵׂר פְסוֹלִין:

ג' הַפְסֵח שְׁשַׁחַתוֹ בְשִׁחרִית בְאַרְבָעָה עָשָׂר שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ רַבִי יְהוֹשֻׁעַ מִכְשִׁיר בְאַלּו נְשַׁחַט בְשָׁלְשָׁה עָשָׂר בֶן בְּתִירָא
פְזָסֵל בְאַלּו נְשַׁחַט בֵין הַאַרְבָעִים אָמֵר שְׁמָעוֹן בֶן עַזָּאי
מִקְבֵל אַנְי מִפִי שְׁבָעִים וָשְׁנִים זְקִנִים בַיּוֹם שְׁהַזּוֹבִיבוּ

רבי אלעזר בן עזיריה בישיבה של הובחים הנאכלים שנזובחו שלא לשמן בשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. חוץ מון הפסח ומון החטאת ולא הוסיף בן עזיר אלא העולה ולא הוזע לו חכמים:

ה הפסח והחטאת ששחתן שלא לשמן. קיבל והלך וזרק שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם פסח. שהזבח נפסל בארכעה דברים בשחיטה ובקבול. ובהלווד ובזוריקה. רבי שמעון מכשיר בהלווד. שהיה רבי שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה. ושלא בזוריקה. אבל אפשר שלא בהלווד. ששוחט בצד המזבח וזורק. רבי אלעזר אומר המהלך במקום שהוא צרייך להלך המתחבה פוסלה. ובמקום שאינו צרייך להלך אין המתחבה פוסלה:

פרק ב

כָּל הַזְּבָחִים שֶׁקְבַּל דָמָן זָר אֲוֹן טְבוֹיל יוֹם מַחְסֵר בְּגָדִים מַחְסֵר בְּפּוּרִים שֶׁלֹא רְחֵץ יָדִים וּרְגֵלִים עַרְלָטְמָא יֹשֵׁב עַזְמָד עַל גְּבֵי כְּלִים עַל גְּבֵי בְּהַמָּה עַל גְּבֵי חֶבְרוֹ פִּסְלָן קְבַּל בְּשֶׁמֶאל פִּסְלָן רְבִי שְׁמַעַן מַכְשֵׁיר נְשַׁפֵּךְ עַל הַרְצֵף וְאַסְפֵּו פִּסְול נְתַנְנוּ עַל גְּבֵי הַכְּבָשׂ שֶׁלֹא בְּנֶגֶד הַיסּוֹד נְתַנְנוּ אֶת הַנְּתָנִין לְמַטָּן לְמַעַלְנוּ וְאֶת הַנְּתָנִין לְמַעַלְנוּ לְמַטָּן אֶת הַנְּתָנִים בְּפִנְים בְּחוֹזֶן וְאֶת הַנְּתָנִים בְּחוֹזֶן בְּפִנְים פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָתָה:

ב' הַשׁוֹחֵט אֶת הַזְּבָח לְזַרְוק דָמו בְּחוֹזֶן לְהַקְטִיר אֶת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה בְּחוֹזֶן פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת לְזַרְוק דָמו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת דָמו לְמַחָר לְהַקְטִיר אַמְוֹרִיו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו לְמַחָר לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה לְמַחָר פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת:

ג' זֶה הַכָּלָל כָּל הַשׁוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזַּוְרָק לְאַכְוֹל דָבָר שֶׁדָרְבָו לְאַכְוֹל לְהַקְטִיר דָבָר שֶׁדָרְבָו לְהַקְטִיר חַוֵּן לְמַקְוֹמוֹ פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת חַוֵּן לְזַמְנוֹ פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת וּבָלְבָד שִׁקְרָב הַמְּתִיר בְּמִצּוֹתָו:

ד ביצה קרב המתר במצותו. שחט בשתיקה. קיבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא בשתיקה. או ששהחט וקיבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא שקרב המתר במצותו. ביצה לא קרב המתר במצותו. שחט חוץ למקוםו. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט וקיבל וזרק והלך חוץ למקוםו. הפסח והחטאת ששהחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששהחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו:

ה לא יכול בזיה בחוץ ובזיה למשך. בזיה למשך ובזיה בחוץ. בחייב זיה בחוץ ובחייב זיה למשך. בחייב זיה למשך ובחייב זיה בחוץ פסול ואין בו ברית. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחייב בת הזמן קדמה לחייבת המקום. פגול וחייב עליו ברית. ואם מחייב בת המקום קדמה לחייבת הזמן. פסול ואין בו ברית. וחייבים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברית. לא יכול בחייב זיה ולהקטיר בחייב זיה אפשר. שאין אכילה והקטירה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסֹולִין שֶׁשְׁחַטּוּ שְׁחִיטָתֵן בְּשֶׁרֶה. שְׁהַשְׁחִיטה
בְּשֶׁרֶה בְּגַנְשִׁים וּבְעֲבָדִים וּבְטַמְאִים אֲפִילוּ בְּקָדְשִׁים
קָדְשִׁים. וּבַלְבֵד שֶׁלֹּא יְהִי טָמְאים נָגָעִים בְּבָשָׂר. לְפִיכָּךְ
הַם פּוֹסְלִים בְּמַחְשָׁבָה. וְכַלּוּ שִׁקְבָּלוּ אֶת הַדָּם חֹזֵק לִזְמָנוֹ.
וְחוֹזֵק לִמְקוֹמוֹ. אֲםִינָה דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

בְּקָבֵל הַבָּשָׂר וַיְנַתֵּן לְפָסֹול. יְחִזּוּר לְבָשָׂר. קָבֵל בַּיָּמִינוֹ וַיְנַתֵּן
לְשֶׁמֶאלֹו. יְחִזּוּר לִימִינוֹ. קָבֵל בְּכָלִי קָדְשׁ וַיְנַתֵּן בְּכָלִי חֹלָה.
יְחִזּוּר לְכָלִי קָדְשׁ. נְשָׁפֵךְ מִן הַכָּלִי עַל הַרְצָפהׁ וְאַסְפוֹ.
בְּשֶׂרֶב. נַתָּנוּ עַל גַּבְיוֹ הַכְּבָשׁ שֶׁלֹּא בְּגַד הַיְסוֹד. נַתָּנוּ אֶת
הַגְּתָנִין לְמַטָּה לְמַעַלָּה. וְאֶת הַגְּתָנִין לְמַעַלָּה לְמַטָּה. אֶת
הַגְּתָנִין בְּפָנִים בְּחוֹזֵק. וְאֶת הַגְּתָנִין בְּחוֹזֵק בְּפָנִים. אֲמִינָה
דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

גְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁאֵין דָרְכוֹ לְאַכְזָל.
וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁאֵין דָרְכוֹ לַהֲקֹטֵיר. בְּשֶׂרֶב. רַבִּי אַלְיעָזֶר
פּוֹסֵל. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁדָרְכוֹ לְאַכְזָל. וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁדָרְכוֹ
לַהֲקֹטֵיר. פָחוֹת מִבְּזִית בְּשֶׂרֶב. לְאַכְזָל בְּחִצֵּי זִית. וְלַהֲקֹטֵיר
בְּחִצֵּי זִית בְּשֶׂרֶב. שֶׁאֵין אַכְלָה וְהַקְטָרָה מִצְטָרְפָּין:

דְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח לְאַכְזָל בִּזְעִית מִן הַעֹזֶר. מִן הַרְטָב. מִן
הַקְפָּה. מִן הַאֲלֵל. מִן הַעֲצָמוֹת. מִן הַגִּידִים. מִן הַטְּלָפִים.
מִן הַקְרָנִים. חֹזֵק לִזְמָנוֹ. אוֹ חֹזֵק לִמְקוֹמוֹ בְּשֶׂרֶב. וְאֵין חִבּוּן
עַלְיהֶם. מִשּׁוּם פָגּוֹל וְנוֹתָר וְטָמָא:

ה השוחט את המקדשין לאכול שליל או שליא בחוץ. לא פיגל המזיל תורים בפנים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגל חלב המקדשין וביצוי תורים אין חיבין עליהם משום פגול ונותר טמא:

שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר או להוציאו לחוץ. רבי יהודה פוסל וחכמים מחשירין. שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא בנגד היסוד.תן את הנתניון למוץ' למעלו' ואות הנתניון למוץ' ואות הנתניון בפנים בחוץ ואות הנתניון בחוץ בפנים. שיأكلו'ו טמאים. שיקריבו'ו טמאים. שיأكلו'ו ערלים. שיקריבו'ו ערלים. לשבר עצמות הפסח. ולאכול ממנה נא. לעירם דמו בדם פסולין בשר. שאין מהשבה פסולת. אלא חוץ לזרע וחוץ למקומו. והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתניון על מזבח החיזון. שם נתנו מטבח אחת בפר. ובחטאת שתי מטבחות. ובית הלל אומרים אף חטאת שנתנה מטבח אחת בפר. לפיכך אם נתן הראשונה בטקונה. ואות השניה חוץ לזרע בפר. נתן את הראשונה חוץ לזרע. ואות השניה חוץ למקומה. פגול וחיבין עליו ברת:

ב בְּכָל הַגְּתָנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאָמַר חִסְר אַחַת מִן הַמְּתֻנוֹת לֹא כְּפֵר לְפִיכָךְ אָמַן גַּתּוֹ כְּלֹן בַּתְּקוֹנוֹ וְאַחַת שֶׁלְאָה
בַּתְּקוֹנוֹ הַפְּסוֹל וְאֵין בָּהּ בְּרִת:

ג אֲלֹו דָּבָרים שֶׁאֵין חִיבֵין עַלְيָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל הַקְּמָץ
וְהַלְּבָזָנָה וְהַקְּטָרָתָה וּמִנְחָת בְּהָנִים וּמִנְחָת בְּהָן מֶשֶׁיחָה
(וּמִנְחָת נְסָכִים) וְהַדָּם וְהַנְּסָכִים הַבָּאִים בְּפָנֵי עַצְמָן דָּבָרִי
רַبִּי מַאיָּר וְחַכְמָמִים אֹמְרִים אֶפְתָּהָאִים עַם הַבְּהָמָה לְזֹג
שֶׁמֶן שֶׁל מִצְּרוּעַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵין חִיבֵין עַלְיוֹ מִשׁוּם
פָּגּוֹל וַרְבִּי מַאיָּר אֹמֵר חִיבֵין עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל שְׁדָם
הָאָשָׁם מַתִּירוֹ וְכָל שִׁישׁ לוֹ מַתִּירִים בֵּין לְאָדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ
חִיבֵין עַלְין מִשׁוּם פָּגּוֹל:

ד הַעֲוָלה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ וְעֹורָה לְבַהֲנִים
עֹזֶלֶת הַעֲוָף דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ חַטָּאת הַעֲוָף
דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְבַהֲנִים פָּרִים הַגְּשָׁרִפִים וְשַׁעֲרִים
הַגְּשָׁרִפִים דָּמָן מַתִּיר אֶת אִימּוֹרְהָן לִיקְרָב רַבִּי שְׁמַעוֹן
אֹמֵר בְּלָשׁ אֵינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצֹּן בְּשַׁלְמִים אֵין חִיבֵין
עַלְיוֹ מִשׁוּם פָּגּוֹל:

ה קָדְשִׁי עֹזְבִּי אַלְילִים אֵין חִיבֵין עַלְיָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל
נוֹתָר וְטָמָא וְהַשׁׁוֹחֵטָן בְּחֹזֶק פָּטוֹר דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר רַבִּי
יּוֹסֵי מַחְיֵב דָּבָרים שֶׁאֵין חִיבֵין עַלְיָהֶם מִשׁוּם פָּגּוֹל חִיבִּים
עַלְיָהֶם מִשׁוּםנוֹתָר מִשׁוּם טָמָא חֹזֶק מִן הַדָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שדרפו להאכל. אבל בגין העצים והלבונה והקטרת אין מיבין עליה מושום טמאה:

ו' לשם יששה דברים הזבח נזבח לשם זבח לשם זבח. לשם השם לשם אישים לשם ריח. לשם ניחח. והחטאת והאשם לשם חטא. אמר רבי יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו בשר. שהוא תנאי בית דין. שאין המחייב הולכת אלא אחר העוזב:

פרק ה

אייזהו מקום של זבחים קדשי קדשים שחיטתן באפוזן. פר ושער של יום הבפורים. שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על בין הבדיקות. ועל הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב:

ב' פרים הנשறפים וערי הנשறפים שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב. אלו ואלו נשרפים בבית הדשן:

ג' חטאות האبور והיחיד. אלו הן חטאות האبور. שירוי ראייני קדשים. ושל מזודות. שחיטתן באפוזן. וקבול

דְּמָנוּ בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַمָּנוּ טֻעָן אֶרְבֶּעָה מִתְנּוֹת עַל
אֶרְבֶּעָה קְרָנוֹת. בַּיְצָד עַלְהָ בַּכְּבָשׂ וְפִנְהָ לְסָגֵב. וּבָא לוּ
לְקָרְנוֹ דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפּוֹנִית. צְפּוֹנִית מַעֲרָבִית.
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הִיא שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזִכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכֵל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ג' הַעוֹלָה קְדֻשָּׁ קְדָשִׁים. שְׁחִיטָתָה בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָה
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּה טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּטֻעָנה הַפְּשֵׁט וְגַתּוֹחַ. וּכְלִיל לְאָשִׁים:

ה' זָבֵחַ שְׁלֵמִי צָבֹור וְאָשָׁמוֹת. אַלְוָה הַן אָשָׁמוֹת. אָשָׁם
גְּנִילּוֹת. אָשָׁם מַעֲלָוֹת. אָשָׁם שְׁפָחָה חֲרוֹפָה. אָשָׁם נְזִיר.
אָשָׁם מַצּוֹּרָע. אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָנוּ
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזִכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכֵל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאַיִל נְזִיר קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם
בַּעֲזָרָה. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מְאָכֵל. לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת.
הַמּוֹרָם מִהֶּם בַּיּוֹצָא בָּהֶם. אֶלָּא שְׁהַמּוֹרָם נְאָכֵל לְבָהָנים.
לְנְשִׁיהם וְלְבָנִיהם וּלְעַבְדִּיהם:

ז' שְׁלֵמִים קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם בַּעֲזָרָה.
וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל הָעִיר.

משניות סדר קדשים

לכל אדם. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. המזומנים מהם ביציאם ביהם. אלא שהמזומנים נאכל לבתנים. לנשיהם ולבנייהם ולבנייהם:

" הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים. שהחיתון בכל מקום בעזורה. זdem טעון מותנה אחת. ובלבך שיתון בנגד היסוד. שנה באכילתון. הבכור נאכל לבתנים. והמעשר לכל אדם. ונאכלין בכל העיר. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. הפסח אינו נאכל אלא בלילה. ואינו נאכל אלא עד חצות. איןנו נאכל אלא למניו. ואינו נאכל אלא צלי:

פרק ו'

קדשי קדשים ששחיטן בראש המזבח. רבי יוסי אומר באלו נשחטו בצפון. רבי יוסי בר יהודה אומר מחייב המזבח ולא צפון בצפון. מחייב המזבח ולדרום בקרים. המנחות היו נקומות בכל מקום בעזורה. ונאכלין לפנים מן הקלעים. לזכרי בהוניה. בכל מאכל. ליום וללילה עד חצות:

" חטאת העזיף היתה נעשית על קרון דריזמית מערבית. בכל מקום היתה בשירה. אלא שזו היה מקומה. שלשה דברים היתה אotta הקרון משפט מלמטה ושלשה מלמטה. מלמטה חטא העזיף וההנשות ושרי הדם.

מִלְמַעַלْ נָסֹךְ הַמִּים וְהַיּוֹן וְעוֹלָת הַעֲזֹף בְּשֵׁהִיא רַבָּה
בְּמִזְרָח:

כִּי כָל הַעֲזֹף לְמִזְבֵּחַ עַזְלֵין דָּרֶךְ יְמִין וּמִקְיָפֵין וּזְרִידֵין דָּרֶךְ
שְׁמָאלָל חֹזֵק מִן הַעֲזֹלה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֶלָּו שְׁהִיו עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לְעַקְבֵּב:

ד' חַטָּאת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית הִיה מַולְקָא אֶת רָאשָׁה
מִמְּאֹל עַרְפָּה וְאֵינוֹ מְבָדֵיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הִיה מַתְמָאָה עַל הַיסּוֹד אֵין לְמִזְבֵּחַ אֶלָּא דָמָה
וּכְלָה לְפָהָנים:

ה' עוֹלָת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית עַלְהָ בְּכֶבֶשׂ וּפְנֵה
לְסּוֹבֵב בָּא לוֹ לְקַרְנוֹ דָּרוֹמִית מִזְרָחִית הִיה מַולְקָא אֶת
רָאשָׁה מִמְּאֹל עַרְפָּה וּמְבָדֵיל וּמִמְּאָה אֶת דָמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נִטְלָה אֶת הַרְאָשָׁה וְהַקְרִיף בֵּית מַלְיקָתוֹ לְמִזְבֵּחַ
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לְגַוְף וְהַסִּיר
אֶת הַמְּרָאָה וְאֶת הַנּוֹצָה וְאֶת בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה
וְהַשְׁלִיכָה לְבֵית הַדְּשֵׁן שְׁפֵעַ וְלֹא הַבְּדִיל וְאֶם הַבְּדִיל בְּשֵׁר
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו' לֹא הַסִּיר לֹא אֶת הַמְּרָאָה וְלֹא אֶת הַנּוֹצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה וְלֹא סְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ כָּל שְׁשָׁבָה
בָּה מַאֲחַר שְׁמָאָה אֶת דָמָה בְּשֵׁרָה הַבְּדִיל בְּחַטָּאת וְלֹא
הַבְּדִיל בְּעַזְוֹלה פְּסָלָם מִצָּה דָם הַרְאָשָׁה וְלֹא מִצָּה דָם הַגּוֹף
פְּסָולָה מִצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מִצָּה דָם הַרְאָשָׁה בְּשֵׁרָה:

חטאת העז שמלקה שלא לשמה. מזה דמה שלא לשמה או לשמה ולא לשמה לשמה. או שלא לשמה ולשמה. פסילה. עולת העוז בשורה. ובלבד שלא עלתה לבטים. אחד חטאת העז. ואחד עולת העוז. שמלקה ושםaza דמו. לאכזב דבר שדרפו לאכזב. להקטיר דבר שדרפו להקטיר. חזץ למוקומו. פסול ואין בו ברת. חזץ לזמןנו. פגול וחיבין עלייו ברת. ובלבד שיקרב המתר במצותו. כיצד קרב המתר במצוותו. מלך בשתייה. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם בשתייה. או שמלך ומזה הדם חזץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוותו. כיצד לא קרב המתר במצוותו. מלך חזץ למוקומו. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם חזץ למוקומו. (או שמלך ומזה את הדם חזץ למוקומו) חטאת העז שמלקה שלא לשמה. ומזה דמה חזץ לזמןה. או שמלקה חזץ לזמןה. ומזה דמה שלא לשמה. או שמלקה. ומזה דמה שלא לשמה. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו. לאכזב בזית בחוץ. ובזית למחר. בזית למחר ובזית בחוץ. בחייב זית בחוץ. ובחייב זית למחר. בחייב זית למחר. ובחייב זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכלל. אם מתחשבת הזמן קדמה למתחשבת המקום. פגול וחיבין עליו ברת. ואם מתחשבת המקום קדמה למתחשבת הזמן. פסול ואין בו ברת. וחייבים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברת. לאכזב

**בָּחִזֵּי זִית וְלַהֲקֹטֶר בָּחִזֵּי זִית בְּשֶׂרֶת שֶׁאֵין אֲכִילָה וְלַהֲקֹטֶר
מִצְטְּרָפִין:**

פרק ז

**חַטָּאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּה . בָּמִعְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת . בְּשֶׂרֶת . בָּמִعְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם עֹלָה .
בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם חַטָּאת . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם עֹלָה .
פְּסָולָה . עֲשָׂאָה לְמַעַלָּה בָּמִעְשָׂה כָּלָם . פְּסָולָה :**

**ב' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַעַלָּן . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם עֹלָה
בְּשֶׂרֶת . בָּמִעְשָׂה עֹלָה לְשֶׁם חַטָּאת בְּשֶׂרֶת . וּבְלִבְדֵּי שְׁלָא
עַלְתָּה לְבָגְלִים . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם עֹלָה . בָּמִעְשָׂה
חַטָּאת לְשֶׁם חַטָּאת . פְּסָולָה . עֲשָׂאָן לְמַטָּן בָּמִעְשָׂה כָּלָן .
פְּסָולָה :**

**ג' וּכְלֹן אֵין מִטְמָאוֹת בַּבֵּית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֵלִין בָּהוּ . חַזְקָה
מִחְטָאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּן . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת :**

**ד' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לְמַטָּן . בָּמִעְשָׂה חַטָּאת לְשֶׁם
חַטָּאת . רַبִּי אַלְיָזֶר אָמֵר מוֹעֵלִין בָּה . רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמֵר
אֵין מוֹעֵלִין בָּה . אָמַר רַבִּי אַלְיָזֶר מָה אֶم חַטָּאת שֶׁאֵין
מוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה מוֹעֵלִין בָּה . עֹלָה
שֶׁמוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה אֵינוֹ דִין שִׁימָעַלְוָה
בָּה . אָמַר לוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא . אֶם אָמְרָת בְּחַטָּאת שֶׁשֶּׁנֶּה**

את שמה לשם עולה. שכן שנה (את) שמה לדבר שיש
בו מעילה. תאמר בעולה ששנה את שמה לשם חטא.
שנו שנה את שמה לדבר שאין בו מעילה. אמר לו רבי
אליעזר והרי קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם
קדשים קלים יוכיחו. שכן שנה את שמן לדבר שאין בו
מעילה. ומועלין בהן. אף אתה אל תחתה על העולה.
שאף על פי ששנה את שמה. לדבר שאין בו מעילה
שימעלו בה. אמר לו רבי יהושע לא. אם אמרת בקדשי
קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם קדשים קלים. שכן
שנה את שמן לדבר שיש בו אסור והתר. תאמר בעולה.
שנה את שמה בדבר שכלו התר:

ה מלך בשמאל או בלילה. שחת חולין בפניהם. וקדשים
בחוץ איןן מטמאות בבית הבלתיה. מלך בסביז. מלך
חולין בפניהם. וקדשים בחוץ. תורים שלא הגיע זמן. ובני
יונה שעבר זמן. שיבש גפה. ושגsuma עינה. ושנקעה
רגלה. מטמאה בית הבלתיה זה הכלל כל שהיה פסולה
בקדש. אינה מטמאה בית הבלתיה. לא היה פסולה
בקדש. מטמאה בית הבלתיה. וכל הפסולים שמלאו.
מלך כתן פסולה. ואין מטמאות בית הבלתיה:

ו מלך ונמצא טרפה. רבי מאיר אומר אינה מטמאה
בבית הבלתיה. רבי יהודה אומר מטמאה בית
הבלתיה. אמר רבי מאיר מה אם נבלת בהמה
שהיא מטמאה במגע ובמשוא. שחיטתה מטהרת

את טרפה מטמאתה. נבלת העוז שאינה מטמאה ב מגע וב משא. אין די שתהא שחיטה מתרת את טרפה מטמאתה. מה מצינו בשחיטה שהיא מכשרה באכילה. ומתרת את טרפה מטמאתה אף מליקתה שהיא מכשרה באכילה. טהרה את טרפה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה נבלת בהמה. שחיטה מטירה. אבל לא מליקת:

פרק ח

כל הזכחים שנתקערבו בחטאונות המתוות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתקערבו בשור שנעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצתה ובגעבד ובathan ובהחר ובקלאים ובטריפה ובזיא דפן. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו מאותו המין. נתקערב בחולין תמים. ימברו החולין לארכביאותו המין:

ב קדשים בקדשים מין במין. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאיינו מינו. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו ממין זה. ובדמי היפה שבתו ממין זה. ונפסיד המותר מביתו. נתקערבו בבור ובעשר. ירעו עד שישתחابו.

ויאכלו בכבוד ובכבודם. הפל יכולין להתערב. חייז מן החטא והאשם:

א אשם שנתקערב בשלמים. (ירעו עד שישתאבו) רבינו שמעון אומר שניהם ישחטו באפוזן. ויאכלו בחמור שבזה. אמרו לו אין מבאים קדשים לבית הפסול נתערבו חתיכות בחתיכות. קדשי קדשים בקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד בנאכלים לשני ימים. יאכלו בחמור שבזה:

ב' אברי חטא שנתקערבו באברי עליה. רבינו אליעזר אומר יטנו למعلن. ורואה אני אתبشر החטא מלמענן. באלו הוא עזים. וחכמים אומרים תעבור צורתן. ויצא לבית השירפה:

ג' אברין באברי בעלי מומין. רבינו אליעזר אומר אם קרב ראש אחד מהן. יקרבו כל הרשין. ברעו של אחד מהן. יקרבו כל הקרעים. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם. חזק מאחד מהן. יצא לבית השירפה:

ד' דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם כישר. נתערב בין רוזין אותו באלו הוא מים. נתערב בדם בהמה או בדם חיה רוזין אותו באלו הוא מים. רבוי יהודה אומר אין דם מבטל דם:

נתחערב בדים פסולין. ישפיך לאםה. בדים תמצית ישפיך לאםה. רבי אליעזר מבהיר. אם לא גמלך ונתנו בשר:

דים תמים בדים בעלי מומין. ישפיך לאםה. כוס בכוסות. רבי אליעזר אומר קרב כוס אחד. יקרבו כל הכוסות. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם חוץ מאחד מהן. ישפיך לאםה:

הנתנו למיטה שנתחערבו בנתנו למעלה. רבי אליעזר אומר יתנו למעלה. ורואה אני את התוצאות נמעלה. אבלו הן מים. ויחזור ויתנו למיטה. וחכמים אומרים ישפכו לאםה. ואם לא גמלך ונתנו בשר:

הנתנו מתנה אחת שנתחערבו בנתנו מתנה אחת. ינתנו מתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע ינתנו מתן ארבע. מתן ארבע במתנה אחת. רבי אליעזר אומר ינתנו במתן ארבע. רבי יהושע אומר ינתנו במתנה אחת. אמר לו רבי אליעזר והרי הוא עוזר על בל תגרע. אמר לו רבי יהושע והרי הוא עוזר על בל תוסיף. אמר לו רבי אליעזר לא נאמר בל תוסיף. אלא בשזהו בעצמו. אמר לו רבי יהושע לא נאמר בל תגרע. אלא בשזהו בעצמו. ועוד אמר לו רבי יהושע בשנתה עברת על בל תוסיף. ועשית מעשה בידך. וכשהלא נתת עברת על בל תגרע. ולא עשית מעשה בידך:

י"ג הנתקנים בפנים שנטערכבו בנתקין בחוץ. ישפכו לאמה. נתן בחוץ וחרז ונתן בפנים כשר. בפנים וחרז ונתן בחוץ רבי עקיבא פסול. וחכמים מחייבין. שהיה רבי עקיבא אומר כל הדמים שנתקנו לכפר בהילל פסולין וחכמים אומרים חטא בלבך. רבי אליעזר אומר אף האשם שנאמר בחתאת וכאש:

ו' חטא שקבל דמה בשני כסות. יצא אחד מהן לחוץ. הפנימי כשר. נensus אחד מהן לפנים. רבי יוסי הגלילי מבשריך בחיצוז. וחכמים פסולין. אמר רבי יוסי הגלילי מה אם במקום שהמחשבה פסלה בחוץ. לא עשה את המשואר כיוצא. מקום שאין המחשיבה פסלה בפנים. איןנו דין שלא נעשה את המשואר בנensus. נensus לכפר אף על פי שלא כפר פסל. דברי רבי אליעזר. רבי שמעון אומר עד שייכפר. רבי יהודה אומר אם הבנים שוגג כשר. כל הדמים הפסולין שנתקנו על גבי המזבח. לא הרצה הארץ אלא על הטמא. שהארץ מרצה על הטמא. ואינו מרצה על היוצא:

פרק ט

המזבח מקדש את הראוי לו. רבי יהושע אומר כל הראוי לאנשים אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה לאנשים. אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה לאנשים אם עלה לא ירד. רבנן גמליאל אומר כל הראוי למזבח. אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה למזבח אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה למזבח. אם עלה לא ירד. אין בין דברי רבנן גמליאל לדברי רבי יהושע אלא הדם והנסכים. שרבנן גמליאל אומר לא ירדו. ורבי יהושע אומר ירדו. רבבי שמעון אומר הזבח בשר והנסכים פסולין. הנסכים בשרין והזבח פסול. אפילו זה וזה פסולין. הזבח לא ירד והנסכים ירדו:

ב' ואלו אם עלו לא ירדו הלו. והטמא. והיוצא. והנשחת חוץ לזרען. וחוץ למקומו. ושבלו פסולים וזרקו את דמו. רבי יהודה אומר שנשחתה בלילה. ושותפה דםיה. ושייצא דםיה חוץ לקלעים. אם עלה תרד. רבבי שמעון אומר לא תרד. שהיה רבבי שמעון אומר כל שפסולו בקדש הקדש מקבלו. לא היה פסול בקדש. אין הקדש מקבלו:

ג' אלו לא היה פסול בקדש. הרובע והרביע והמיוקאה והנעבד. והאתנו והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דפניהם.

ובעליו מומין. רבי עקיבא מבשיר בבעל מומין. רבי חנניא סגון הכהנים אומר דוחה היה אבא את בעל מומין. מעל גבי המזבח:

ד בשם שם עלו לא ירדו. אך אם ירדו לא יעלו. ובכלו שעלו חיים לראש המזבח ירדו. עליה שעלהת חיה לראש המזבח תרד. שחתה בראש המזבח. יפשיט וינתח במקומה:

ה ואלו אם עלו ירדו. בשער קדשי קדשים. ובשער קדשים קלילים. ומותר העمر. ושתי הלחם. ולחם הפנים. ושרי מנוחות. והקטרת. האומר שבראשי כבשים. והשער שבזקנו תישים. והעצמות והגידים והקרניים והטלים בזמן שאין מחרבין יעלו. שנאמר והקטיר להן את הכל המזבחה. פרשו לא יעלו. שנאמר ועשית עולתך הבשר והדים:

ו וכלם שפקעו מעל גבי המזבח לא יחויר. וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח. אברים שפקעו מעל גבי המזבח. קדם לחצות. יחויר ומועלין בהן. לאחר חצות לא יחויר. ואין מועלין בהן:

ז בשם שהמזבח מקדש את הראי לו. אך הקבש מקדש. בשם שהמזבח והכבש. מקדשין את הראי להן. אך הבלים מקדשין. בלי הלח מקדשין את הלח. ומדות היבש מקדשות את היבש. אין בלי הלח מקדשין את

היבש. ולא מדות היבש מקדשות את הלה. בלי הקדש שנתקבו. אם עושים הם מעין מלאכתן שהיו עושין והו שלמים. מקדשים. ואם לאו אין מקדשים. ובולם אין מקדשים אלא בקדש:

פרק י

בֶּל הַתִּדְרֵר מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. הַתִּמְדִין קֹדֶם־יְמִינָה. מִוסְפֵּין שְׁבַת קֹדֶם־יְמִינָה לְמוֹסֵפִי רָאשׁ חָדֶשׁ. מִוסֵּפִי רָאשׁ חָדֶשׁ קֹדֶם־יְמִינָה לְמוֹסֵפִי רָאשׁ הַשָּׁנָה. (שנאמר מלבד עזלת הבקר אשר לעזלת הtmpmid תעשו את אלה):

ב' וְכֹל הַמִּקְדֵּשׁ מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. דֵם חַטָּאת קֹדֶם לְדֵם עֹזֶלה. מִפְנֵי שַׁהוּא מְרַצָּה. אִיבָּרִי עֹזֶלה קֹדֶם־יְמִינָה לְאִמּוּרִי חַטָּאת. מִפְנֵי שַׁהוּן בְּלִיל לְאָשָׁים. חַטָּאת קֹדֶם־יְמִינָה לְאָשָׁם. מִפְנֵי שַׁדְמָה נָתַן עַל אַרְבָּעָ קְרֻנוֹת. וּעַל הַיְסָודִי אָשָׁם קֹדֶם לְתֹזֶה וְלֹאֵיל נְזִיר. מִפְנֵי שַׁהוּא קְדָשִׁים. הַתֹּזֶה וְאֵיל נְזִיר קֹדֶם־יְמִינָה לְשָׁלְמִים. מִפְנֵי שַׁהוּן גְּאַכְלִין לִיום אֶחָד וְטֻוּגִים לְחַם. שָׁלְמִים קֹדֶם־יְמִינָה לְבָכָור מִפְנֵי שַׁהוּן טֻוּגִים מִתְּנִזְנִית אֶרְבָּעָ. וּסְמִיכָּה וְנִסְכִּים וְתִנְופָּת חַזָּה וְשֹׂזָק:

ג' הַבָּכָור קֹדֶם לְמַעַשֵּׂר. מִפְנֵי שְׁקָדוֹשָׁתוֹ מְרַחְםָ. וְגַאֲכָל לְבָהָנים. הַמַּעַשֵּׂר קֹדֶם לְעוֹפּוֹת. מִפְנֵי שַׁהוּא זָבֵחַ. וַיֵּשׁ בָּזֶה קְדָשִׁי קְדָשִׁים דָמוֹ וְאִמּוּרִיו:

ד הַעֲזֹפּוֹת קְוָדְמִין לְמִנְחֹות. מִפְנֵי שֶׁהוּ מִינִי דָמִים. מִנְחָת חֹטְאָ קְוָדָמָת לְמִנְחָת נְדָבָה. מִפְנֵי שֶׁהָיָא בָּאָה עַל חָטָא. חַטָּאת הַעוֹר קְוָדָמָת לְעֹלָת הַעוֹר. וּבוּ בְּהַקְדָּשָׁה:

ה כָּל הַחֲטָאוֹת שְׁבַתּוֹרָה קְוָדָמוֹת לְאֲשָׁמוֹת. חֹזֶן מְאַשָּׁם מִצְוָעָד. מִפְנֵי שֶׁהָוָא בָּא לְהַכְּשָׂר. כָּל הָאֲשָׁמוֹת שְׁבַתּוֹרָה. בָּאַין בְּנֵי שְׁתִים. וּבָאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים. חֹזֶן מְאַשָּׁם נְזִיר. וְאַשָּׁם מִצְוָעָד. שֶׁהוּ בָּאַין בְּנֵי שְׁנִינָן. וְאַיְնָן בָּאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים:

ו בְּשָׁם שֶׁהוּ קְוָדְמִין בְּהַקְרְבָּתָן. כֵּد הַן קְוָדְמִין בְּאַכְילָתָן. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמֶשׁ וּשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמֶשׁ קְוָדְמִין. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמֶשׁ. וְחַטָּאת וְאַשָּׁם שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמֶשׁ קְוָדְמִין. דָבְרֵי רַבִּי מַאיָר. וְחַכְמִים אֲוֹמְרִים הַחַטָּאת קְוָדָמָת מִפְנֵי שֶׁהָיָא קָדְשִׁי קָדְשִׁים:

ו בְּכָלָם הַפְּהָנִים רְשָׁאֵין לְשָׁנוֹת בְּאַכְילָתָן. לְאַכְלָוֹן צְלָוִים שְׁלוּקִין וּמְבָשְׁלִין. וְלִתְתַּחַת לְתֹזְנוֹן תְּבִלִין חֹלְוִין וּתְבִלִי תְּרוּמָה. דָבְרֵי רַבִּי שְׁמֻעוֹן. רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר לֹא יִתְן לְתֹזְנוֹן תְּבִלִי תְּרוּמָה. שֶׁלָּא יִבְיאֵת הַתְּרוּמָה לִידֵי בְּסָול:

ח אָמֵר רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא מִתְחַלֵק בְּעֹזֶרֶת. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא מוֹתֵר רַקִיקִי מִנְחָת יִשְׂרָאֵל. וּלֹא שֶׁמַן שֶׁל מִצְוָעָד. אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא נְתֹונָן עַל גַּבֵּי הָאֲשָׁים. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא

מותר רקייק מנוחות בהנים. ומנוחת בהן המשיח. שאין מתנדבים שםן. רבי טרפון אומר מתנדבים שםן:

פרק יא

ד' חטאת שנטו על הבגד. הרי זה טעון בובס. אף על פי שאין הכתוב מדבר. אלא בנאכלות. שנאמר במקום קדוש תאכל. אחד הנאכלת ואחד הפנימית טענות בובס. שנאמר תורה החטא תורה אחת לכל החטאות:

ב' חטאת פסוללה אין דמה טעון בובס. בין שהיה לה שעת הבשר. בין שלא היה לה שעת הבשר. איזו היא שהיה לה שעת הבשר. שלאה. ושותמתה. ושייצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת הבשר. שנשחתה חזק למנה. וחוץ למלמה. ושקבלו פסולין. וירקו את דמה:

ג' נתנו מן הצואר על הבגד אינו טעון בובס. מן הקרע ומן היסוד. אינו טעון בובס. נשפק על הרצפה ואספו. אינו טעון בובס. (אינו טעון בובס) אלא הדם שנתקבל בבלוי. וראוי להזיה. נתנו על העור. עד שלא הפשט. אינו טעון בובס. משחה הפשט טעון בובס. דברי רבי יהודה. רבי אליעזר אומר אף משחה הפשט אינו טעון בובס. אינו טעון בובס אלא מקום הדם. ודבר שהו ראיי לקבל טמאה. וראוי לבובס:

ג' אחד הַבָּגֵד. ואחד הַשְׁקָה. ואחד הַעֲזֹר. טעוניין בavirus במקום קדוש. וشبירת כל' חרס במקום קדוש. וMRIKAה ושתיפה בכל' נוחשת במקום קדוש. זה חמר בחתאת. מתקני קדושים:

ה' בגד שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומכבשו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. קורעו ונבנש ומכבשו במקום קדוש. כל' חרס שיצא חוץ לקלעים. נבנש ושוברו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. נזקבו ונבנש ומכבשו במקום קדוש: כל' נוחשת שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. פוחתו. ונבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש:

ו' אחד שבשל בו. ואחד שערה לתוכו רותח. אחד קדשי קדושים. ואחד קדושים קלים. טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו שמעון אומר קדושים קלים אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו טרפון אומר אם בשל בו מתחלה הרجل יבשל בו את כל הרגל. וחכמים אומרים עד זמו אכילה. MRIKAה ושתיפה. MRIKAה בMRIKAה הבוס. ושתיפה בשיטת הבוס. (MRIKAה בחמץ. ושתיפה בצונג). והשפוד והאסבלה מגעלו בחמץ:

ח' בשל בו קדושים וחולין או קדשי קדושים וקדושים קלים. אם יש בהן בנותן טעם. הרי הקלים נאכלים בחמורים. אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. ואין פוסלין במנג' רקיק

שָׁנְגַע בְּרִקִּיק וְחַתִּיבָה בְּחַתִּיבָה לֹא בְּלֹא הַרְקִיק וְלֹא בְּלֹא הַחֲתִיכּוֹת אֲסּוּרִין אֵינוֹ אָסּוּר אֶלָּא מֶקוּם שְׁבָלָע:

פרק יב

טְבוֹל יּוֹם וְמִחְסָר כְּפֹורִים אֵין חֹלְקִין בְּקָדְשִׁים לְאָכֹל לְעַרְבָּה אָזְגַע וְאֵינוֹ מִקְרִיב וְאֵינוֹ חֹלְק לְאָכֹל לְעַרְבָּה בְּעַלְיָה מָמוֹן בֵּין בְּעַלְיָה מָמוֹן קְבוּעִין בֵּין בְּעַלְיָה מָמוֹן עֻזְבִּין חֹלְקִין וְאָכְלִין אֶבֶל לֹא מִקְרִיבִין וְכֹל שְׁאֵינוֹ רָאוּי לְעַבּוֹדָה אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר וְכֹל שְׁאֵין לוֹ בְּבָשָׂר אֵין לוֹ בְּעֹרוֹז אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשָׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְתוֹホֵר בְּשָׁעַת הַקְּטָר חָלְבִּים אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר שְׁנָאָמֵר הַמִּקְרִיב אֶת דָם הַשְׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מַבְנֵי אַהֲרֹן לוֹ תְּהִיא שָׂוֹק הַיָּמִין לִמְנָה:

בְּכָל שְׁלָא זָכָה המזבח בְּבָשָׂר לֹא זָכוּ הַלְּהָנִים בְּעֹרָה שְׁנָאָמֵר עֹזֶלֶת אִישׁ עֹזֶלֶת שְׁעַלְתָה לְאִישׁ עֹזֶלֶת שְׁפְשַׁחַתָה שְׁלָא לְשָׁמָה אֶף עַל פִי שְׁלָא עַלְתָה לְבָעָלִים עֹרָה לְלְהָנִים אֶחָד עֹזֶלֶת הָאִישׁ אֶחָד עֹזֶלֶת הָאָשָׁה עֹרָותֵיהֶן לְלְהָנִים:

ג' עֹזֶרות קָדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעֹזֶרות קָדְשִׁי קָדְשִׁים לְלְהָנִים קל וְחַמֶּר מֶה אֶם עֹזֶלֶת שְׁלָא זָכוּ בְּבָשָׂר זָכוּ בְּעֹרָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים שְׁזָכוּ בְּבָשָׂר אֵינוֹ דִין שִׁיזְכוּ בְּעֹרָן אֵין מִזְבֵּח יוֹכִיח שְׁאֵין לוֹ עֹזֶר מִכְל מֶקוּם:

ד בְּלַי הַקָּדְשִׁים שֶׁאָרְעָה בָּהֶם פְּסֹול קָדֵם לְהַפְּשִׁיטָן. אֵין עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. לְאַחֲרֵי הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. אָמֵר רַבִּי חַנִּינָא סְגָן הַכָּהָנִים מִימֵי לֹא רָאָיתִי עֹזֶר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת. אָמֵר רַבִּי עַקְיבָּא מִזְבְּחָיו לְמִדְנָנוּ. שְׁהַמְּפַשֵּׁיט אֶת הַבָּכוֹר וּנְמֻצָּא טְרֵפָה. שִׁיאוֹתוֹ הַפָּהָנִים בְּעֹרוֹן וּחַכְמִים אָוֹמְרִים אֵין לֹא רָאָינוּ רָאָיה. אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת:

ה פְּרִים הַגְּשֶׁרֶפִים וּשְׁעִירִים הַגְּשֶׁרֶפִים. בָּזְמָן שְׁהָנוּ נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַדְּשֽׂוֹן וּמְטַמָּא יְהוָה בְּגָדִים. וְאֵם אֵין נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאֵינָם מְטַמָּא יְהוָה בְּגָדִים:

ו הַיּוֹסְבָּלִין אֶתְנָן בְּמוֹטוֹתָן יֵצְאוּ הַרְאָשׁוֹנִים חֹזֶק לְחוֹמָת הַעֲזָרָה. וְהַאֲחֻזָּנִים לֹא יֵצְאוּ. הַרְאָשׁוֹנִים מְטַמָּא יְהוָה בְּגָדִים. וְהַאֲחֻזָּנִים אֵין מְטַמָּא יְהוָה בְּגָדִים. עַד שִׁיצְאָו. יֵצְאוּ אֶלָּו וְאֶלָּו. אֶלָּו וְאֶלָּו מְטַמָּא יְהוָה בְּגָדִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָוֹמֵר אֶלָּו וְאֶלָּו אֵין מְטַמָּא יְהוָה בְּגָדִים. עַד שִׁיצְתָּה הַאֲוֹר בְּרַבְּן. גַּתְךָ הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׂוֹרֵף מְטַמָּא בְּגָדִים:

פרק יג

השוחט והמעלה בחוץ. חיב על השחיטה. וחיב על העליה. רבי יוסי הגלילי אומר שחת בתנים והעלה בחוץ חיב. שחת בחוץ והעלה בחוץ פטור. שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול. אמרו לו אף השוחט בתנים ומעלה בחוץ. ביוון שהוזיאו פסלו:

ב טמא שאכל בין קדש טמא. ובין קידש טהור חיב. רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חיב. וטמא שאכל טמא פטור. שלא אכל אלא דבר טמא. אמרו לו אף טמא שאכל טהור. ביוון שנגע בו טמאה. וטהר שאכל טמא פטור. שאינו חיב אלא על טמאות הגות:

ג חמר בשחיטה מבהעליה. ובהעליה מבשחיטה. חמר בשחיטה. שהשוחט להדיות חיב. והמעלה להדיות פטור. חמר בהעליה. שניהם שאחזו בסכין ושחתו פטורים. אחزو באבר והעליהם חיבוי. העלה וחזר והעלה וחזר והעלה. חיב על כל העליה והעליה. דברי רבי שמעון. רבי יוסי אומר אינו חיב אלא אחת. ואינו חיב עד שיעלה לראש המזבח. דברי שמעון אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חיב:

ד אחד קדשים כשרין. ואחד קדשים פסולין. שהיה פסולין בקדש. והקрайין בחוץ חיב. המעליה בזית מן העולה. וכן האימוריין בחוץ חיב. הקמצ והלבונה והקטרת. ומנתת

בְּהִנִּים. וּמְנַחָת בְּהֵן הַמֶּשִׁיחַ. וּמְנַחָת נְסִכִין. שֶׁהַקָּרֵיב
מֵאַחֲד מֵהֶן בְּזִית בְּחוֹזַח חִיבַר. רַبִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרֵיב אֶת כָּלָוֹ. וּכְלָם שֶׁהַקָּרֵיב בְּפָנִים. וּשְׁיר בְּהֵן בְּזִית
וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר. וּכְלָם שְׁחַסְרוּ כָּל שְׁהָנוּ וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח
פָטוֹר:

ה' הַמִּקְרֵיב קָדְשִׁים וְאָמוֹרִיהם בְּחוֹזַח חִיבַר. מְנַחָה שֶׁלֹּא
נִקְמַצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. קִמְצָה וְחַזָר קִמְצָה
לְתוֹצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַקִּמְצָה וְהַלְבּוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי. אַחֲד בְּפָנִים
וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד
מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי.
אַחֲד בְּפָנִים וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. הַזּוֹרֶק מִקְצָת דְמִים בְּחוֹזַח
חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר אוֹמֵר אֶת הַמְנַסֵּךְ מֵחַג בְּחַג בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי נִכְמַדָה אוֹמֵר שְׂירֵי הַדָם שֶׁהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַמּוֹלֵך אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים. וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. מֶלֶך בְּחוֹזַח
וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. הַשׁוֹחֵט אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים וְהַעֲלָה
בְּחוֹזַח פָטוֹר. שְׁחַט בְּחוֹזַח וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. נִמְצָא דָרְך
הַכְּשָׁרוֹ מִבְּפָנִים פָטוֹר בְּחוֹזַח. דָרְך הַכְּשָׁרוֹ בְּחוֹזַח פָטוֹר
בְּפָנִים. רַבִי שְׁמַעַן אוֹמֵר כָל שְׁחִיבַין עַלְיוֹ בְּחוֹזַח חִיבַין עַל
פִּוּצָא בּוֹ בְּפָנִים שְׁהַעֲלָה בְּחוֹזַח. חַזְקָן מִן הַשׁוֹחֵט בְּפָנִים.
וּמְעֻלָה בְּחוֹזַח:

החותאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחרז ונתן בחוץ חיב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קיבל דמה בשני כוסות. (נתן שנייהם בפנים פטור). שנייהם בחוץ חיב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חיב על החיצון והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרית תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחת שתיהן בפנים פטור. שחת שתיהן בחוץ חיב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חיב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמיה פוטר את בשורה. אך הוא פוטר את בשור חברתה:

פרק יד

פרת חטאת שרפה חוץ מגטה. וכן שעיר המשתוללה שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ולא פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאין ראי לבא אל פתח אهل מועד. אין חיבין עליו:

ב' הרובע והרביע. והמקאה. והנשבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויצא דפן. שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר לפני משפטני כי. כל שאין ראי לבא לפני משפטני כי. אין חיבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבו בחוץ פטור. רבינו שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובuali מומין עוברים.

עֹבְרֵי בָּلָא תַעֲשֶׂה. תְּזַרִּים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן. וּבְנֵי י֙וֹנָה
שֶׁעָבֵר זָמָן. שַׁהְקְרִיבָן בְּחֵזֶק פָּטוֹר. רַبִּי שְׁמֻעוֹן אָזֶר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעָבֵר זָמָן פָּטוֹר. וְתוּרִים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן בָּלָא
תַעֲשֶׂה. אָזֶר וְאֶת בְּנֵי מְחַסֵּר זָמָן פָּטוֹר. רַבִּי שְׁמֻעוֹן
אָזֶר הָרִי זוֹה בָּלָא תַעֲשֶׂה. שְׁהִיה רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָזֶר כָּל
שַׁהְוָא רָאוִי לְבֹזָא לְאַחֲרֵי זָמָן. הָרִי זוֹה בָּלָא תַעֲשֶׂה. וְאַין
בָּזְרִת. וְחַכְמִים אָזֶרְמִים כָּל שָׁאַין בָּזְרִת אַין בָּזְרִת אַין בָּזְרִת
תַעֲשֶׂה:

מְחַסֵּר זָמָן. בֵּין בְּגֻפוֹ בֵּין בְּבָבְעָלִיו. אֵיזֶה הוּא מְחַסֵּר
זָמָן בְּבָבְעָלִיו. הַזּוֹב וְהַזְּבָה (וַיּוֹלְדָת וּמַצְּרָעָה) שַׁהְקְרִיבָן
חַטָּאתָם וְאַשְׁמָם בְּחֵזֶק פָּטוֹרִין עֹלְלָתֵיהֶן וְשְׁלִמְיָהֵן בְּחֵזֶק
חַיְבֵין. הַמְּעָלָה מְבָשֵּר חַטָּאת. מְבָשֵּר אָשָׁם. מְבָשֵּר
קָדְשִׁים. מְבָשֵּר קָדְשִׁים קָלִים. וּמוֹתָר הַעֲמָר. וְשַׁתִּי הַלְּחֵם וְלַחֵם הַפְּנִים. וְשִׁירֵי מְנֻחוֹת. הַיּוֹצָק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתַת. הַמּוֹלֵח. הַמְּנִיף. הַמְּנִישׁ. הַמְּסִדָּר אֶת הַשְּׁלָחוֹן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַגְּרוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דְּמִים בְּחֵזֶק פָּטוֹר.
אַין תִּבְין עַלְיוֹן. לֹא מְשׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מְשׁוּם טְמָאָה. וְלֹא
מְשׁוּם מְחַסֵּר בְּגִדִּים. וְלֹא מְשׁוּם רְחוֹץ יָדִים וּרְגִלִּים:

עַד שֶׁלֹּא הָוקֵם הַמְשֻׁבֵּן הַיְזֵרְבָּמָה מִוְתְּרוֹת. וּעַבּוֹדָה
בְּבָכּוֹרוֹת. מְשַׁהוּקֵם הַמְשֻׁבֵּן. נְאָסָרוּ הַבָּמֹות. וּעַבּוֹדָה
בְּכָלהִים. קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים.
קָדְשִׁים קָלִים בְּכָל מִחְנָה יִשְׂרָאֵל:

ה בָּאוּ לְגַלְגֵּל וְהִתְרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים
מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּל מִקְוָם:

ו בָּאוּ לְשִׁילָה נָאסְרוּ הַבָּמֹות לֹא הִיה שֵׁם תְּקָרֶה אֶלָּא
בֵּית שֶׁל אֲבָנִים מְלֻמְטָן וַיְרִיעוֹת מְלֻמְעָלָן וְהִיא הִתְהָ
מְנוּחָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים
קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי בְּכָל הַרֹּאָה:

ז בָּאוּ לְנוֹב וְלַגְבָּעָן הַתְּרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים
לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּל עַרְיִ ישְׂרָאֵל:

ח בָּאוּ לִירוּשָׁלָם נָאסְרוּ הַבָּמֹות וְלֹא הִיה לָהֶם עוֹד
הַתְּרֹו וְהִיא הִתְהָ נְחָלָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן
הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי לְפִנִּים מִן הַחוֹמָה:

ט בְּלִ קָדְשִׁים שַׁהְקִדְשֵׁן בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָן
בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות בְּחוֹזֵן הַרִּי אֶלָּו בָּעֵשָׂה וְלֹא
תָּעֵשָׂה וְתִּבְינֵן עַלְיָהָן בְּרָתָה הַקִּדְשֵׁן בְּשַׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות
וְהַקְּרִיבָן בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בָּעֵשָׂה וְלֹא
תָּעֵשָׂה וְאַין חִבְינֵן עַלְיָהָם בְּרָתָה הַקִּדְשֵׁן בְּשַׁעַת אֲסֹור
הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָם בְּשַׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בָּעֵשָׂה
וְאַין בָּהֶם בְּלֹא תָּעֵשָׂה:

י אֶלָּו קָדְשִׁים קִרְבֵּן בְּמִשְׁבָּן קָדְשִׁים שַׁהְקִדְשָׁו לְמִשְׁבָּן
קִרְבָּנוֹת הַצְּבֹור קִרְבֵּן בְּמִשְׁבָּן וְקִרְבָּנוֹת הַיחִיד בְּבָמָה
וְקִרְבָּנוֹת הַיחִיד שַׁהְקִדְשָׁו לְמִשְׁבָּן יִקְרְבוּ בְּמִשְׁבָּן וְאַם

הקריבן בבמה פטור. מה בין במת יחיד לבמת צבור.
סמייקה. ושותחת צפון. ומתן סביר. ותנופה והגשה. רבי יהודה אומר אין מנחה בבמה. וביהוז ובגדי שרת. וכל שרת וריח ניחח. ומחייבת בדים. ורחוץ ידים ורגלים.
אבל הזמן והנותר והטמא. שווין זהה וזה: סליק

מסכת מנהות

פרק א

בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן בְּשִׂרְוֹתָא אֶלָּא שֶׁלֹּא
עַלְוָה לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חֹזֶן מִמְנַחַת חֹזֶטֶא וּמִנְחַת
קְנָאֹתֶא מִנְחַת חֹזֶטֶא וּמִנְחַת קְנָאֹתֶא שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן
נָתַן בְּכָלִי וְהַלְךָ וְהַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן אָז לְשֵׁמַן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן אָז שֶׁלֹּא לְשֵׁמַן וְלְשֵׁמַן פְּסָולֹת בַּיְצָד לְשֵׁמַן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן לְשֵׁם מִנְחַת חֹזֶטֶא וּלְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה אָז שֶׁלֹּא
לְשֵׁמַן וְלְשֵׁמַן לְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה וּלְשֵׁם מִנְחַת חֹזֶטֶא:

ב' אֲחָد מִנְחַת חֹזֶטֶא וְאֲחָד בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו זֶר אָוֹן
טְבּוֹל יוֹם מְחַסֵּר בְּגָדִים מְחַסֵּר בְּפָרוּם שֶׁלֹּא רְחוֹז
יָדִים וּרְגָלִים עַרְלָטָמָא יָזִיב עַזְמָד עַל גְּבִי כְּלִים עַל
גְּבִי בְּהַמָּה עַל גְּבִי רְגָלִי חֶבְרוֹן פְּסָל קָמָץ בְּשֶׁמֶאל פְּסָל
בֵּן בְּתִירָא אָוֹםֶר יְחִזּוֹר וִיחִזּוֹר וַיְקָמוֹץ בִּימְיוֹן קָמָץ וְעַלְהָ
בְּיַדְוֹ צָרוֹר אָז גְּרָגִיר מְלָחָה אָז קְרַט שֶׁל לְבֻזָּנה פְּסָל
מִפְנֵי שָׁאָמְרוּ הַקָּמָץ הַיְתָר וְהַחֲסָר פְּסָול אֵיזָהוּ הַיְתָר
שְׁקָמָצָו מְבֹרֶץ וְחַסֵּר שְׁקָמָצָו בְּרָאָשִׁי אַצְבָּעָזָתִיו בַּיְצָד
הָוָא עֹזֶשֶׁה פּוֹשֶׁט אֶת אַצְבָּעָזָתִיו עַל פְּסִידָז:

ג' רְבָה שְׁמָנָה וְחַסֵּר שְׁמָנָה חַסֵּר לְבֻזָּנְתָה פְּסָולָה הַקָּמָץ
אֶת מִנְחַת לְאַכְול שִׁירִיה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיָת מִשְׁירִיה
בְּחֹזֶן לְהַקְטִיר קָמָצָה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיָת מִקָּמָצָה בְּחֹזֶן אָז
לְהַקְטִיר לְבֻזָּנְתָה בְּחֹזֶן פְּסָול וְאַין בָּו בְּרַת לְאַכְול שִׁירִיה

למחר או בזאת משירותה למחר. להקטיר קמץ להחר או בזאת מקמץ להחר. או להקטיר לבונתה למחר. פגול ותיבין עליו ברת. זה הכל. בל הקומץ והנותן הכל. והמלחך והקטיר לאכול דבר שדרפו לאכול. ולהקטיר דבר שדרפו להקטיר. חוץ למקומו פסול ואין בו ברת. חוץ לזמןנו פגול ותיבין עליו ברת. וב└בד שיקרב המתר במצוות. כיצד קרב המתר במצוות. קמצ בשתקה וננתן הכל. וה└ך להקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו וננתן הכל. וה└ך והקטיר בשתקה. או שקמצ וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוות:

ד כיצד לא קרב המתר במצוות. קמצ חוץ למקומו. וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ למקומו. או שקמצ וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ למקומו. מנחת חוטא ומגחת קנאות שקמצ שלא לשם. וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן הכל. וה└ך והקטיר שלא לשם. או שקמצ וננתן הכל. וה└ך והקטיר שלא לשם. זה הוא שלא קרב המתר במצוות. לאכול בזאת בחוץ ובזאת למחר. בזאת למחר ובזאת בחוץ. בחצי זית בחוץ ובחצי זית למחר. בחצי זית למחר ובחצי זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול ותיבין עליו ברת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול

וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסֹול וְאֵין בָּרֶת לְאָכֹל כְּחַצִּי זִית וְלְהַקְטִיר כְּחַצִּי זִית בְּשִׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מְצֻטָּרְפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֶץ אֶת הַמִּנְחָה לְאָכֹל שִׂירִיה אָז לְהַקְטִיר קָמְצָה לְמַחר רְמֹדֶה רְבִי יוֹסִי בָּזָה שֶׁהוּא פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת לְהַקְטִיר לְבָזְנָתָה לְמַחר רְבִי יוֹסִי אֹמֶר פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת אָמְרוּ לוּ מָה שֶׁנָּא זוּ מִן הַזְּבָחָה אָמַר לָהֶם שַׁהְזָבָח דָמוֹ וּבְשָׂרוֹ וְאַמּוֹרִיוֹ אָחָד וְלִבְזָנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

ב' שְׁחַט שְׁנֵי כְּבָשִׁים לְאָכֹל אֶחָת מִן הַחְלוֹת לְמַחר הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכְיָין לְאָכֹל אָחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחר רְבִי יוֹסִי אֹמֶר אֶתְתָּה הַחְלָה וְאֶתְתָּה הַסְּדָר שְׁחַשְׁבָ עַלְיוֹ פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת וְהַשְׁנֵי פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת נִטְמָאת אֶחָת מִן הַחְלוֹת אָז אָחָד מִן הַסְּדָרִים רְבִי יְהוֹדָה אֹמֶר שְׁנֵיהם יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׁרִיפָה שֶׁאֵין קְרָבוֹן צְבּוֹר חָלוֹק וְחַכּוּמִים אֹמְרִים הַטְמָא בְּטַמְמָא תָּזִין וְהַטְהָור יָאַכְלָה:

ג' הַתְזָדָה מִפְגַּלָת אֶת הַלְּחָם וְהַלְּחָם אֵינוֹ מִפְגַּל אֶת הַתְזָדָה בַּיַּצְדָה הַשׁוֹחֵט אֶת הַתְזָדָה לְאָכֹל מִפְנָה לְמַחר הוּא וְהַלְּחָם מִפְגַּלָין לְאָכֹל מִן הַלְּחָם לְמַחר הַלְּחָם מִפְגַּל וְהַתְזָדָה אֵינָה מִפְגַּלָת הַכְּבָשִׁים מִפְגַּלָין אֶת

המלחם. והמלחם איננו מפגֵל את הכבשיהם. ביצה. השוחט את הכבשיהם לאוכל מהן למחר. הם והמלחם מפגֵלון. לאוכל מן הלחם למחר. הלחם מפגֵל. והכבשיהם אינם מפגֵלון:

ז הזבח מפגֵל את הנסכין. משקדו בכלו. דברי רבי מאיר והנסכין איננו מפגֵלון את הזבח. ביצה. השוחט את הזבח לאוכל ממנה למחר. הוא ונסכיו מפגֵלון. להקוריב מן הנסכין למחר. הנסכין מפגֵלון. והזבח איננו מפגֵל

ח פגֵל בקמץ ולא בלבונה. בלבונה ולא בקמץ. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. מודים חכמים לרבי מאיר במנחת חוטא ובמנחת קנאות. שאם פגֵל בקמץ. שהוא פגול וחיבין עליו ברת. שהקמץ הוא המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל שתית חלהות למחר. הקтир אחד מן הבזיכין לאוכל שני סדרים למחר. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל ממנה למחר. הוא פגול וחברו בשר. לאוכל מחברו למחר.
שניהם בשירים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמְנַחָה. לְאָכְלָל דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לְאָכְלָל.
לַהֲקְטִיר דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לַהֲקְטִיר. בְשִׂרִי. רַבִי
אַלְיָזָר פּוֹסֵל. לְאָכְלָל דָבָר שְׁדָרְכָו לְאָכְלָל. לַהֲקְטִיר
דָבָר שְׁדָרְכָו לַהֲקְטִיר. פְּחוֹת מִפְזִית בְשִׂרִי. לְאָכְלָל בְּחַצִ
יִת וַלַּהֲקְטִיר בְּחַצִי זִית בְשִׂרִי. שָׁאיִן אַכְילָה וַלַּהֲקְטִיר
מִצְטְרָפִין:

ב' לֹא יִצְקָא. לֹא בָלָל. לֹא פָתַת. לֹא מַלְחָח. לֹא הַנִּיף. לֹא
הַגִּישׁ. או שְׁפַתְּתָן פְּתוֹת מִרְבּוֹת וְלֹא מִשְׁחָן. כְּשָׂרוֹת.
נַתְעַרְבָ קְמַץָה. בְּקְמַץ חַבְרָתָה. בְּמַנְחָת פְּהַנִּים. בְּמַנְחָת
בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. בְּמַנְחָת נְסִכִּין. בְשִׂרְהָה. רַבִי יְהוֹדָה אָמֵר
בְּמַנְחָת בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. וּבְמַנְחָת נְסִכִּין פְּסוֹלָה. שַׁׁזְׁוּ בְּלִילְתָה
עַבְהָה. וַׁזְׁוּ בְּלִילְתָה רְבָה. וְהַן בּוֹלְעָות זוֹ מִזּוֹ:

ג' שְׁתִי מַנְחָות שֶׁלָא נִקְמַצְוּ. וּנַתְעַרְבָו זוֹ בָזָו. אֲמִיכָל
לְקִמְצָז מִזּוֹ בְפִנִי עַצְמָה. וּמִזּוֹ בְפִנִי עַצְמָה. בְשִׂרוֹת. וְאַם
לֹא פְסֻולֹת. הַקּוֹמֵץ שְׁנַתְעַרְבָ בְּמַנְחָה שֶׁלָא נִקְמַצְוָה.
לֹא יִקְטִיר. וְאַם הַקְטִיר. זוֹ שְׁנַקְמַצָה עַלְתָה לְבָעָלִים.
וזו שֶׁלָא נִקְמַצָה לֹא עַלְתָה לְבָעָלִים. נַתְעַרְבָ קְמַץ
בְשִׂירָה. או בְשִׂירָה שֶׁל חַבְרָתָה. לֹא יִקְטִיר. וְאַם הַקְטִיר
עַלְתָה לְבָעָלִים. נִטְמָא הַקּוֹמֵץ וַהֲקָרִיבָו. הַצִּיז מַרְאָה. יִצְא
וַהֲקָרִיבָו אֵין הַצִּיז מַרְאָה. שַׁהַצִּיז מַרְאָה עַל הַטְמָא. וְאַינוֹ
מַרְאָה עַל הַיוֹצָא:

ד נטמאו שִׁירִיהַ נְשָׁרְפוּ שִׁירִיהַ נְאָבְדוּ שִׁירִיהַ בְּמִדְתַּ רַבִּי
אַלְיָזֶר בְּשִׁרְהָ וּבְמִדְתַּ רַבִּי יְהוֹשָׁעַ פְּסָולָהַ שְׁלָא בְּכָלִי
שִׁרְהָ פְּסָולָהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן מַכְשִׁירָ הַקְטִיר קְמַצָּה פְּעֻמִּים
בְּשִׁרְהָ:

ה הַקְמַצָּן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב
אֶת רַבּוֹ הַיּוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַשְּׁמָנוֹ מִיעוֹטוֹ
מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַסְּלָתָה וְהַשְּׁמָנוֹ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַלְמַצָּן
וְהַלְבּוֹנָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שָׁעִירִי יוֹם הַכְפּוֹרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כְּבָשִׁי עַצְרָת מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִּי חָלוֹת מַעֲכְבוֹת
זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי סְדָרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בְּזִיכְיָן
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַסְּדָרִים וְהַבְּזִיכְיָן מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִינִים שְׁבָצְעִירָ שְׁלָשָׁה שְׁבָפְרָה אַרְבָּעָה שְׁבָתּוֹדָה
אַרְבָּעָה שְׁבָלוֹלָבָ אַרְבָּעָה שְׁבָמְצָרָעָ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁבַע הַזִּוּת שְׁבָפְרָה מַעֲכְבוֹת זֶה אֶת זֶה שְׁבַע הַזִּוּת שֶׁל
בֵּין הַבְּדִים וְשֶׁעָל הַפְּרָכָת וְשֶׁעָל מִזְבֵּחַ הַזָּהָב מַעֲכְבוֹת זֶה
אֶת זֶה:

ז שְׁבַעָה קָנִי מִנּוֹרָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁבַעָה גִּרְזָתִיהַ
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִּי פְּרָשִׁיוֹת שְׁבָמְזוֹזָה מַעֲכְבוֹת
זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוּ כְּתָבָ אַחֲד מַעֲכֵבֵן אַרְבָּע פְּרָשִׁיוֹת
שְׁבַתְפִּילִין מַעֲכְבוֹת זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוּ כְּתָבָ אַחֲד מַעֲכֵבֵן.

אַרְבָּע צִיצִית מִעֲבָזֹת זו אֶת זֹה שָׁאַרְבָּעָתָן מֵצָוָה אַחַת.
רַבִּי יְשֻׁמְעָל אָזֶם אַרְבָּעָתָן אַרְבָּע מֵצָוֹת:

פרק ד

הַתְּכִלָּת אִינָה מִעֲבָת אֶת הַלְּבָן וְהַלְּבָן אִינָה מִעֲבָב
אֶת הַתְּכִלָּת תְּפִלָּה נִשְׁלָה יְד אִינָה מִעֲבָת שֶׁל
רָאשׁ וְשֶׁל רָאשׁ אִינָה מִעֲבָת שֶׁל יְד הַסְּלָת וְהַשְׁמָן אִינָה
מִעֲבָז אֶת הַיּוֹן וְלֹא הַיּוֹן מִעֲבָן הַמִּתְנוֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אִינָה מִעֲבָז תְּזִקְנָת זֹה אֶת זֹה:

ב' הַפְּרִים וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה רַבִּי
שְׁמֻעוֹן אָזֶם הַיּוֹ לְהַם פְּרִים מְרַבִּים וְלֹא הַיּוֹ נְסָכִים
יְבִיאוּ פָר אֶחָד וְנְסָכִיו וְלֹא יִקְרְבוּ בְּלֹא נְסָכִין:

ג' הַפְּרִר וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים וְהַשְׁעִיר אִינָה מִעֲבָז אֶת
הַלְּחָם וְלֹא הַלְּחָם מִעֲבָן הַלְּחָם מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים
וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת הַלְּחָם דְבָרִי רַבִּי עֲקִיבָא
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן נָנָס לֹא בַי אֶלְאָ הַכְּבָשִׂים מִעֲבָז
(אֶת) הַלְּחָם וְהַלְּחָם אִינָה מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים שְׁבַנו
מֵצִינוּ כְשֵׁהִיו יִשְׂרָאֵל בְמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה קִרְבָּו
כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם אֶף (כֹּאן) יִקְרְבוּ כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן הַלְּכָה בְדָבָר בְּנָנָס אֶבֶל אֵין הַטּוּם
בְדָבָריו שֶׁבֶל הָאָמָר בְחוֹמֶש הַפְּקוּדִים קִרְבָ בְמִדְבָּר
וְכָל הָאָמָר בְתוֹרַת הַהִגְיָס לֹא קִרְבָ בְמִדְבָּר בְשַׁבָּאו
לְאָרֶץ קִרְבָו אֶלְוּ וְאֶלְוּ וּמִפְנֵי מָה אָנָי אָזֶם יִקְרְבוּ כְבָשִׂים

**בָּلَا לְחַם . שַׁהֲכֹבְשִׁים מִתִּרְיוֹן אֶת עַצְמָנוּ בָּלָא לְחַם . לְחַם
בָּלָא כְּבָשִׁים אֵין לִי מַי יִתְּרֻנוּ :**

ג' התמידין איינו משבין את המוספים ולא המוספים
משובין את התמידים. ולא המוסיפים משובין זה את
זה. לא הקריבו כבש בז'קר יקריבו בין הערבים. אמר
רבי שמואל אימתי בזמנך שהיו אנוסין או שוגגין. אבל
אם היו מזידים ולא הקריבו כבש בז'קר לא יקריבו בין
הערבים. לא הקטירו קטרת בז'קר יקטירו בין הערבים.
אמר רבי שמואל ובלה היה קרבה בין הערבים. שאין
מחניכין את מזבח הזבוב אלא בקטרת הספמים (של בין
הערבים). ולא מזבח העולה אלא בתמיד של שחר. ולא
את השלחן אלא בלחם הפנים בשבת ולא את המנורה
אֶלָּא בְּשִׁבְעָה נְרוֹתִיה בֵּין הַעֲרָבִים :

ה' חביתי בהן גדוול לא היו באות חיצים. אלא מביא עשרון
שלם וחוצהו. ומרקיב מחזאה בז'קר ומחזאה בין הערבים.
ובهن שהקריב מחזאה בשחרירית ומתק. ומנו בהן אחר
תחתיו. לא יביא חצי עשרון מביתו. ולא חצי עשרון
של ראשון. אלא מביא עשרון שלם וחוצהו. ומרקיב
מצאה ומחזאה אבד. נמצאו שני חיצים קרבין. ושני חיצים
אובדין. לא מנו בהן אחר. משל מי היה קרבה. רבי
שמעון אומר משל צבור. רבי יהודה אומר משל יורשים.
וְשָׁלֵמָה הִיְתָה קָרְבָּה :

יום יט

פרק ה

כָל המנחות באות מצה. חוץ מחייב שבתודה ושתי הלחם. שהן באות חמץ. רבינו מאיר אומר שאור בזדה להן מתוכן ומחייבן. רבינו יהודה אומר אף היא אינה מן המברחר. אלא מביא את השאור. וננותן לתוך המדה. וממלא את המדה. אמרו לו אף היא היתה חסירה או יתירה:

ב **כָל** המנחות נלושות בפושרין. ומשמרין שלא יחמיזו. ואם החמיזו שייריה. עובר בלא תעשה. שנאמר **כָל** המנחה אשר תקריבו לוי לא תעשה חמץ. וחיבים על **ליישטה ועל עירכטה ועל אפיקתה**:

ג יש טענות שמן ולבונה. שמן ולא לבונה ולא שמן. לא שמן ולא לבונה. ואלו טענות שמן ולבונה. מנחת הסלת והמחבת והפרחשת והחלות והركיקין. מנחת כהנים ומונחת פהון משיח. ומונחת גוים. ומונחת גשים. ומונחת העمر. מנחת נסכין טעונה שמן ואיינה טעונה לבונה. לחם הפנים טוען לבונה ואין טוען שמן. **שתי הלחם. ומונחת חוטא. ומונחת קנאות. לא שמן ולא לבונה:**

ד וְחַיֵּב עַל הַשְׁמָן בְּפִנֵּי עַצְמוֹ וְעַל הַלְּבָזָנָה בְּפִנֵּי עַצְמָה נָתָן עַלְיהָ שֶׁמֶן פְּסָלָה לְבָזָנָה יַלְקְטָנָה נָתָן שֶׁמֶן עַל שִׁירִיה אֲינֵנוּ עֹזֶב בֶּל־א תְּשֵׁהָ נָתָן בֶּלֶי עַל גַּבֵּי בֶּלֶי לֹא פְסָלָה:

ה יִשׁ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַيִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה הַגְּשָׁה וְתְנוּפָה לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה אַלְוֹ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַיִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה (מנחת) הַסְלָת וְהַמְּחַבֵּת וְהַמְּרַחְשָׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין מִנְחָת בְּהַנִּים מִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה מִנְחָת גּוֹים מִנְחָת נְשִׁים וּמִנְחָת חֹטָא רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹזֶר מִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה מִפְנֵי שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְצָה וּכְלָל שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְצָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה:

ו אַלְוֹ טֻעַנוֹן תְּנוּפָה וְאַיִן טֻעַנוֹן הַגְּשָׁה לֹוג שֶׁמֶן של מַצְרוּע וְאַשְׁמוֹ וְהַבְּפּוּרִים קְדָבְרִי רַבִּי אַלְיעָזָר בָּן יַעֲקֹב וְאַמְוּרִי שְׁלָמִי יְחִידָה וְחִזָּה וְשַׂוֹּק שְׁלָהָן אַחֲד אֲנָשִׁים וְאַחֲד נְשִׁים בִּירוּשָׁלָם אָכְלָל לֹא בְּאֶחָרִים וּשְׁתִי הַלִּחָם וּשְׁנִי כְּבָשִׁי עַצְרָת בִּצְדָּה הוּא עֹזֶה נָתָן שְׁתִי הַלִּחָם עַל גַּבֵּי שְׁנִי כְּבָשִׁים וּמִנִּיחָה שְׁתִי יְדֵיו מַלְמְטָן מַזְלִיך וּמַבְיאָה מַעַלָּה וּמַזְרִיך שְׁנָאָמָר אֲשֶׁר הַוֹּנֶף וְאֲשֶׁר הַוּרֶם תְּנוּפָה הִיְתָה בְּמִזְרָח וְהַגְּשָׁה בְּמַעַרְבָּה וְתְנוּפּוֹת קֹזְדוּמּוֹת לְהַגְּשָׁות מִנְחָת הָעִמָּר וּמִנְחָת קְנָאֹות טֻעַנוֹת תְּנוּפָה וְהַגְּשָׁה לְחָם הַפְּנִים וּמִנְחָת נְסָכִים לֹא תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה:

רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלוש מצות. שתים בכלל אחד ואחד והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחין שלמי יחיד. זבחין שלמי צבור. ואשם מצורע. זבחין שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין ביהן תנופה חיים. זבחין שלמי צבור טעונים תנופה חיים. וshawotim. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה. ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוטים:

ה האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרקחת. במרקחת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרקחת. אלא שהמרקחת יש לה כיסוי. והמחבת אין לה כיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרכחת עמויקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת עצפה. ומעשיה קשיים:

ו האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה בפח. ומאפה בעפפים. ומאפה יורות הערבבים. רבי יהודה אומר אם רצאה יביא מאפה בפח. הרי עלי מנהת מאפה. לא יביא מחצה חלזות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפיו שהוא קרבן אחד:

פרק ו'

אלו מנהות נקמוץות ושיריהן לכהנים. מנהת שלת. והמחבתה. והמרחשת. והחלות. והרקיין. מנהת גוים. מנהת נשים. מנהת העمر. מנהת חוטא ומנהת קנאות. רבי שמואן אומר מנהת חוטא של הכהנים נקמאת. והקמן קרב לעצמו. והשרים קרבין לעצמן:

ב' מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. ומנהת נסכים למזבח. ואין בהם לכהנים. בזה יפה בח המזבח מכל הכהנים. שני הלחם וללחם הפנים לכהנים. ואין בהם למזבח. ובזה יפה בח הכהנים מכל המזבח:

ג' כל המנהות הנעשות בכללי טענות שלוש מתנות שמן. יצקה ובלילה. ומן שמן בכללי קודם לעשיתן. והחלות (בוזלון) דברי רבי וחכמים אומרים (טלת) החלות טענות בלילה. הרקיין מישיחה. כיצד מושחין כמין כי. ושאר השמן נאכל לכהנים:

ד' כל המנהות הנעשות בכללי טענות פתיתה. מנהת ישראל כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה וմבדיל. מנהת הכהנים כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה ואין מבדיל. מנהת בהן מישיח לא היה מכפלה. רבי שמואן אומר מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. אין בהן פתיתה. מפני שאין בהן קמיצה. וכל שאין בהן קמיצה. אין בהן פתיתה. וכן (פתיתתן) בזיתים:

ה כל המנחות טענות שלוש מאות שיפה. וחמש מאות ב夷יטה. והSHIPה והב夷יטה בחטים. רבי יוסי אומר (אף) בבצק. כל המנחות באות עשר עשר. חוץ מליחם הפנים. וחביתיכו בהן גדול. שהם באות שתים עשרה. דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר בלאן באות שתים עשרה. חוץ מחלוות תודה והנזרות שהן באות עשר עשר:

ו העמר היה בא עשרון משלש סאין. שתاي הליחם שני עשרונים משלש סאין. ליחם הפנים עשרים וארבעה עשרונים. מעשרים וארבעה סאין:

ז העמר היה מנפה בשלש עשרה נפה. ושתاي הליחם בשתיים עשרה. וליחם הבנים באחת עשרה. רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה. אלא סלת מנפה כל צרכה היה מביא. שנאמר ולקחת סלת ואפית אותה. עד שתהא מנפה כל צרכה:

פרק ז

התזודה הייתה באה חמיש סאן ירושלמיות. שנין שיש מדבריות. שתי איפות. האיפה שלש סאן. עשרים עשרון עשרה לחמצ. (עשרה למאה) עשרה לחמצ עשרון לחלה. ועשרה למאה. ובמאה שלשה מינן. חלות ורקיין. ורובכה. נמצאו שלשה עשרונות ושליש לכל מין. שלוש חלות לעשרון. במדה ירושלמית היו שלשים קב. חמישה עשר לחמצ וחמשה עשר למאה. חמישה עשר לחמצ. קב וחצי לחלה. וחמשה עשר למאה. והמאה שלשה מינן. חלות ורקיין. ורובכה. נמצאו חמישת קבין לכל מין. שתי חלות לקב:

ב המלואים היו באים במאה שבטזודה. חלות. ורקיין. ורובכה. הצעירות הייתה באה שתי ידיות במאה שבטזודה. חלות ורקיין. אין בה רובכה. (נמצאו) עשרה קבים ירושלמיות. שנין ששה עשרונות ועדין. ומבלו היה נוטל אחד מעשרה תרומה. שנאמר והקריב ממנה אחד מכל קרבן תרומה ליי. אחד שלא יטול פרוס. מכל קרבן שייהיו כל הקרבות שווין. ושלא יטול מקרבן לחבירו. לפהן הזורק את דם השלמים לו יהיה. והשאר נאכל לבעלים:

ג השוחט את התזודה בפנים ולחמה חוץ לחומה. לא קידש הלחים. שחטה עד שלא קרמו בתנור. ואפלו קרמו כלון. חוץ מאחד מהן. לא קידש הלחים. שחטה חוץ לזרנה

וחוץ למקומה. קידש הלחם. שחתה ונמצאת טריפה לא קידש הלחם. שחתה ונמצאת בעלת מום. רבי אליעזר אומר קידש. וחכמים אומרים לא קידש. שחתה שלא לשמה. וכן איל המלואים. וכן שני בבשי עצרת. ששחתן שלא לשמן. לא קידש הלחם:

ד נסכין שקדשו בבלוי. ונמצא הzechח פסול. אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו. ואם לאו יפסלו בלינה. ולד תודה ותmourתה. והפריש תודתו ונאבדה. והפריש אחורת תחטפה. אין טענים לחם שנאמר והקריב על זבח התודה. התודה טעונה לחם. ולא ולדה. ולא חליפתה. ולא תmourתה. טעונה לחם:

ה האומר הרי עלי תודה. יביא היא ולחמה מן החולין. תודה מן החולין ולחמה מן המעשר. יביא לחמה מן החולין. תודה מן המעשר. ולחמה מן החולין. יביא. התודה היא ולחמה מן המעשר. יביא. ולא יביא מהטי מעשר שני. אלא ממאות מעשר שני:

ו ומניין לאומר הרי עלי תודה לא יביא אלא מן החולין. שנאמר זבחת פסח לי אלהיך צאן ובקר. וזה לא אין פסח בא אלא מן הקבשים ומון העזים. אם בן למה נאמר צאן ובקר. אלא להקיש כל הבא מן הצאן ומון הקבר. לפסח. מה הפסח שהוא בא בחובה. אינו בא אלא מן החולין. אף כל דבר שהוא בא בחובה. לא יבא אלא מן החולין.

(לפיכך) האומר הרי עלי תזה הרי עלי שלמים. הויאל
והם באים חובה לא יבאו אלא מן החולין. והנסכים בכל
מקום לא יבאו אלא מן החולין:

פרק ח

כל קרבנות הצבור והיחיד. באים מן הארץ ומחוצה
לארץ. מן החדש ומן היישן. חוץ מן העمر ושתי
המלחמות שאינן באים אלא מן החדש ומן הארץ. וכן אין
באיין אלא מן המבחר. ואיזהו מבחר. מבמס. ומהונחה.
אלפא לסלת. שנייה להם חפרים בבקעה. כל הארץ
היו בשירות. אלא מכאן היו מבאים:

ב איין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית השלחים. ולא
מבית האילן. ואם הביא בשר. כיצד הוא עוזה. נרה שנייה
ראשונה. ובשנייה זרעה קדם לפסח שבעים יום. והיא
עוזה שלת מרבה. כיצד הוא בזיק. הגזבר מבניט את ידו
לתוכה. עליה בה אבק פסול. עד שניניפה. ואם התלעה
פסולה:

ג תקועה אלפא לשמן. אבא שאול אומר שנייה לה
רגב בעבר הירדן. כל הארץ היו בשירות. אלא מכאן
היו מבאים. אין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית
השלחים. ולא ממה שנזרע בינייהם. ואם הביא בשר.
אין מביאין אנפיקנו. ואם הביא פסול. אין מביאין

מן הגרגירים שנסרו במים. ולא מן הכבושים. ולא מן השלוקין. ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שלשים שלמים. היהת הראשון מגרגרו בראש היהת וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השני מגרגרו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השלישי עוטנו בתוך הבית. עד שילקה. ומעלהו ומגנו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למללה ממנה. השני שבראשון והראשון שבשני שווין. השלישי שבראשון והשני שבשני. והראשון שבשלישי שווין. השלישי שבשני שבשני והשני שבשלישי שווין. השלישי שבשלישי. אין למטה ממנה. אף המנחות היו בדיון שיטענו שמן זית זה. מה אם המונרה שאינה לאכילה. טענה שמן זית זה. המנחות

שָׁהוּ לְאֲכִילָה· אֵינוֹ דַי שִׁיטָעָנוּ שֶׁמּוֹ זִית זָה· תַלְמוֹזׁ לֹזֶר
זָה בְּתִית לְמַאוֹר· וְלֹא זָה בְּתִית לְמַנְחֹת:

וּמְנֻזָּן הִי מְבִיאֵין אֶת הַיּוֹן· קְרוֹתִים וְהַטּוֹלִים אֶלְפָא לִיּוֹן.
שְׁנִיה לְהַן בֵּית רַמָּה וּבֵית לְבָן בְּהָרָה· וּכְפָר סְגָנָא בְּבָקָעָה·
בֶּל הָאָרֶצֶת הִזְהָרֶת· אֶלְאָ מִפְאָן הִזְהָרֶת מְבִיאִים· אֵין
מְבִיאֵין לֹא מְבִית הַזּוּבָלִים· וְלֹא מְבִית הַשְׁלָחִים· וְלֹא מִמְּה
שְׁגָרָע בְּינֵיהֶם· וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין אַלְיוֹסְטָן·
וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין יְשָׁן דְּבָרִי רַבִּי וְחַכְמִים
מְבָשִׂירִין· אֵין מְבִיאֵין לֹא מְתוֹק וְלֹא מְעַשֵּׂן וְלֹא מְבָשָׁלָה·
וְאֶם הַבִּיא פְּסוֹלָה· אֵין מְבִיאֵין מִן הַדְּלִיות· אֶלְאָ מִן
הַגְּלִילִיות· וְמִן הַכְּרָמִים הַעֲבָנִידִים:

לֹא הִזְכִּיר כּוֹנְסִים אֶתְזָה בְּחַצְבִּים גְּדוֹלִים אֶלְאָ בְּחַבִּיות
קְטָנִות· וְאֵינוֹ מַמְלָא אֶת הַחַבִּיות עַד פִּיהֶם· כְּדִי שִׁיהָא
רִיחָוּ נְזָרָה· אֵינוֹ מְבִיא לֹא מִפְּהָה מִפְנֵי הַקְּמָחִין· (וְלֹא)
מִשְׁוֹלֵה מִפְנֵי הַשְׁמָרִים· אֶלְאָ מְבִיא מִשְׁלִישָׁה וּמִאַמְצָעָה·
בִּיצְדָּה הוּא בּוֹדֶק· הַגּוֹבֵר יוֹשֵׁב וְהַקְּנָה בַּיּוֹדָה· זַרְקָה אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בְּקָנָה· רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר מִין שְׁעַלְוָה
בּוֹ קְמָחִין פְּסוֹלָה· שְׁנָאָמָר תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּמְנַחְתֶּם·
תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּגְסֶפֶיהֶם:

פרק ט

שְׁתִי מִדּוֹת שֶׁל יְבָשׂ הַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן .
 רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר עָשָׂרָן . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן . עָשָׂרָן
 מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . שָׁבּוּ הַיָּה מְזִיד לְכָל הַמְנֻחוֹת . לֹא הַיָּה
 מְזִיד . לֹא בְשֵׁל שְׁלִשָּׁה לְפָרָר . וְלֹא בְשֵׁל שְׁנִים לְאַיִל .
 אֶלְאָ מְזִיד עָשָׂרָנוֹת . חָצֵי עָשָׂרָן מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . שָׁבּוּ
 הַיָּה מְזִיד חֲבִיתִי כְּהוֹן גָדוֹל . מְחִצָּה בְּבָקָר וּמְחִצָּה בֵּין
 הָעֲרָבִים :

ב' שְׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לְחַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . חַיּוֹ וְחָצֵי חַיּוֹן .
 וּשְׁלִישִׁית חַיּוֹן . וּרְבִיעִית חַיּוֹן . לֹזֶג . וְחָצֵי לֹזֶג . וּרְבִיעִית
 לֹזֶג . רַבִּי אַלְיעָזֶר בֶּן אַזְדָק אָוֹמֵר שְׁנִתּוֹת הַיּוֹ בַהֲיוֹן . עד בָּאוּ
 לְפָרָר . עד בָּאוּ לְאַיִל . עד בָּאוּ לְכָבָשׂ . רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָוֹמֵר לֹא
 הַיָּה שֵׁם חַיּוֹן זָכֵי מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . אֶלְאָ מִדָּה יִתְרַחַ
 שֶׁל לֹזֶג וּמְחִצָּה הִיְתָה שֵׁם . שָׁבָה הַיָּה מְזִיד לְמִנְחָת כְּהוֹן
 גָדוֹל . לֹזֶג וּמְחִצָּה בְּבָקָר . וּלֹזֶג וּמְחִצָּה בֵּין הָעֲרָבִים :

ג' רְבִיעִית מִה הִיְתָה מְשֻׁמְשָׁת . רְבִיעִית מִים לְמַצְרָעָה .
 רְבִיעִית שְׁמָנוֹ לְנִזְיר . חָצֵי לֹזֶג מִה הַיָּה מְשֻׁמְשׁ . חָצֵי לֹזֶג
 מִים לְסֹוטָה וְחָצֵי לֹזֶג שְׁמָנוֹ לְתֹזְדָה . וּבְלֹזֶג הַיָּה מְזִיד לְכָל
 הַמְנֻחוֹת . אֲפִילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עָשָׂרָן . נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹזֶג . רַבִּי אַלְיעָזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָוֹמֵר אֲפִילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עָשָׂרָן . אֵין לָהּ אֶלְאָ לֹזֶג . שְׁנָאָמֵר לְמִנְחָה וּלֹזֶג שְׁמָנוֹ .

ששה לפרט. ארבעה לאיל. שלשה לבבש. שלשה ומחרזה
למנורה. ומחזית לוג לכל נר:

ד מערבי נסبي אלים בנספי פרים. נספי כבשים בנספי
כבשים. של יחיד בשל צבור. של היום בשל אמש. אבל
אין מערבי נספי כבשים בנספי פרים ואילים. ואם בללו
אלו בפני עצמו ואלו בפני עצמו ונתקערו. בשירין. אם
עד שלא בל. פסל. הכבש הבא עם העמר. אף על פי
שמונחתו בפוליה. לא היו נספי כפולין:

ה כל המדות שהיו במקdash היו גגדשות. חוץ משל בהן
גדול שהיה גודה לתוכה. מדות הלה בירושיהן קדש.
ומדות היישר בירושיהן חול. רבי עקיבא אומר מדות הלה
קדש. לפיכך בירושיהן קדש. מדות היישר חול. לפיכך
בירושיהן חול. רבי יוסי אומר לא משום זה אלא שהלה
געבר. והישר אינו געבר:

ו כל קרבנות הצבור והיחיד. טעוני נסכים. חוץ מן הבכור
והמע Shir והפסח. והחטאת והאשם. אלא שחתאתו של
מצורע ואשםו. טעוני נסכים:

ז כל קרבנות הצבור. אין בהם סמיכה. חוץ מן הפר הבא
על כל המצות. ושער המשתלה. רבי שמואל אומר אף
שער עבודת אלילים. כל קרבנות היחיד טעוני סמיכה.
חוץ מן הבכור והמע Shir והפסח. והיורש סומך. וimbia
נסכים וממיר:

הַבְּלִ סָמְכֵין חֹזֶן מַחְרִישׁ שֹׁוֹטָה וְקֶטֶן וְסָזָמָא וְנֶכֶרי
וְהַעֲבֵד וְהַשְּׁלִיחַ וְהַאֲשָׁה וְסִמְכָה שְׂיִירִי מִצְוָה עַל הַרְאָש
בְּשִׁתְּיִי יָדִים וּבָמָקוֹם שְׁטוֹמְכֵין שׁוֹחְטִין וְתַבְּרֵךְ לְסִמְכָה
שְׁחִיטָה:

חַמְרַבְּסִמְכָה מִבְּתָנוֹפָה וּבְתָנוֹפָה מִבְּסִמְכָה שְׁאָחָד
מְנִיף לְכָל הַחֲבָרִים וְאַיִן אָחָד סָזָמָד לְכָל הַחֲבָרִים וְחַמְרַבְּ
בְּתָנוֹפָה שְׁהָתָנוֹפָה נֹהָגָת בְּקָרְבָּנוֹת הַיִד וּבְקָרְבָּנוֹת
הַאֲבוֹר בְּחִים וּבְשְׁחוֹטִין בְּדָבָר שִׁיאַשׁ בּוֹ רֹוחַ חִים
וּבְדָבָר שְׁאַיִן בּוֹ רֹוחַ חִים מָה שְׁאַיִן בּוֹ בְּסִמְכָה:

פרק י

רַבִּי יִשְׁמָעָאל אָזֶם הָעָמֶר הִיה בָא בְשִׁבְתַּ מִשְׁלָשׁ סָאיִן
וּבְחֹלָל מִחְמָשׁ וּחַכְמִים אָזֶם רַבִּים אָחָד בְשִׁבְתַּ וְאָחָד
בְּחֹלָל מִשְׁלָשׁ הִיה בָא רַבִּי חַנְנִיא סָגָן הַפְּהָנִים אָזֶם
בְשִׁבְתַּ הִיה נִקְצָר בִּיחִיד וּמִגְּלָל אָחָד וּבְקָפָה אָחָת
וּבְחֹלָל בְּשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מִגְּלֹות וּחַכְמִים
אָזֶם רַבִּים אָחָד בְשִׁבְתַּ וְאָחָד בְּחֹלָל בְּשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה
קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מִגְּלֹות:

ב' מִצְוֹת הָעָמֶר לְבֹא מִן הַקָּרוֹב לֹא בְּכֶר הַקָּרוֹב
לִירוֹשָׁלַיִם מִבְּאַיִן אַזְתּוּ מִכֶּל מִקּוֹם מִעֲשָׂה שְׁבָא מִגְּנוֹת
צְרִיפִין וְשִׁתְּיִ הַלְּחָם מִבְּקַעַת עַיִן סָכָר:

ב' בַּיְצָד הִיז עֹשִׂים. שְׁלֹוחִי בֵּית דִין יַוְצָאֵין מַעֲרֵב יוֹם טוֹב. וְעוֹשֵׂין אֶתְזָה כְּרֻכּוֹת בַּמְחַבֵּר לְקַרְקָע בְּדִי שִׁיחָא נֹזֵח לְקַצּוֹר. וְכָל הַעִירֹת הַסְּמוֹכוֹת לְשֶׁם מַתְבִּנְסֹות לְשֶׁם. בְּדִי שִׁיחָא נִקְצָר בַּעֲסָק גַּדוֹל. בֵּין שְׁחַשְׁכָה אָזָר לְהָם בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזָרִים הָן. בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזָרִים הָן. מַגֵּל זֹ. אָזָרִים הָן. קְפָה זֹ. אָזָרִים הָן. קְפָה זֹ. אָזָרִים הָן. בְּשִׁבְתָה אָזָר לְהָם. שִׁבְתָה זֹ. אָזָרִים הָן. שִׁבְתָה זֹ. אָזָרִים הָן. אַקְצָרִים זֹ. וְהֵם אָזָרִים לֹא קַצּוֹר. אַקְצָרִים זֹ. וְהֵם אָזָרִים לֹא קַצּוֹר. שְׁלֹשָׁה פָעָמִים עַל בֶּל דָבָר וְדָבָר. וְהֵם אָזָרִים לֹא הָן הָן. בֶּל פֶּךְ לִמְהָ מִפְנִי הַבִּתּוֹסִים. שְׁהֵיו אָזָרִים אֵין קַצְירַת הַעֲמָר בַּמּוֹצָאי יוֹם טוֹב:

ג' קַצְרוּהוּ וְנִתְנוּהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאוֹה לְעֹזָרָה. הִיז מַה בְּהַבְּין אֶתְזָה בָּאוֹר. בְּדִי לְקִים בָּזָ מִצּוֹת קְלִי. דָבְרִי רַבִּי מַאֲיר. וְתַכְמִים אָזָרִים בְּקִנִּים וּבְקִלְיָחוֹת חֹזְבִּים אֶתְזָה. בְּדִי שְׁלָא יַתְמַעַךְ. נִתְנוּהוּ לְאָבוֹב. וְאָבוֹב הִיה מַנְקָבָ. בְּדִי שִׁיחָא הָאוֹר שׂוֹלֵט בְּכֶלֶוּ. שְׁטוּחוֹהוּ בְּעֹזָרָה. וְהָרוּחָ מִנְשָׁבֶת בָּזָ. נִתְנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹזָות. וְהַזְּיאָוּ מִמְּנָנוּ עַשְׁרוֹן. שְׁהֵוָא מַנְפָּה בְּשֶׁלֶשׁ עַשְׁרָה נִפְהָ. וְהַשְּׁאָר נִפְדָּה. וְנִאָכֵל לְכָל אָדָם וְחַיָּב בְּחַלָּה. וּפְטוּר מִן הַמְּעִשָּׂרוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא מִחְיֵב בְּחַלָּה וּבְמְעִשָּׂרוֹת. בָּא לֹא לְעַשְׁרוֹן. וְנִתְן שְׁמָנוֹ וּלְבָזְנָתָזָ. יְצָק וּבָלָל. הַנִּינָּף וְהַגִּישָׁ. קְמַץ וְהַקְטִירָ. וְהַשְּׁאָר נִאָכֵל לְכֶבֶנִים:

ה' משךerb הָעֵמֶר. יְזַעֲנִין וּמְזַעֲנִין שֹׂוק יְרוּשָׁלַיִם. שְׁהוּא
מַלְאָ קָמָח וְקָלִי. שֶׁלָּא בְּرֵצֹן חֲכָמִים. דָבָרִי רַبִּי מַאיָּר. רַבִּי
יְהוּדָה אָזָמֵר בְּרֵצֹן חֲכָמִים הֵן עוֹשִׁים. מַשְׁקָרְבָּ הָעֵמֶר
הַתְּפִרְתָּה חָדֵש מִיד. וְהַרְחָזֻקִים מִתְרִים מִחְצֹות הַיּוֹם וְלַהֲלֹן.
מַשְׁחָרְבָּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַתְּקִינָה רַבּוֹ יְזַחֲנָן בָּנוֹ זְבָאִ שְׁיָהָא יוֹם
הַגְּנָפָן כָּלּוֹ אַסּוֹר. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה וְהֲלֹא מִן הַתּוֹרָה הַוָּא
אַסּוֹר. שְׁנָאָמֵר עַד עַצְם הַיּוֹם הַזֶּה. מִפְנֵי מָה הַרְחָזֻקִים
מִתְרִים מִחְצֹות הַיּוֹם וְלַהֲלֹן. מִפְנֵי שְׁהָן יְזַעֲנִין. שְׁאַיִן בֵּית
דִּין מַתְעַצְּלִים בּוֹ:

ו' הָעֵמֶר הִיה מִתֵּיר בְּמִדְינָה וְשְׁתִי הַלְּחֵם בְּמִקְדָּשׁ. אֵין
מְבִיאַיִן מִנְחֹות וּבְכּוֹרִים. וּמִנְחַת בְּהָמָה. קָדֵם לְעֵמֶר. וְאֵם
הַבִּיא פְּסָוֵל. קָדֵם לְשְׁתִי הַלְּחֵם לֹא יְבִיא. וְאֵם הַבִּיא בְּשִׁיר:

ו' הַחֲטִים וְהַשְׁעֹזְרִים וְהַכְּסִים וְשְׁבָלָת שְׂוּעָל וְהַשִּׁיפּוֹן
חַבִּין בְּחַלְלָה. וּמִצְטָרְפִּין זֶה עַם זֶה. וְאַסּוֹרִין בְּחָדֵש מִלְפָנֵי
הַפְּסָח. וּמִלְקָצָר מִלְפָנֵי הָעֵמֶר. וְאֵם הַשְּׁרִישׁוֹ קָדֵם לְעֵמֶר
הָעֵמֶר מִתְּרִין. וְאֵם לֹא אַסּוֹרים עַד שִׁיבָּא הָעֵמֶר הַבָּא:

ח' קֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבָעָמִקִים. אָבֵל לֹא גּוֹדְשִׁין.
אָנְשֵׁי יִרְחֹו קֹצְרִין בְּרֵצֹן חֲכָמִים. וְגּוֹדְשִׁין שֶׁלָּא בְּרֵצֹן
חֲכָמִים. וְלֹא מִיחוּ בְּדִים חֲכָמִים. קֹצֶר לְשַׁחַת וּמַאכְלֵל
לְבָהָמָה. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה אִימְתֵּי בָּזָמָן שְׁהַתְּחִיל עַד שֶׁלָּא
הַבִּיא שְׁלִישָׁ. רַבִּי שְׁמַעַן אָזָמֵר אָף יְקַצֵּר (וַיַּאֲכִיל) אָף
מִשְׁהַבִּיאָה שְׁלִישָׁ:

ט קוץין מפני הגטיעות. מפני בית האבל. מפני (בטול) בית המדרש. לא יעשה אותן ביריות. אבל מיניהם עבטים. מצות העمر לבא מון הקמה. לא מצא יביא מן העמים. מצותו לבא מן החל. לא מצא יביא מן היבש. מצותו לקוצר בלילה. נקצר ביום כשר. ודוחה את השבת:

פרק יא

שתי הלחים גלושות אחת אחת. ונאפות אחת אחת.
לחם הפנים גלוש אחד אחד. ונאפה שנים שנים.
ובטפוס היה עוזה אותן. וכשהוא רדף נזתנן בטפוס. כדי
שלא יתקלקלו:

ב אחד שתי הלחים ואחד לחם הפנים לישתו ועריכתו
בחוץ. ואפייתן בפנים. ואין דוחות את השבת. רביה יהודה
אומר כל מעשיהם בפנים. רבינו שמעון אומר לעולם הו
rangle לומר. שתי הלחים ולחם הפנים. כשרות בערלה.
וכשרות בבית פאני:

ג חבייתי להן גדוול. לישתו ואפייתן בפנים. ודוחות את
השבת. טחונן והרകון אין דוחות את השבת. כלל אמר
רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.
איינה דוחה את השבת. ושאי אפשר לה לעשות מערב
שבת. דוחה את השבת:

ד בְּלֵי הַמִּנְחֹת יִשְׁבַּח בָּהּוּ מְעִשָּׂה כֶּלֶי בַּפְנִים וְאֵין בָּהּוּ מְעִשָּׂה כֶּלֶי בְּחוֹזֶן בְּצִיד שְׁתֵי הַלְּחָם אֲרֻבָּן שְׁבָעָה וּרְחָבָן אֲרָבָּעָה וּקְרָנוֹתָיו אֲרָבָּע אַצְבָּעוֹת לְחָם הַפְנִים אֲרֻבָּן עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה וּקְרָנוֹתָיו שְׁבָע אַצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר שֶׁלָּא תְּטַעַת זֶה דַּיְזָה בֶּן זֹמָא אָמֵר וְנִתְתַּת עַל הַשְּׁלָחָן לְחָם פְנִים לְפָנֵי תָמִיד שְׁיִיחָה לוּ פְנִים:

ה הַשְּׁלָחָן אֲרֻבָּן עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה לְחָם הַפְנִים אֲרֻבָּנוּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה נָטוּן אֲרֻבָּנוּ בְגַגְד רְחָבָנוּ שֶׁל שְׁלָחָן וּכְזֹפֶל טְפַחִים וּמְחָצָה מִבְּאָנוּ וּטְפַחִים וּמְחָצָה מִבְּאָנוּ נִמְצָא אֲרֻבָּנוּ מִמְלָא כֶּל רְחָבָנוּ שֶׁל שְׁלָחָן דְבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מַאיָּר אָמֵר הַשְּׁלָחָן אֲרֻבָּנוּ שְׁנִים עָשָׂר וּרְחָבָן שְׁשָׁה לְחָם הַפְנִים אֲרֻבָּנוּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָן חַמְשָׁה נָטוּן אֲרֻבָּנוּ בְגַגְד רְחָבָנוּ שֶׁל שְׁלָחָן וּכְזֹפֶל טְפַחִים מִבְּאָנוּ וּטְפַחִים מִבְּאָנוּ וּטְפַחִים רִיזָח בְּאַמְצָעָה כִּדְיַי שְׁתֵּה אַהֲרֹן מִנְשְׁבָת מִבְּאָנוּ וּטְפַחִים רִיזָח בְּאַמְצָעָה כִּדְיַי שְׁתֵּה אַהֲרֹן מִנְשְׁבָת בְּינֵיהֶן אָבָא שָׁאוֹל אָמֵר שֶׁם הֵי נָטוֹנָן שְׁנִי בְזִיכְיִי לְבָזָנָה שֶׁל לְחָם הַפְנִים אָמְרוּ לוּ וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְנִתְתַּת עַל הַמְעָרָכָת לְבָזָנָה זְכָה אָמֵר לְהָנָזָה וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְעַלְיוֹ מִטָּה מִנְשָׁה:

ו אֲרָבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הֵי שֵׁם מִפְצָלִין מַרְאָשֵׁי הָנוּ שְׁחָיו סְזָמְכִים בָּהָנוּ שְׁנִים לְסֶדֶר זָהָב וְשְׁנִים לְסֶדֶר זָהָב וְעֶשֶׂרִים וְשְׁמוֹנָה קְנִים בְּחָצֵי קְנִהָה חַלְלוֹ אֲרָבָּעָה עָשָׂר לְסֶדֶר זָהָב וְאֲרָבָּעָה עָשָׂר לְסֶדֶר זָהָב לֹא סְדוּר הַקְנִים וְלֹא גַּטְילָתָן דּוֹחָה אֶת הַשְּׁבָת אֶלָּא גַּנְגָּס מְעָרָב שְׁבָת

וישומטן. ונחתנו לארכו של שלוחנו. בל הפלים שהיו
במקדש. ארכו של בית:

שני שלוחנות היו באולם מבנים על פתח הבית.
אחד של שיש. ואחד של זהב. על של שיש נחתנים לחם
הപנים בכניסתו. ועל של זהב ביציאתו. שמעלון בקדש
ולא מזרידין. ואחד של זהב מפבנים. שעלו לחם הפנים
תמיד. ארבעה בהנים נכנסין. שניים בידן שני סדרים.
ושנים בידם שני בזיכין. וארבעה מקדימים לפניהם. שניים
לטול שני סדרים. ושנים לטול שני בזיכים. המכניםים
עומדים בצדון ופניהם לדרום. המוציאים עומדים בצדום
ופניהם לצפון. אלו מושכין ואלו מניחין וטicho של זה
בנגד טicho של זה. שנאמר לפני תמיד. רבי יוסי אומר
אפילו אלו נוטלים ואלו מניחין. אף זו הייתה תמיד. יצאו
ונתנו על השלחן של זהב שהיה באולם. הקטירו הבזיכין
וначלו מחלקות לבהנים. חל יום הקפורים להיות
בשבת. החלות מחלקות לערב. חל להיות ערב שבת.
שער של יום הקפורים נאכל לערב. הבעלן אוכלין אותו
בשהוא חי. מפני שדעתן יפה:

סדר את הלחים בשבת. ואת הבזיכים לאחר שבת.
והקטיר את הבזיכים בשבת פסולה. ואין חיבין עליהם
משום פגול. נותר וטמא. סדר את הלחים ואת הבזיכין
שבת. והקטיר את הבזיכין לאחר שבת פסולה. ואין
חיבין עליהם משום פגול ונותר וטמא. סדר את הלחים

וְאֵת הַבּוֹזִיכִין לְאַחֲר שְׁבָת וְהַקְטוּר אֶת הַבּוֹזִיכִין בְּשְׁבָת
(פְּסוֹלָה) כִּי צַד יַעֲשֶׂה יְגִיחַנָּה לְשְׁבָת הַבָּאָה שְׁאָפְילוּ הִיא
עַל הַשְׁלִיחָן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכָךְ בְּלִוִּים:

ט שְׁתַי הַלְּחָם נְאָכְלֹות אֵין פְּחוֹת מִשְׁנִים וְלֹא יִתְר עַל
שֶׁלְשָׁה כִּי צַד נְאָפּוֹת מַעֲרֵב יוֹם טוֹב וּנְאָכְלֹות בַּיּוֹם טוֹב
לִשְׁנִים חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת אַחֲר הַשְּׁבָת נְאָכְלֹות לְשֶׁלְשָׁה
לְחָם הַפְּנִים נְאָכֵל אֵין פְּחוֹת מִתְשֻׁעָה וְלֹא יִתְר עַל אַחֲד
עַשֶּׁר כִּי צַד נְאָפָה בְּעַרְב שְׁבָת נְאָכֵל בְּשְׁבָת לִתְשֻׁעָה
חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת עַרְב שְׁבָת נְאָכֵל לְעַשְׂרֵה שְׁנִי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רָאש הַשָּׁנָה נְאָכֵל לְאַחֲד עַשֶּׁר וְאַינוּ דּוֹחָה
לְאֵת הַשְּׁבָת וְלֹא אֵת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הַסְגָּנוֹ דּוֹחָה אֵת יוֹם טוֹב
וְאַינוּ דּוֹחָה אֵת יוֹם צָום:

פרק יב

הַמְנַחּוֹת וְהַגְּסָכִים שְׁגַטְמָאוּ עַד שֶׁלָּא קַדְשָׁו בְּכָלִי יִשְׁלַׁח
לָהֶם פְּדִיּוֹן מַשְׁקָדָשׁו בְּכָלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הַעֲזֹפוֹת וְהַעֲצִים וְהַלְבּוֹזָנָה וּכְלֵי שִׁירָת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלָּא נְאָמֵר אֶלָּא בְּבַהֲמָה:

ב הָאָמַר הָרִי עַל בְּמַחְבָּת וְהַבִּיא בְּמַרְחַשָּׁת בְּמַרְחַשָּׁת
וְהַבִּיא בְּמַחְבָּת מַה שְׁהִבֵּיא הַבִּיא וַיְדִי חֹזֶת לֹא יֵצֵא
זו לְהַבִּיא בְּמַחְבָּת וְהַבִּיא בְּמַרְחַשָּׁת בְּמַרְחַשָּׁת וְהַבִּיא
בְּמַחְבָּת הָרִי זו פְּסוֹלָה הָרִי עַל שְׁנִי עַשְׂרוֹנִים לְהַבִּיא

בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. מה שהביא הביא. וידי חותמו לא יצא. אלו להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. הרי אלו פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. אמרו לו בכלי אחד נדרת. הקריבן בכלי אחד בשרים. בשני כלים פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בשני כלים. והביא בכלי אחד. אמרו לו בשני כלים נדרת. הקריבן בשני כלים בשרים נתנו בכלי אחד. בשתי מנחות שנתערבו:

ג' הרי עלי מנחה מן השעורים. יביא מן החטים. כמה יביא סלת. שלא שמן ולבונה. יביא עמה שמן ולבונה. חצי עשרון. יביא עשרון שלם. עשרון ומחרשה יביא שניים. רביעי שמעון פוטר. שלא התנדב לכך המתנדבים:

ד' מתנדב אדם מנחה שששים עשרון. ו מביא בכלי אחד. אם אמר הרי עלי שישים ואחד. מביא שישים בכלי אחד. ואחד בכלי אחד. שפנן צבור מביא ביום טוב הראושון של חג שחול להיות בשבת. שישים ואחד. דיו ליחיד שיהא פחותה מן הצבור אחד. אמר רביעי שמעון והלא אלו לפרים. ואלו לבבשים. ואינם נבללים זה עם זה. אלא עד שישים יחולמים להבליל. אמרו לו שישים נבללים. שישים ואחד אין נבללים. אמר להם כל מדות חכמים בן. בארכאים סאה הוא טזבֵל. בארכאים סאה חסר קרטזוב. איןו יכול לטבול

בָּהוּ. אֵין מַתְנִדְבִּים לֹז שְׁנִים וְחִמְשָׁה. אֲבָל מַתְנִדְבִּים ·
שֶׁלּוּשָׁה אַרְבָּעָה וְשֶׁשָּׁה וּמִשְׁשָׁה וְלִמְעָלָה:

" מַתְנִדְבִּים יֵין וְאֵין מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. דָּבְרֵי רַبִּי עַקְיבָּא ·
רַבִּי טְרָפּוֹן אֹמֵר מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. אָמֵר רַבִּי טְרָפּוֹן (מה)
מִצְינָנוּ בֵּין · שֶׁבָּא חֹבֶה וּבָא נְדָבָה · אֶنְכָּה הַשְּׁמַן בָּא חֹבֶה
יָבָא נְדָבָה · אָמֵר (לו) רַבִּי עַקְיבָּא לֹא · אָמַרְתָּ בֵּין שֶׁבָּו
הַוָּא קָרְבָּה חֹבְתָּו בְּפָנֵי עַצְמוֹ · תָּאָמַר בְּשַׁמְן שָׁאַינוּ קָרְבָּב
חֹבְתָּו בְּפָנֵי עַצְמוֹ · אֵין שְׁנִים מַתְנִדְבִּים עַשְׂרוֹן אַחַד · אֲבָל
מַתְנִדְבִּים עַזָּה וְשְׁלָמִים · וּבָעוֹר אָפִילוּ פְּרִידָה אַחַת:

פרק יג

הַרְיִ עַלִי עַשְׂרוֹן · יִבְיא אַחַד · עַשְׂרוֹנִים יִבְיא שְׁנִים ·
פְּרִשְׁתִּי וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן ·
הַרְיִ עַלִי מִנְחָה · יִבְיא אַיּוֹ שְׁוִירָצָה · רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר יִבְיא
מִנְחָת הַסְּלָת · שְׁהָיָא מִזְוְחָת שְׁבָמְנִחות:

" מִנְחָה מִין הַמִּנְחָה יִבְיא אַחַד · מִנְחָות מִין הַמִּנְחָות
יִבְיא שְׁתִים · פְּרִשְׁתִּי וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא חִמְשָׁתָן ·
פְּרִשְׁתִּי מִנְחָה שֶׁל עַשְׂרוֹנִים · וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא
מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן · רַבִּי אֹמֵר יִבְיא מִנְחָות שֶׁל
עַשְׂרוֹנִים · מִאַחַד וְעַד שְׁשִׁים:

" הַרְיִ עַלִי עַצִּים · לֹא יִפְחֹזֶת מִשְׁנִי גִּזְרֵין · לְבָזָנה לֹא יִפְחֹזֶת
מִקְמַץ · חִמְשָׁה קּוֹמָצִים הֵן · הָאֹמֵר הַרְיִ עַלִי לְבָזָנה · לֹא

יפחחות מלקמץ. המתנגדב מנהה. יביא עמהו קמץ לבונה. המעליה את הלקמץ בחוץ חיב. ושני בזיבין. טענים שני קומץים:

ד. חרי עלי זהב לא יפחחות מדינר זהב. בסוף לא יפחחות מדינר בסוף. נחתת לא יפחחות ממעה בסוף. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. הוא מביא. עד שיאמר לא כך נחבותני:

ה. חרי עלי יין לא יפחחות משלשה לוגין. שמן לא יפחחות מלוג. רבוי אומר שלשה לוגין. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. יביא ביום המרבה:

ו. חרי עלי עולה יביא כבש. רבוי אלעזר בן עזריה אומר (או) תור או בן יונה. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל איל (ושער) גדי וטלה. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. מוסיף עלייהם תור ובן יונה:

ו. חרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה עגל ועגללה. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה. עגל ועגללה. איל ורחל. גדי וגדי. שער ושער. טלה וטלה:

ח. חרי עלי שור. יביא הוא ונסכו במנה. עגל. יביא הוא ונסכו בחמש. איל. יביא הוא ונסכו בשתיים. כבש יביא

זהו ונשכיו בסלע. שור במנה. יביא במנה חזן מנשכיו.
עגל בחמש. יביא בחמש חזן מנשכיו. איל בשתיים.
יביא בשתיים חזן מנשכיו. כבש בסלע. יביא בסלע חזן
מנשכיו. שור במנה. והביא שניים במנה לא יצא. אפיקו
זה במנה חסר דינר. וזה במנה חסר דינר. שחור והביא
לבן. לבן והביא שחור. גדול והביא קטן. לא יצא. קטן
והביא גדול יצא. רבי אומר לא יצא:

שׂור זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו שניים. שני
שורים אלו עולה ונשתאבו. אם רצה יביא בדיםיהם אחד.
רבי אוסר. איל זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו
כבש. כבש זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו איל.
רבי אוסר. האומר אחד מכבשי הקדש. ואחד משורי
הקדש. והוא לו שניים. הגדול שבהן הקדש. שלשה. הבינו
שבהן הקדש. פרשתי ואני יודע מה פרשתי. או שאמר
אמר לי אבא ואני יודעת מה. הגדול שבהן הקדש:

הרי עלי עולה. יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית
חוניו לא יצא. שאקריבנה בבית חוניו יקריבנה במקדש.
ואם הקריבה בבית חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זו
עליה. הריני נזיר גלח במקדש. ואם גלח בבית חוניו לא
יצא. שאגלה בית חוניו. גלח במקדש. ואם גלח בבית
חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זה נזיר. הבהנים ששמשו
בבית חוניו. לא ישמשו במקדש בירושלים. ואין צריך
לומר לדבר אחר. שנאמר אך לא יעלו בהני הבמות אל

מזבח ייְ בֵּרִיאָשָׁלִים. כי אם אָכְלוּ מִצּוֹת בַּתּוֹךְ אֲחֵיכֶם. הרי
הוּ כְּבָעָלִי מֻמְנִין. חֹלְקִין וְאֹכְלִין. אָכֵל לֹא מִקְרִיבֵין:
” נִאָמֵר בְּעוֹלָת הַבָּהֶמֶת אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. (ובעוֹלָת הַעֲזֹר
אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח.) וּבְמִנְחָה אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. לְלִימָד שֶׁאָחָד
הַמְּרֻבָּה וְאָחָד הַמְּמֻעִיט. וּבַלְבֵד שִׁיבְעַן אָדָם אֶת דָּעַת
לְשָׁמִים: סְלִיק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושותפֶתן בשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו בשחיתתן. וכן שחתתו ואחרים רואין אותן. שחיתתן בשרה. שחיתה נכרי גבילה. ומטרמהה במשא. השוחט בלילה. וכן הסוגם שחתט. שחיתתו בשרה. השוחט בשבת וביום הבפורים אף על פי שמתחיב בנפשו. שחיתתו בשרה:

ב' השוחט במג'יד. בצור ובקנה שחיתתו בשרה. הכל שוחטין. ולעומם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ מג'יד קציר והמגירה והשנים והاضר. מפני שהן חונקיין. השוחט במג'יד קציר בדרך הליכתה. בית שטמי פסליין. ובית הליל מבשרין. ואם החליקו שנייה. הרי היא בסכין:

ג' השוחט מתוד הטבעת ושיר בה מלא החות על פניו כליה. שחיתתו בשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא החות על פניו הרבה:

ד' השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ. מליקתו פסולה. השוחט מן הארץ. שחיתתו פסולה. המולך מן הארץ מליקתו בשרה. השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ מליקתו פסולה. נשל העדר בשר למליקה. וכל הארץ בשר לשחיתה. נמצא

בְּשֶׁר בְּשִׁחִיטָה. פָּסוֹל בְּמַלִּיקָה. בְּשֶׁר בְּמַלִּיקָה. פָּסוֹל
בְּשִׁחִיטָה:

ג' בְּשֶׁר בְּתוּרִין. פָּסוֹל בְּבָנֵי יוֹנָה. בְּשֶׁר בְּבָנֵי יוֹנָה. פָּסוֹל
בְּתוּרִין. תְּחִלַת הַצִּיהוֹב בְּזָה וּבְזָה פָּסוֹל:

ד' בְּשֶׁר בְּפֶרֶה פָּסוֹל בְּעֵגֶלָה. בְּשֶׁר בְּעֵגֶלָה פָּסוֹל בְּפֶרֶה.
בְּשֶׁר בְּכֶהָנִים פָּסוֹל בְּלוּוִים. בְּשֶׁר בְּלוּוִים פָּסוֹל בְּכֶהָנִים.
טְהוֹר בְּכָלִי חֲרֵשׁ טְמָא בְּכָלִ הַכְּלִים. טְהוֹר בְּכָלִ הַכְּלִים
טְמָא בְּכָלִי חֲרֵשׁ. טְהוֹר בְּכָלִי עַז טְמָא בְּכָלִי מִתְּכֹות.
טְהוֹר בְּכָלִי מִתְּכֹות טְמָא בְּכָלִי עַז. הַחִיב בְּשִׁקְדִּים
הַמְּרִים פָּטוֹר בְּמַתְוקִים. הַחִיב בְּמַתְוקִים פָּטוֹר בְּמַרְרִים:
ה' הַתְּמִד עַד שֶׁלֹּא הַחְמִיז. אַינּוּ נָקֵח בְּכָסֶף מַעֲשֵׂר. וּפְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. מִשְׁחַחְמִיז נָקֵח בְּכָסֶף מַעֲשֵׂר. וּאַינּוּ פְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. הַאֲחִים הַשְׁתָּפִים כְּשַׁתִּיבִים בְּקָלְבּוֹן. פָּטוֹרִין
מַמְעָשֵׂר בְּהַמָּה. כְּשַׁתִּיבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהַמָּה. פָּטוֹרִין מִן
הַקָּלְבּוֹן. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ מַכְר אֵין קָנֵס. וּבֶל מִקּוֹם שִׁישׁ
קָנֵס אֵין מַכְר. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ מִיאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וּבֶל
מִקּוֹם שִׁישׁ חֲלִיצָה אֵין מִיאוֹן. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ תְּקִיעָה אֵין
הַבְּדִילָה. וּבֶל מִקּוֹם שִׁישׁ הַבְּדִילָה. אֵין תְּקִיעָה. יּוֹם טֻוב
שְׁחַל לְהִיוֹת בְּעֶרֶב שְׁבַת. תּוֹקֵעַ זָהָב מִבְּדִילָן. בְּמוֹצָאי
שְׁבַת מִבְּדִילָן וְלֹא תּוֹקֵעַ. בְּיצַד מִבְּדִילָן. הַמִּבְּדִיל בֵּין
קָדֵשׁ לְקָדֵשׁ. רַבִּי דּוֹסָא אָזֶר בֵּין קָדֵשׁ חַמּוֹר לְקָדֵשׁ
הַקָּל:

פרק ב

השוחט אחד בעוף ושתנים בבהמה. שחיטתו בשרה.
ורבו של אחד במווז. רבי יהודה אומר עד
שישחוט את העורידין חצי אחד בעוף ואחד וחצי
בבהמה. שחיטתו פסולת. רוב אחד בעוף ורוב שתנים
בבהמה. שחיטתו בשרה:

ב השוחט שני ראשון לאחד שחיטתו בשרה. شתנים
אווחזין בסכין ושותחטיין. אפילו אחד למעלה ואחד למטה.
שחיטתו בשרה:

ג התיז את הרأس בבית אחת פסולת. היה שוחט והתייז
את הרأس בבית אחת. אם יש בסכין מלא צואר בשרה.
יהי שוחט והתייז שני ראשון בבית אחת. אם יש בסכין
מלא צואר אחד בשרה. במקרה דברים אמרים בזמנם
שהוליך ולא הביא או הביא ולא הוליך. אבל אם
הוליך והביא. אפילו כל שהוא. באיזמל בשרה.
גפליה סכין ושותחטה. אף על פי שישחטה בדרך פסולת.
שנאמר זבחת ואכלת. מה שאתת זבח אתה אוכל.
גפליה סכין והגביהה. נפלו כליו והגביהם. השחיז את
הסכין ועף. ובא חבירו ושותחט. אם שהה כדי שחיטה
פסולה. רבי שמעון אומר אם שהה כדי בקור:

ד שוחט את הוושט ופסק את הגרגרת. או שוחט את
הגרגרת. ופסק את הוושט. או שוחט אחד מהן והמתין

לְהָעֵד שְׁמַתָּה. אֹז שְׁחַחְלֵיד אֶת הַסְּבִין תְּחִתָּה הַשְׁנִי וַפְּסִקוֹ. רַבִּי יִשְׁבַּב אֹמֵר נְבָלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר טְרֵפָה. בְּלָל אֹמֵר רַבִּי יִשְׁבַּב מְשׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כֹּל שְׁגַפְסָלָה בְּשִׁחְיִתָּה נְבָלָה. כֹּל שְׁשִׁחְיִתָּה פָּרָאוי וְדָבָר אַחֲרָ גָּרָם לְהָלִפְסֵל טְרֵפָה וְהַזְּהָה לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא:

ה השוחט בְּהַמָּה חִיה וּעוֹף . וְלֹא יֵצֵא מֵהוּ דָם בְּשִׁירִים וְנָאכְלִים בְּדִים מְסֻואֹבֹת . לְפִי שְׁלָא הַכְּשָׁרוֹ בְּדָם . רַבִּי שְׁמַעַן אֹמֵר הַכְּשָׁרוֹ בְּשִׁחְיָה :

ו השוחט את המסבנת. רבנן (شمיעון בז) גמליאל אומר עד שתחפרכס ביד וברגלו. רבי אליעזר אומר דיה אם זנקה. אמר רבי שמעון (אף) השוחט בלילה ולמחר השבכים. ומצא בתקלים מלאים דם בשרה שזנקה. ובמدة רבוי אליעזר. וחכמים אומרים עד שתחפרכס ביד וברגלו. או עד שתכשפש בזנבה. אחד בהמה דקה. ואחד בהמה גסה. בהמה דקה שפשתה ידה ולא החזירה פסוללה. שאינה אלא הוצאה נפש בלבד. בימה דברים אמורים שהיתה בחזקת מסבנת. אבל אם היהה בחזקת בריאה. אפילו אין בה אחד מכל הסייענים הלו בשרה:

ו השוחט לנכרי שחיתו בשרה. ורבי אליעזר פוסל. אמר רבי אליעזר אפילו שחיטה שיأكل הנכרי מחר ער בעד שללה פסוללה. שסתם מחשבת נכרי לעבودת אלילים. אמר רבי יוסי קל וחומר הדברים. ומה במקום

שְׁהַמְחַשֵּׁבָה פֹּסֶלֶת בַּמִּקְדְּשִׁים אֵין הַפֵּל הַזָּלֶךְ אַחֲרֵי הַעֲבֵד מִקּוֹם שֶׁאֵין מַחְשֵׁבָה פֹּסֶלֶת בְּחוֹלִין אֵינוֹ דִין שֶׁלֹּא יֵהָא הַפֵּל הַזָּלֶךְ (אֵלָא) אַחֲרֵי הַשׁוֹחֵט:

ג' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם הַרִּים לִשְׁם גְּבֻעוֹת לִשְׁם יִמְמִים לִשְׁם נְהָרוֹת לִשְׁם מְדִבְרוֹת שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מִכְלָל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָּבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה:

ט' אֵין שׁוֹחָטִין לֹא לְתוֹךְ יִמְמִים וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת וְלֹא לְתוֹךְ בְּלִים אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עַוְגָא שֶׁל מִים וּבְסֶפִינָה עַל גְּבֵי בְּלִים אֵין שׁוֹחָטִין לְגֻמָם אֶל עַקְרָב אֲבָל עַזְשָׁה גֻמָם בְּתוֹךְ בֵיתוֹ בְּשֶׁבַיל שִׁיבְנָס הַקְמָה לְתוֹקָה וּבְשָׁוּוק לֹא יַעֲשֶׂה כֵן שֶׁלֹּא יַחֲקֵה אֶת הַאֲפִיקּוֹרֹסִים:

ו' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם עַוְלָה לִשְׁם שְׁלָמִים לִשְׁם אַשְׁם תַּלְוִי לִשְׁם פֶּסֶח לִשְׁם תָזְהָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה וּרְבִי שְׁמָעָון מַכְשִׁיר שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מִכְלָל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה הַשׁוֹחֵט לִשְׁם חַטָּאת לִשְׁם אַשְׁם וְדָאי לִשְׁם בְּכוֹר לִשְׁם מְעָשָׂר לִשְׁם תִּמְוֹרָה שְׁחִיטָתוֹ בְּשִׁרָה זֶה הַפֵּל כֹּל דָבָר שְׁנָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ פְּסָול וּשְׁאֵינוֹ נָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ בְּשִׁיר:

פרק ג

אל' טרפוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַוּשֶׁט וְפִסְוקָת הַגְּרָגָרָת.
נקב קרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת הַלְּבָב לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה
השְׂדָרָה וְנִפְסָק הַחוֹט שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְלֹא נִשְׁתִּיר
הַיְמָנוֹ כְּלָוָם הַרְיָאה שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁחָסָרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָזֶם עַד שְׁתִּינְקָבָל בְּבֵית הַסְּמְפוֹנוֹת נִקְבָּת הַקְּבָה נִקְבָּה
הַפְּרָה נִקְבָּו הַדְּקִין הַכְּבָרָס הַפְּנִימִית שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁנִקְרָע
רֹוב הַחִיצָנָה רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם הַגְּדוֹלָה טְפֵח וְהַקְטָנָה
בְּרָבָה הַמְּסָס וּבֵית הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ לְחוֹזֵן נִפְלָה מִן הַגָּז
וְנִשְׁתְּבָרוּ רֹוב צְלֻעָותָה וְדָרוֹסָת הַזָּאָב רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם
דָרוֹסָת הַזָּאָב בְּדָקָה וְדָרוֹסָת הַאֲרִי בְּגַסָּה דָרוֹסָת הַנְּצָזָר
בְּעֹז הַדָּק וְדָרוֹסָת הַגָּס בְּעֹז הַגָּס זֶה הַכְּלָל כֹּל שָׁאיָן
כִּמוֹתָה חִיה טְרָפָה:

ב וְאַל' כִּישְׁרוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַגְּרָגָרָת אוֹ שְׁנִסְדָּקָה עַד
בְּמַה תְּחִסֵּר רַבְּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָזֶם עַד בְּאִיסְר
הַאִיטְלָקִי נִפְחָתָה הַגְּלָגָלָת וְלֹא נִקְבָּת קְרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת
הַלְּבָב וְלֹא לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה הַשְׂדָרָה וְלֹא נִפְסָק הַחוֹט
שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְנִשְׁתִּיר הַיְמָנוֹ בְּזִוְתָה הַמְּסָס וּבֵית
הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ זֶה לְתוֹךְ זֶה נִטְלָה הַטְּחוֹל נִטְלָה הַפְּלִיזָת
נִטְלָלֶחֶת הַתְּחִתּוֹן נִטְלָה הַאָמ שֶׁלָּה נִתְרָוָתָה בַּיָּד שְׁמִים
הַגְּלֹודָה רַבִּי מַאֲיר מַכְשִׁיר וְחַכְמִים פּוֹסְלִין:

וְאַלּוּ טִירָפֹת בֶּעָזֶף נְקוּבָת הַוּשֶׁט וּפְסִיקָת הַגְּרָגָרָת הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁעוֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נְקֻבָּה מִקְרָקְבָּן נְקֻבוֹ הַדְּקִין גְּפָלָה לְאוֹר וְנְחַמְרוֹ בְּנֵי מַעַיָּה אִם יְרוּקִים פְּסוֹלָה אִם אֲדוֹמִים בְּשָׁרָה דָּרְסָה וְטִירָפָה בְּכַתְלָן אָז שְׁרָצַתָּה בְּהַמָּה וּמְפַרְכָּסָת וְשְׁבָתָה מַעַת לְעֵית וּשְׁחַטָּה בְּשָׁרָה:

וְאַלּוּ בְּשִׁירָות בֶּעָזֶף נְקֻבָּה הַגְּרָגָרָת אָז שְׁנֵסְדָּקָה הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁאַינְנוּ עוֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נְקֻבָּה הַזְּפָקָר רְבִי אָזֶם אָפִילָן נְטָל יְצָאוּ בְּנֵי מַעַיָּה וְלֹא נְקֻבוֹ נְשַׁתְבָּרוּ גְּפִיה נְשַׁתְבָּרוּ רְגָלִיה נְמַרְטוּ בְּנֵפִיה רְבִי יְהוּדָה אָזֶם גְּפָלָה הַנּוֹצָה פְּסוֹלָה:

אֲחוּזֹת הַדָּם וְהַמְּעַשְׁנָת וְהַמְּצָנָנָת וְשָׁאָכְלָה הַרְדוֹפָנִי וְשָׁאָכְלָה צֹאת תְּרִגְזּוֹלִים אָז שְׁשָׁתָה מִים הַרְעִים בְּשָׁרָה אֲכָלָה סִם הַמְּמוֹת אָז שְׁהַכְּבִישָׁה נְחַש מַוְתָּרָת מְשׁוּם טִירָפָה וְאֲסֹורָה מְשׁוּם סְכָנָת גְּפָשּׁוֹת:

סִימְנֵי בְּהַמָּה וְתִיחָה נְאָמְרוּ מִן הַתּוֹרָה וְסִימְנֵי עוֹף לֹא נְאָמְרוּ אֲבָל אָמְרוּ חַכְמִים כֹּל עוֹף הַדְּזִרְסָטָם אֶל שְׁיַעַש לֹא אָצְבע יְתִירָה וְזַפָּק וּמִקְרָקְבָּן גְּקָלָף טַהּוֹר רְבִי אַלְיעָזָר בְּרַצְדָּוק אָזֶם כֹּל עוֹף הַחֹזֶלֶק אֶת רְגָלָיו טָמָא:

וּבְחַגְבִּים כֹּל שְׁיַעַש לֹא אָרְבָּע רְגָלִים אָרְבָּע בְּנֵפִים וּמִקְרְסּוֹלִים וּבְנֵפִים חַזְפּוֹת אֶת רְבּוֹ רְבִי יוֹסֵי אָזֶם וְשָׁמוֹחָגָב וּבְדִגִּים שְׁיַעַש לֹא סְנֵפִיר וּקְשַׁקְשָׁתָר רְבִי יְהוּדָה אָזֶם

שְׁנֵי קְשָׁקַשִּׁין וְסֶנְפִּיר אֶחָד. אֱלֹו הַן קְשָׁקַשִּׁין הַקְּבוּעִין בָּזֶה.
וְסֶנְפִּירָן הַפּוֹרֵח בָּהֶן:

פרק ד

בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּא הַעֲבָר אֶת יָדוֹ וְהַחְזִירָה
מוֹתָר (בָּאֲכִילָה). הַזָּא רָאשׁוֹ אֶפְעַל פִּי
שְׁהַחְזִירָה. הַרְיָה זֶה כִּילּוֹד. מַתָּךְ מִן הַעֲבָר שְׁבָמְעָה מוֹתָר
בָּאֲכִילָה. מִן הַטְּחוֹל וּמִן הַכְּלִיּוֹת. אַסּוּר בָּאֲכִילָה. זֶה הַכְּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה גּוֹפָה אַסּוּר. וְשָׂאִינָה גּוֹפָה מוֹתָר:

בָּ הַמְּבָכֶרֶת הַמְּקַשָּׁה לִילִד. מַחְתַּד אָבָר וּמַשְׁלִיךְ
לְפָלְבִּים. יֵצֵא הַרְיָה זֶה יַקְבֵּר. וְנִפְטַרְתָּה מִן הַבְּכוּרָה:

גָּ בָּהֶם שְׁמַת עֻזְבָּרָה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיט הַרְוֹעָה אֶת
יָדוֹ. נִגְעַז בָּזֶה בָּהֶם טְמָאָה. בֵּין בָּהֶם טְהוֹרָה טְהוֹרָה.
רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אָזֶם בְּטְמָאָה טְמָא. בְּטְהוֹרָה טְהוֹר. וּכְנָזֶב
הָאֲשָׁה שְׁמַת וְלִדָּה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיטָה חִיה אֶת יָדָה
וְנִגְעַז בָּזֶה. הַחִיה טְמָאָה טְמָאָת שְׁבָעָה. וְהָאֲשָׁה טְהוֹרָה
עַד שִׁיצֵּא הַזְּלָד:

דָּ בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּא הַעֲבָר אֶת יָדוֹ וְחַתְכָה.
וְאַחֲרֵךְ שְׁחַט אֶת אַמְזָעָה. הַבָּשָׂר טְהוֹר. שְׁחַט אֶת אַמְזָעָה
וְאַחֲרֵךְ חַתְכָה. הַבָּשָׂר מַגָּעָן גְּבָלָה. דָּבָרִי רַבִּי מאיר.
וְחַכְמִים אָזֶם מַגָּע טְרִפה שְׁחֹותָה. מַה מְצִיאוּ בְּטְרִפה
שְׁשִׁחְיִיטָה מִטְהָרָתָה. אֶפְעַל שְׁחִיתָת בָּהֶם. תְּתִהְרֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיתת טריפה אותה דבר שהוא גופה. טהיר את האבר דבר שאינו גופה. מפני לטרפה שחיתתה מטהרתתו. בהמה טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה בהמה טמאה אין שחיתתה מטהרתתו. אף טרפה לא טהירה שחיתתה. אמרו לו לא. אם אמרת בהמה טמאה. שלא היה לה שעת הבשר. תאמר בטרפה שחיתה לא היה שעת הבשר. טול לך מה שחבתה. הרי שנולדת טרפה מון הבطن מפני לא. אם אמרת בהמה טמאה. שבנו אין במינה שחיתה. תאמר בטרפה שיש במינה שחיתה. בן שמונה חי אין שחיתתו מטהרטתו. לפי שאין במינו שחיתה:

" השוויחת את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת. או בן תשעה חי. קורעו ומציא את דמו. מצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. וחייב משום אותו ואת בן דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיתת אמו מטהרטתו. רבי שמעון שזרי אומר אפילו בן חמיש שנים וחוזר בשדה. שחיתת אמו מטהרטתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. לפי שלא נשחתה אמו:

" בהמה שנחתקכו רגליה. מן הארץ ולםטה. בשלה. מן הארץ ולםעליה. פסולה. וכן שנTEL צומת הגידין. נשבר העצם. אם רrob הבשר קים שחיתתו מטהרטתו. ואם אין רrob הבשר קים. אין שחיתתו מטהרטתו:

השוחט את הבבמה. ומצא בה שליה. נפש היפה תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכליין. ולא טמאת נביות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכליין אבל לא טמאת נבלות. שליה שיצתה מקצתה אסורה באכילה. סימן ולד באשה. וסימן ולד בבבמה. המבררת שהפילה שליה ישליךנה לפלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי האמור:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. בצד. השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם בשירים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בחוץ. הראשון חיב ברת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בפנים הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול:

בחולין וקדושים בחוץ. הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול. קדושים וחולין בחוץ. הראשון חיב ברת ופסול. והשני בשר. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין וקדושים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים וחולין בפנים. הראשון בשר ופטור

והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. חולין בחוץ ובפנים. הראשׂון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. קדושים בחוץ ובפנים. הראשׂון חיב קרת. (וישניהם פסולין.) וישניהם סופגין את הארכָעים. חולין בפנים בחוץ. הראשׂון פסול ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ובשר. קדושים בפנים בחוץ. הראשׂון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול:

השוחט ונמצא טרפה. השוחט לעבודת אלילים. השוחט פרת חטאת. ושור הגסקל. ועגלת ערופה. רבי שמעון פוטר וחכמים מחייבין. השוחט ונתקבלה בידו. והנזהר. והמעקר. פטור משום אותן ואת בן. שניים שלקהו פרה ובנה. اي זה שלקה ראשון ישחט ראשון. ואם קדם השנִי זכה. שחט פרה ואחר כך שני בנה. סופג שניים. שחט שני בנה. ואחר כך שחטה. סופג שניים. ארבעים. שחטה ואת בתה ואת בת בתה. סופג את שחטה ואת בת בתה. ואחר כך שחט את בתה. סופג את הארכָעים. סומכוס אומר משום רבי מאיר סופג שניים. בארכָעה פרקים בשנה המזבר בהמה לחבירו. צריך להודיעו. אמה מכרתי לשחווט. בתה מכרתי לשחווט. ואלו הן. ערב יום טוב האחרון של חג. וערב יום טוב הראשׂון של פסח. וערב עצרת. וערב ראש השנה. וכדברי רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הקפורים בgalil. אמר רבי יהודה אמרתי בזמן שאין לו ריווח. אבל יש

לו ריווח אינו צריך להזדיע. ומזהה רבוי יהודה במוּכָר את האם לחתן. ואות הבת לבלה. שצרכד להזדיע. בידוע ששותיהם שותחטין ביום אחד:

ד בארבעה פרקים אלו משלחיטין את הטבח בעל בראשו. אפלו שור שוה אלף דינרין. אין לו לולקה. אלא דינר. כופין אותו לשחוט. לפיכך אם מת מות לולקה. אבל בשאר ימות השנה אינו כן. לפיכך אם מת מות למוּכָר:

ה יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה. את זו דרש (רבי שמואל) בן זומא נאמר במעשה בראשית יום אחד. ונאמר באזתו ואות בנו יום אחד. מהו יום אחד האמור במעשה בראשית. היום הולך אחר הלילה. אף יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה:

פרק ו'

בסיי הדם נהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלאל בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים. ונ נהג בחיה ובעווף. בזמן ובשאינו מזמן. ונ נהג בכווי. מפני שהוא ספק. ואין שותחטין אותו ביום טוב. ואם שחתטו. אין מבסין את דמו:

ג השותח וgemäßא טרפה. והשותח לעבוזת אלילים. השותח חולין בפנים וקדושים בחוץ. חיich ועוף הגסקלים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין. השוחט ונחנבלה בידו.
הנוchar והמעker. פטור מלכשות:

ג' חרש שוטה וקטן ששות. ואחרים רואין אותן חיבין
לכשות. בין לבין עצמן. פטורים מלכשות. וכן לענן אותו
ואת בנו ששות. ואחרים רואין אותו. אסור לשוחט
אחריהם. בין לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשוחט
אחריהם. וחכמים אוסרים. ומזהם שם שות. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד' שחט מהה חיota במקום אחד. כסוי אחד לכלו. מהה
עופות במקום אחד. כסוי אחד לכלו. חייה ועוף במקום
אחד. כסוי אחד לכלו. רבי יהודה אומר שחט חייה יבשנה.
וآخر בקד ישוחט את העוף. שחט ולא כסיה וראשו אחר.
חיב לכשות. פסהו ונחנבלת. פטור מלכשות. פסהו הרוח.
חיב לכשות:

ה' דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם. חיב לכשות.
נתערב בין. רואין אותו לאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו לאלו הוא מים. רבי
יהודא אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתקע וshall הסבון
חיב לכשות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אללא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכשות:

ו' בימה מכבין ובמה אין מכבין. מכבין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמנוגפה שכחתה. אבל

אין מבָּסִין. לא בזבְּל הַגֵּס. ולא בחֹזֶל הַגֵּס. ולא בלְבָנָה. ולא במְגֻופָה שלֹא בתְּשֵׁה. ולא יכָּפֵה עלִיו הכְּלֵי. בלָל אמר רבָּן שמְעוֹן בן גמְלִיאָל דבָּר שמְגַדֵּל צמְחִין מבָּסִין בזֹ. ושָׁאַנוּ מגַּדֵּל צמְחִים אין מבָּסִין בזֹ:

פרק ז

ג'יד הנֶשֶׁה נוהג באָרֶץ ובְּחוֹצָה לְאָרֶץ. בפְּנֵי הבֵּית ושְׁלָא בפְּנֵי הבֵּית. בחֹזֶלִין ובְּמִקְדָּשִׁים. ונוֹהָג בבְּהַמָּה ובְּחַיָּה. ביְרָךְ שלִימִן ובְּיְרָךְ שלִשְׁמָאל. ואַיִלּוֹן נוהג בעֹזֶף. מפְּנֵי שאַיִלּוֹן לו כף. ונוֹהָג בשְׁלֵיל. רבִּי יהָוָדָה אוֹמֵר איָנוֹ נוהג בשְׁלֵיל. וחַלְבּוֹן מוֹתָר. אין הטְבַחִין גאַמְגִין על ג'יד הנֶשֶׁה. דבְּרִי רבִּי מאֲיָר. וחַכְמִים אוּמְרִים גאַמְגִין עלִיו ועַל החַלְבָּן:

ב' שולָחַ אדָם לגְּבָרִי ירַד שגַּיְד הנֶשֶׁה בתְּזֵבָה. מפְּנֵי שמְקוֹמוֹ גבָּר. הנוֹטֵל ג'יד הנֶשֶׁה צרִיךְ שיְטַזֵּל אתְּ בלָלוֹ. רבִּי יהָוָדָה אוֹמֵר כדי לקִים בזֹ מצְוֹת גטִילָה:

ג' האכָּל מגַּיְד הנֶשֶׁה בצִוִּית. סוֹפֵג ארְבָּעִים. אכָּלֹו ואַיִלּוֹן בצִוִּית חיבָּר. אכָּלֹמֶד מזֹהָה בצִוִּית ומְזֹהָה בצִוִּית. סוֹפֵג שמְוֹנִים. רבִּי יהָוָדָה אוֹמֵר איָנוֹ סוֹפֵג אלָא ארְבָּעִים:

ד' ירַד שגַּתְבָּשֶׁל בהָ ג'יד הנֶשֶׁה. אם ישָׁ בהָ בנוֹתֵן טעם הרְבִי אסּוֹרָה. ביְצֵד משְׁעָרִין אוֹתָה בבְּשָׂר בלְפָתָה:

ה גיד הנשלה שנתבשל עם הגדים. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם איןנו מכירו. כלון אסוריין והרطب בנותן טעם. וכן חתיכה של נבליה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם לאו כלון אסוריות והרطب בנותן טעם:

ו נהג בטחורה ואינו נהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה ולהלא מבני יעקב נאסר גיד הנשלה. ועודין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבישל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השולחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנדר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוז עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחרמי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עליו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נזתן זה בצד זה ואינו חוזש: ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעים זה בזה. רבנן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכسان אין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוזשין:

טפת חלב שנפלת על החתיכה. אם יש בה בנותן טעם באזת חתיכה (אסורה). נעראת הקדרה. אם יש בה בנותן טעם באזת קדרה (אסורה). הפלל קורעו ומוציא את חלבו. לא קרעו אינו עוצר עליו. הלב קורעו ומוציא את דמו. לא קרעו אינו עוצר עליו. המעליה את העוף עם הגבינה על השלחן. אינו עוצר אלא תשעה:

בשר בהמה טהורה. בחלב בהמה טהורה. אסור לבשל ואסור בהנאה. בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה. בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה. מתר לבשל. ומתר בהנאה. רבי עקיבא אומר חי ועוף איננו מן התורה. שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו שלש פעמים. פרט לחיה ולעוף ולבהמה טמאה. רבי יוסי הגלילי אומר. נאמר לא תאכלו כל נבלה. ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו. את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב. עוף שאסור משום נבלה. יכול יהא אסור לבשל בחלב. תלמוד לומר בחלב אמו. יצא עוף שאין לו חלב אם:

קבת נברין ושל נבלה. הרי זו אסורה. המעד בעורה של קבה בשורה. אם יש בה בנותן טעם. הרי זו אסורה. בשורה שינקה מן הטרפה. קבתה אסורה. וטרפה שינקה מן הקשרה. קבתה מתרת. מפני שכנים במעיה:

חמר בחלב מבדים וחמר בדם מבחלב. חמר בחלב שהוא מזעלין בו. וחיבין עליו. משום פגול ונותר וטמא.

מה שאינו בדם ווחמר בדם. שהדם נזהג בבהמה וחיה
עווף. בין טמאין ובין טהורים. והחלב אינו נזהג אלא
בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרطب. והקיפה והאלל והעצמות והגידין
והקרניים והטפלים. מצטרפין לטמא טמאת
אוכלים. אבל לא טמאת נבלות. וכיוצא בו השוחט
בהמה טמאה לנכרי. והיא מפרכסת. מטמא טמאת
אוכליין. אבל לא טמאת נבלות. עד שתמות. או עד שיתיזו
את ראה. הרבה לטמא טמאת אוכליין. ממה שרבבה
לטמא טמאות נבלות. רבבי יהודה אומר האלל המבנש.
אם יש בו כזית במקום אחד. חיב עליו:

ב אללו שעורותיהם כבשרן. עור האדים. עור חזיר של ישבוב.
רבבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר. עור הטוטרת של
גמל הרכבה. ועור הראש של עגל הרך. ועור הפרשות.
עור בית הבשთ. ועור השليل. ועור שתחת האליה.
עור האנקה והבלח והלטאה והחמת. רבבי יהודה אומר
הלטאה בחלבך. וכלו שעבדון או שהילד בהן כדי עבודה
טההורין. חוץ מעור האדים. רבבי יוחנן בן נורי אומר שמונה
שרצים יש להן עורות:

ג המפשיט בהמה ובחיה בטהורה ובטמאה. בדקה
ובגסה. לשטיח כדי אחיזה. ולחמת עד שיפשיט את

החזיה. המריגיל בלו' חبور לטמא. לטמא ולטמא. עוז שעל האואר. רבי יוחנן בן נורי אומר אינו חبور. וחכמים אומרים חبور עד שיפשיט את בלו':

ד עוז שיש עליו בזיתבשר. הנוגע בצדיב היוצא ממנה. ובשערה שבגנוו טמא. היז עליו בשני חצאי זיתים. מטמאין במשא ולא ב מגע. דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבא אומר לא ב מגע ולא במשא. ומזה רבי עקיבא בשני חצאי זיתים. שתחנו בקיסם. והסיטן שהוא טמא. ומפני מה רבי עקיבא מטהר בעור. מפני שהעוז מבטלן:

ה קלילת המת וקלילת המקדשים. הנוגע בהן בין סתומים בין נקובים טמא. קלילת נבללה וקלילת השער. הנוגע בהן סתומים טהורים. נקובים כל שהוא. מטמאים ב מגע. מניין שאף במשא. תלמוד לומר הנוגע והנושא. את שבא לכלל מגע. בא לכלל משא. לא בא לכלל מגע. לא בא לכלל משא:

ו ביצת השער המפרקמת טהורה. נקבה כל שהוא טמא. עבר שחריו בשר וחציו אדמה. הנוגע בבשר טמא. באדמה טהור. רבי יהודה אומר אף הנוגע באדמה שכנגד הבשר טמא:

ז האבר והבשר המידלידין בבהמה. מטמאין טמאת אוכליין במקומן. וצריכין הקשר. נשחתה הבהמה הקשו. בדמייה. דברי רבי מאיר. רבי שמואון אומר לא הקשו.

מִתְהַבֵּה מִתְהַבֵּה. הַבָּשָׂר אֲרִיךְ הַכְּשָׂר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוֹם
אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר נִבְלָה. דָּבָרִי רַبִּי
מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן מִטְהָר:

" הָאָבָר וְהַבָּשָׂר הַמַּדְלִיכִין. בָּאָדָם טְהוֹרִין. מִתְהַבֵּה.
הַבָּשָׂר טְהוֹר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ
מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר מִן הַמַּת. דָּבָרִי רַבִּי מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן
מִטְהָר:

יום כ

פרק י

הַזְּרוּעַ וְהַלְּחִים וְהַקְּבָה. נֹהֲגֵנוּ בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ.
בְּפִנֵּי הַבַּיִת. וְשָׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחֻלְין אָבֶל לְאָ
בְּמִקְדְּשִׁין. שְׁחִיה בְּדִין וּמָה אָמַר הַחֻלְין שְׁאֵין חִיבֵּן בְּחִזָּה
וּשְׂזָק. חִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. קָדְשִׁים שְׁחִיבֵּן בְּחִזָּה וּשְׂזָק. אֵינוֹ
דִין שְׁחִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. תַּלְמֹוד לוֹמֵר וְאַתָּן אָוֹתָם לְאַהֲרֹן
הַלְּהֹן וְלַבְּנֵיו לְחַק עַוְלָם. אֵין לְךָ אֶלְאָ מָה שֶׁאָמַר בְּעַנְיוֹן:

ב' כָּל הַקָּדְשִׁים שָׁקְדָם מָום קָבוּעַ לְהַקְדִּשׁוֹן וּגְפָדוֹן. חִיבֵּן
בְּבִכְרָה וּבְמִתְנּוֹת. וַיּוֹצְאֵין לְחֻלְין לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֹד. וְלִדּוֹן
וְחַלְבָן מִתֶּר לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן בְּחַזָּוֹן פָּטוֹר. וְאֵין
עוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְפָדוּ. חֹזֶן מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמְּעִשָּׂר. כָּל שָׁקְדָם הַקְדִּשׁוֹן אֶת מָוְן. אוֹ מָום עֹזֶר
לְהַקְדִּשׁוֹן. וְלְאַחֲר מִכְאָן נֹלֵד לְהָם מָום קָבוּעַ וּגְפָדוֹן.
פָּטוֹרֵין מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמִּתְנּוֹת. וְאֵין יוֹצְאֵין לְחֻלְין
לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֹד. וְלִדּוֹן וְחַלְבָן אָסֹור לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן
בְּחַזָּוֹן חִיבֵּן. וְעוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְקָבְרוּ:

ג' בְּכֹור שְׁנַת עַרְבָּה בְּמַאֲהָה. בָּזְמַן שְׁמָאָה שׁוֹחֵטִין אֶת בָּלָן.
פּוֹטְרִין אֶת בָּלָן. אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת בָּלָן. פּוֹטְרִין לוֹ אֶחָד.
הַשׁוֹחֵט לְפָהָן וְלַגְּכָרִי. פָּטוֹר מִן הַמִּתְנּוֹת. וְהַמְּשַׁתְּחַפֵּף
עַמְּהָם צָרִיךְ שִׁירְשׁוֹם. וְאָמַר חֹזֶן מִן הַמִּתְנּוֹת. פָּטוֹר
מִן הַמִּתְנּוֹת. אָמַר מִכּוֹר לִי בְּנֵי מַעְיָה שֶׁל פָּרָה. וְהִי בְּהָנָה

מִתְנָזֶת· נוֹתֵן לַבָּהוּ· וְאַינּוּ מְנֻבָּה לֹא מִן הַדְּמִים· לְקַח הַיְמָנוּ
בִּמְשָׁקֵל· נוֹתֵן לַבָּהוּ וְמְנֻבָּה לֹא מִן הַדְּמִים:

ג' גַּר שְׂנִתְגִּיר. וְהִתְהַלֵּךְ לֹא פָּרָה. נְשַׁחֲטָה עַד שְׁלָא נְתִיגָּר
פָּטוּר. מְשַׁנְּתִיגָּר חַיָּב. וְאַם סְפָק פָּטוּר. שְׁהַמּוֹצִיא מְחַבְּרִיו
עַלְיוֹ הַרְאִיה. אַיִלּוֹ הַזְּרוּעַ מִן הַפְּרָק שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד כִּי
שֶׁל יָד. וְהַוָּא שֶׁל נְזִיר. וּכְנַגְדוֹ בָּרְגָּל. שְׂזָק. רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר
שְׂזָק מִן הַפְּרָק. שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד סְכָד שֶׁל רְגָּל. אַיִלּוֹ לְחֵי.
מִן הַפְּרָק שֶׁל לְחֵי. עַד פִּיקָה שֶׁל גְּרָגְרָת:

פרק יא

רַאשִׁית הַגּוֹן. נוֹהָג בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ. בְּפִנֵּי הַבַּיִת.
וּשְׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחַולֵין אָבֵל לֹא בְּמִקְדְּשִׁין.
חַמְרָר בְּזְרוּעַ וּבְלְחִים וּבְקִיבָה מִירַאשִׁית הַגּוֹן. שְׁהַזְּרוּעַ
וּבְלְחִים וּמִקְבָּה. נוֹהָגִים בְּבָקָר וּבְצָאן. בְּמִרְבָּה וּבְמוּעָט.
וּרַאשִׁית הַגּוֹן אַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא בְּרַחְלוֹת. וְאַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא
בְּמִרְבָּה:

ב' וּכְמָה הוּא מִרְבָּה. בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים שְׁתִי רַחְלוֹת.
שְׁנָאָמֵר יְחִיָּה אִישׁ עֲגָלָת בָּקָר וּשְׁתִי צָאן. וּבֵית הַלְּלָל
אָמְרִים חַמְשׁ שְׁנָאָמֵר חַמְשׁ צָאן עֲשָׂוּזָת. רַבִּי דָוִסָּא בָּן
הַרְכִּינֶס אָמֵר חַמְשׁ רַחְלוֹת גּוֹזֹזֶת מִנָּה (מִנָּה) וּפְרָס.
חַיּוֹת בְּרַאשִׁית הַגּוֹן. וּחַכְמִים אָמְרִים חַמְשׁ רַחְלוֹת
גּוֹזֹזֶת בְּלָשָׁן. וּכְמָה הוּא נוֹתֵן לֹא מִשְׁקָל חַמְשׁ סְלָעִים
בְּיְהוּדָה. שְׁהָן עַשֶּׂר סְלָעִים בְּגָלִיל. מַלְבָּן וּלְאַצּוֹאִי. בְּדִי

לעשות ממנה בגד קטן. שנאמר תתן לו. שיהא בו כדי מותנה. לא הספיק לתנו לו עד שעבשו פטור. לבנו ולא עבשו חיב. הלוקח נז צאנו של נבר. פטור מראשית הגז. הלוקח נז צאנו של חבירו. אם שיר המוכר (המוכר) חיב. לא שיר. הלוקח חיב. היו לו שני מינים שהוחפות ולבנות. מכר לו שהוחפות. אבל לא לבנות. זכרים אבל לא נקבות. זה נותן לעצמו. וזה נותן לעצמו:

פרק יב

שלוח הkon נוהג באָרֶץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ולא בפנים הבית. בחולין אבל לא במקדשין. חמר בכסי הדם משלוח הkon. שבסי הדם נוהג בחיה ובעוף. במזון ובשיאנו מזון. ושלוח הkon אינו נוהג אלא בעוף. ואינו נוהג אלא בשיאינו מזון. איזה שאינו מזון. בגין אוזין ותרנגולים שקנו בפרדס. אבל אם קנו בבית. וכן יוני הרדייסיות. פטור מלשלח. עוף טמא פטור מלשלח:
 י. עוף טמא רובץ על ביצי עוף טהור. וטהור רובץ על ביצי עוף טמא. פטור מלשלח. קורא זכר רבי אליעזר מחייב. וחכמים פוטרין:

ה. היה מעופפת בזמן שנפיה נוגעת בkon. חיב לשלח. אין כנפיה נוגעת בkon. פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד. או ביצה אחת. חיב לשלח שנאמר kon. kon מביל מקום. היו שם אפרוחין מפרייחין. או באים מזרות.

פטור מלשלח. שנאמר והאם רובהצת על האפרוחים או על הביצים מה אפרוחין בני קיימת אף ביצים בני קיימת. יצאו מזרות ומה הביצים צריכין לאם. אף האפרוחים צריכין לאם. יצאו מפריחין שלחה וחורה. שלחה וחורה. אפילו ארבעה וחמשה פעמים חיב. שנאמר שליח תשlich אמר הריני נוטל את האם. ומשלח את הבנים חיב לשlich. שנאמר שליח תשlich את האם. נטול הבנים והחוירן לך. ואחר بد חורה האם עליהם. פטור מלשלח:

ד הנוטל אם על הבנים רבי יהודה אומר לוכה ואני משלח. וחכמים אומרים משלח ואני לוכה זה הכלל כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה אין לוקין עליה:

ה לא יטול אדם אם על הבנים. אפילו לטהר את המטווע. ומה אם מצוה קלה שהיא באיסר. אמרה תורה למען ייטב לך והארבת ימים. קל וחומר על מצות חמורות שבתורה: סליק

מסכת בכורות

פרק א

הלוֹקֵחׁ עֹזֶר חַמּוֹר שֶׁל נְכָרִי וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֲף עַל פִּי
שָׁאיָנוּ רְשָׁאיִי וְהַמְשֻׁתָּר לֹזֶה וְהַמְקֻבֵּל מִמְּנָנוּ
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקַבְּלָה פָּטוֹר מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר בַּיִשְׂרָאֵל
אֲבָל לֹא בְּאֶחָדִים פְּהָנִים וְלֹוִים פָּטוֹרין מִקְלָל וְחַמְרָר אֲםִם
פָּטוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר דֵין הוּא שִׁיפְּטוּר אֶת עַצְמָנוּ:

ב' פָּרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי חַמּוֹר וְחַמּוֹר שִׁילְדָה בְּמִינֵי סֹס פָּטוֹר
מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר פָּטָר חַמּוֹר פָּטָר חַמּוֹר שְׁנִי פְּעָמִים
עַד שִׁיהָא הַיּוֹלֵד חַמּוֹר וְהַנּוֹלֵד חַמּוֹר וְמֵה הַמִּבְּאִילָה
בְּהַמָּה טְהוֹרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְמָאָה מִתְּר בְּאִיכְּלָה
וְטְמָאָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְהוֹרָה אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה
שְׁהַיּוֹצֵא מִן הַטְּמָאָה טְמָא וְהַיּוֹצֵא מִן הַטְּהוֹרָה טְהוֹר דָג
טְמָא שְׁבָלָע דָג טְהוֹר מִתְּר בְּאִיכְּלָה וְטְהוֹר שְׁבָלָע דָג
טְמָא אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה לְפִי שָׁאיָנוּ גְדוּלָיו:

ג' חַמּוֹר שֶׁלָא בְּכָרָה וְיִלְדָה שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד
לִפְהָנָן זָכָר וְנִקְבָּה מִפְרִישׁ טֶלֶה אֶחָד לְעַצְמוֹ שְׁתִי חַמּוֹרים
שֶׁלָא בְּכָרוּ וְיִלְדוּ שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן שְׁנִי טֶלֶים לִפְהָנָן זָכָר
וְנִקְבָּה אוֹ שְׁנִי זָכָרים וְנִקְבָּה נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד לִפְהָנָן שְׁתִי
נִקְבּוֹת זָכָר אוֹ שְׁנִי זָכָרים וְשְׁתִי נִקְבּוֹת אֵין בָּאָן לִפְהָנָן
כָּלּוּם:

ד אחת בבראה ואחת שלא בבראה וילדו שני זברים נזתן טלה אחד לפהן זכר ונקבה מפריש טלה אחד לעצמו שנאמר ופטר חמוץ תפדה בשעה מן הקבושים ומון העזים זכר ונקבה גדוול וקטן תמים ובעל מום ופודה בו פעמים הרבה נבעס לדיר להתעשר ואם מת נהנים בו:

ה אין פודים לא בעגל ולא בחיה ולא בשחיטה ולא בטריפה ולא בכלאים ולא בכוי רבי אליעזר מתייר בכלאים מפני שהוא שה ואסור בכוי מפני שהוא ספק נתנו לפהן אין הפהן רשאי לקימז עד שיפריש מה:

ו המפריש פדיון פטר חמוץ ומה רבי אליעזר אומר חיבין באחריותו בחמש שלעים של בן וחכמים אומרים אין חיבין באחריותו בפדיון מעשר שני העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמוץ שמית שני אין בפהן כלום מה פטר חמוץ רבי אליעזר אומר יקבר ומתר בהנאותו של טלה וחכמים אומרים אינו צריך להקבר וטהלה לפהן:

ו לא רצה לփדותו עורפו בקופץ מאחריו וקוברו מצות פדיה קודמת למצות עירפה שנאמר ומה לא תפדה וערפתה מצות יעידה קודמת למצות פדיה שנאמר אשר לו יעדת והפדה מצות יבום קודמת למצות חלייצה בראשונה שהיו מתחוננים לשם מצוה ועכשו שאינו

מחבונין לשם מצוה. אמרו מצות חלייצה קודמת למצות
יבום. מצות גאולה באדונן הוא קודם לכם אדם. שנאמר
ואם לא יגאל ונember בערבה:

פרק ב

הלויקח עוזר פרתו של נברוי. ומהווכר לו אף על פי
שאינו רשי. המשתקף לו. והמקבל ממנו.
והנותן לו בקבלה. פטור מן הבכורה. שנאמר בישראל
אבל לא באחרים. בהנים ולויים חיבין. לא נפטר מברור
ביהמה טהורה. (ולא נפטרו) אלא מפדיין הבן ומפטר
חמור:

ב כל מקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו. חיבים
בבכורה ובמtnות. וווצאי לחולין לגז ולהעבד. וולדון
וחלון מותר לאחר פדיון. והשוחט בחוץ פטור. ואין
עוושים תמורה. ואם מתו יפדוי חוץ מן הבכור ומן
המעשר:

ג כל שקדם להקדשן את מומן. או מום עוזר להקדשן.
וילא אחר מכאן נולד להם מום קבוע ונפדו. פטורין מן
הbacורה וממן המtnות. ואינם וווצאי לחולין. לגז ולהעבד.
וולדון וחלון אסור לאחר פדיון. והשוחט בחוץ חיב.
ועושין תמורה. ואם מתו יקברו:

ד המקבל צאו ברזל מן הנברוי. ולדות פטורין. ולדי (ולדי) ולדות חיבין העמיד ולדות מהתאמותיהם. ולדי ולדות פטורים. ולדי ולדי ולדות חיבין. רבנו שמואל בן גמליאל אומר אפלו עד עשרה דורות פטורים.
שאחריותן לנברוי:

ה רחל שלדה במיין עז. ועוז שלדה במיין רחל. פטור מן הבכורה. ואם יש בו מחלוקת סימנים חיב:

ו רחל שלא בכורה וילדה שני זברים. ויצאו שני ראשיהם באחד. רבי יוסי הגלילי אומר שנייהו לפהן שנאמר הזכרים לוי. וחכמים אומרים אי אפשר. אלא אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא מתבירו עליו הראיה. זכר ונkehה אין כאן לפהן כלום:

ו שתי רחלות שלא בכרו. וילדו שני זברים. נתן שנייהו לפהן. זכר ונkehה. הזכר לפהן. שני זברים ונkehה. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרנון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרנון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא

**מחבירו עליו הראה. שתי נקבות זכר. או שני זכרים
ושתי נקבות אין באן לפהן כלום:**

" אחת בכורה. ואחת שלא בכורה. וילדו שני זכרים. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הפהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משפטן בינויהם. והשני ירעעה עד שיטאב. וחיב במתנות. רבי יוסף פוטר. שהיה רבי יוסף אומר כל שחלפיו ביד בהן. פטור מן המתנות. רבי מאיר מחיב. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלקו. רבי עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראה. זכר ונקבה אין באן לפהן כלום:

" יוצא לפניו והבא אחריו. רבי טרפון אומר שנייהם ירעעו עד שיטאבו. ויאכלו במוםם לבעלים. רבי עקיבא אומר שנייהם אינם בכור. הראשון משווים שאנו פטר רחם. והשני משווים שקדם אחר:

פרק ג

הלוֹקֵח בָּהֶם מִן הַגְּבָרִי . וְאֵין יְדוּעַ אֶם בְּכֶרֶת וְאֵם לֹא בְּכֶרֶת . רַبִּי יְשֻׁמְעָל אֹזֶם בְּתַ שְׁנַתָּה וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . רְחַל בְּתַ שְׁתִים וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . פְּרָה וְחַמּוֹר בְּנוֹת שְׁלֹשׁ וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא אֶלְוּ בַּלְד בְּלַבְד בָּהֶם נְפִטְרָת . הִיא כְּדָבָרִיך . אֶלְאָ אַמְרוּ . סִימֵן הַוְּלֵד בָּהֶם דָקָה טְנוּף . וּבְגַסְתָּה שְׁלִיחָה . וּבְאַשָּׁה שְׁפִיר וּשְׁלִיחָה . זֶה הַבְּלֵל כָל שְׁזִדּוּעַ שְׁבָכֶרֶת . אֵין בָּאָן לְבָהָן כְּלֹום . וְכָל שְׁלָא בְּכֶרֶת . הָרִי זוּ לְבָהָן . אֶם סְפָק יָאַכְל בְּמוֹמוֹ לְבָעָלִים . רַבִּי אַלְיעָזֶר בָּן יַעֲקֹב אֹזֶם בָּהֶם גַּסְתָּה שְׁשָׁפָעָה חֲרַתָּת דָם . הָרִי זוּ תְּקַבֵּר . וּנְפִטְרָה מִן הַבְּכוֹרָה :

ב רַבִּי שְׁמַעוֹן בָּן גַּמְלִיאָל אֹזֶם הַלוֹקֵח בָּהֶם מְנִיקָה מִן הַגְּבָרִי . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרַת הִיא . נְכַנֵּס לְתֹזֵךְ עַדְרוֹ . וּרְאָה אֶת הַמְּבָכִירֹת מְנִיקָות . וְאֶת שְׁאֵינָן מְבָכִירֹת מְנִיקָות . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָּא לוֹ אַצְלָוּ . וּשְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָּא לוֹ אַצְלָוּ :

ג רַבִּי יוֹסֵי בָּן מִשְׁלָם אֹזֶם הַשׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר . עֹזְשָׂה מֶקוּם בְּקוֹפִיצָן מִבָּאָן וּמִבָּאָן . וּתוֹלֶשׁ הַשּׁעַר . וּבַלְבָד שֶׁלָא יַזְרִעֵל מֶמְקוּמוֹ . וּבָנָה הַתּוֹלֶשׁ אֶת הַשּׁעַר לְרָאֹות מֶקוּם המומ:

ד שער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילזון. ואחר לכך שחתו עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין דברי רבי יהודה אמר רבי יוסי לא בזה התיר עקביא. אלא בשער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילזון. ואחר לכך מת. בזה עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין. האומר המידידל בבכורך. את שהוא נראה עם הגזה מתר. ואת שאיןו נראה עם הגזה אסור:

פרק ד

עד כמה ישראלי חיבים להטפל בבכורך בהמה דקה. עד שלשים יום. ובגסה חמישים יום. רבי יוסי אומר בדקה שלשה חדשים. אמר לו הבהן בתוך זמן זה. תגנו לי. הרי זה לא יתנו לו. אם היה בעל מום. אמר לו תנו לי שאוכלנו מותר. ובשעת המקדש אם היה תמים. אמר לו תני לי שאקריבנו מותר. הבכור נאכל שנה ב שנה. בין פמים בין בעל מום. שנאמר לפניו כי אלהיך תאכלנו שנה ב שנה:

ג נולד לו מום בתוכך שנהתו. מותר לקימנו כל שנים עשר חדש. לאחר שנהתו. אין רשי לקימנו. אלא עד שלשים יום:

ה השווית את הבכור ומראה את מומו. רבי יהודה מתיר. רבי מאיר אומר הואיל והוא נשבט. שלא על פי ממחה. אסור:

ד מי שאינו ממחה וראה את הבכור. ונשחת על פיו. הרי זה יקבר. וישלים מביתו. זו את הדין. זכה את החיבר. וחייב את הזבאי. טמא את הטההור. וטהר את הטמא. מה שעשה עשו. וישלים מביתו. ואם היה ממחה לבית דין. פטור מלשלים. מעשה בפירה שנטלה האם שללה. והאכילה רבי טרפון לפלבים. ובא מעשה לפני חכמים (והתירוה). אמר תודוס הרופא. אין פירה וחזרה יוצא מהאלכסנדריא. עד שהם חותכין את האם שללה. בשביל שלא תלד. אמר רבי טרפון הלה חמורך טרפון. אמר לו רבי עקיבא רבי טרפון פטור אתה שאתת ממחה לבית דין. וכל ממחה לבית דין פטור מלשלים:

ה הנוטל שכרו להיות רוזה בכורות. אין שוחטין (על פיו). אלא אם בין היה ממחה באילא ביבנה. שהחטו לו חכמים להיות נוטל ארבעה איסרות בבהמה דקה ושתה בגסה. בין תמים בין בעל מום:

ו הנוטל שכרו לדzon. דיניו בטלים. להheid. עדותו בטלה. להזות ולקדש. מימי מערה ואפרו אפר מקלה. אם היה כהן וטמאוهو מתרוממות. מאכללו ומשקו וסכו. ואם היה זקן מרביבו על החמור. ונזון לו שכרו בפועל:

ז החשוד על הבכורות. אין לזכין ממנה בשר צבאים. ולא עורות שאין עובדיין. רבי אליעזר אומר לזכין

מִמְנוּ עֹזּוֹת שֶׁל נֶקְבָּה. וְאֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ אָמֵר מַלְבָּן
וְצֹאֵי אָבָל לְזַקְחֵנִים מִמְנוּ טֻווִי וּבְגָדִים:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ פְּשַׁתְּן וְאַפְּילָן
סְרוֹק אָבָל לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ טֻווִי וְאַרְיגָּן:

ט הַחַשׁוֹד לְהִיוֹת מָזָר תְּרוּמָה לִשְׁם חֹלֵץ אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ אַפְּילָן מִים אוֹ מְלָח דָּבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי שְׁמַעֲון
אָמֵר כֹּל שִׁישׁ בּוֹ זִיקָת תְּרוּמָות וּמַעֲשָׂרוֹת אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת
הַחַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית הַחַשׁוֹד
עַל זה וַעֲלֵי זה חַשׁוֹד עַל הַטְהָרוֹת וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חַשׁוֹד עַל
הַטְהָרוֹת וְאֵינוֹ חַשׁוֹד לֹא עַל זה וְלֹא עַל זה (זה הַבְּלֵל)
כֹּל הַחַשׁוֹד עַל הַדָּבָר לֹא דָנו וְלֹא מַעֲידָו:

פרק ה

כֹּל פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין גַּמְּבָרִים בְּאִיטְלִיז וּגְשַׁחְטִין
בְּאִיטְלִיז וּגְשַׁקְלִין בְּלִיטְרָא חֹזֶן מִן הַבָּכֹר וּמִן
הַמַּעֲשָׂר שְׁחַנְתָּן לְבָעָלִים פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין שְׁחַנְתָּן
לְהַקְדִּשׁ וּשְׁזַקְלִין מִנָּה בְּנֶגֶד מִנָּה בְּבָכֹר:

כ בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים לֹא יִמְנָה יִשְׂרָאֵל עִם הַפְּהָנוֹ עַל
הַבָּכֹר וּבֵית הַלְּל מַתִּירִים אַפְּילָן גְּבָרִי בְּכֹר שְׁאַחֲזוֹ
דָּם אַפְּילָן הוּא מַת אֵין מַקְיזִין לוֹ דָם דָבָרִי רַבִּי יְהוּדָה

וחכמים אומרים יקיז. ובלבך שלא עשה בו מום. ואם עשה בו מום הרי זה לא ישחוט עליו. ורבי שמואל אומר יקיז. אף על פי שהוא עוזה בו מום:

ג' הוצרים באזע הבכור. הרי זה לא ישחט עלמותה. דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים בשלד לו מום אחר ישחט עליו. מעשה בזכר של רחלים זכו ושערו מדילדל. ראהו כסודר אחד אמר מה טיבו של זה. אמרו לו בכור הוא. ואינו נשחת אלא אם בן היה בו מום. נטול פגון וצרים באזע. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראה שהתיירוי. והלך וצרים באזע בכוורות אחרים ואסרו. פעם אחת היה תינוקות משבחים בשדה. וקשרו זנבות טלאים זה בזה. וגפסקה זנבו של אחד מהם. והרי הוא בכור. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראו שהתיירוי והלכו וקשרו זנבות בכוורות אחרים ואסרו. זה הפלל. כל שהוא לדעתו אסור. ועלא לדעתו מותר:

ד' היה בכור (רודהפו) ובעטו. ועשה בו מום. הרי זה ישחט עליו. כל המומים הרואים לבא בידי אדם. רועים ישראאל נאמנים. ורועים בהנים אין נאמנים. רבנן שמואל בן גמליאל אומר נאמן הוא על של חברו. ואינו נאמן על של עצמו. רבי מאיר אומר החשود על הדבר. לא דנו ולא מעידו:

ה נאמנו הבהזו לומר הראיתי בכור זה. ובעל מום הוא. הבעל נאמנים על מומי המעריר. בכור שנסמת עיניו. שנקטעה ידו. שנשברת רגלו. הרי זה ישחת על פי שלשה בני הנסת. רבי יוסי אומר אפלו יש שם עשרים ושלשה. לא ישחת אלא על פי ממחה:

ה השחתת את הבכור. ומכוון ונודע שלא הראוי. מה שאכלוأكلו. והוא יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו הבשר יקבר. והוא יחויר להם את הדמים. וכן השחתת את הפרה ומקרה. ונודע שהיא טרפה. מה שאכלוأكلו. יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו. הם יחוירו לו את הבשר. והוא יחויר להם את הדמים. מכירוהו לנכרים. או הטילוהו לכלבים. ישלמו לו דמי הטרפה:

פרק ו

על אלו מומין השוחטין את הבכור. נגממה אוננו מן הסחוס. אבל לא מן העור. נסדקה אף על פי שלא חסירה. נקבה. מלא בראשינה. או שיבשה. איזו היא בשה. כל שתנקב ואינה מוציאה טפת דם. רבי יוסי בן משולם אומר יבשה נשטהא נברכת:

ב' ריס של עין שנקב. שנפוגם. שנדק. הרי בעינו דק. תבלול. חלazon. נחש. ועינב. ואיזהו תבלול. לבן הפסיק

**בפייה ונכנס בשחוֹר. בשחוֹר ונכנס בלבּוֹן. אין מום
שאיין מומין בלבּוֹן:**

חומר. ומהמים הקבועים. איזהו חומר הקבוע. כל ששהה שמונים יום. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר בזקין אותו שלשה פעמים בתוך שמונים יום. ואלו הן מים הקבועים. אכל ליה ויבש של גשמיים. ליה ויבש של שלוחין. אכל היבש. ואחר בד אכל הלח. אין מום. עד שיأكل היבש אחר הלח:

חטמו שנקב. שנפוגם. שפטו שנקה. שנפוגמה. שנסדקה. חטיו החיצנות שנפוגמו או שנפוגמו. והפנימיות שנעקרו. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר אין בזקין מן המתאים ולפניהם אף לא את המתאיםות:

נפגם הזבן. או עיריה של נקה במקדשים. נפגם הזנב מן העצם. אכל לא מן הפרך. או שהיה ראש הזנב מפצל עצם. או שיש בשדר בין חלייא לחלייא. מלא אצבע:

אין לו ביצים. או אין לו אלא ביצה אחת. רבי ישמעאל אומר אם יש לו שני ביצין. יש לו שני ביצים. אין לו אלא ביס אחד. אין לו אלא ביצה אחת. רבי עקיבא אומר מושיבו על עכווז וממעיך. אם יש שם ביצה סופה לאת. מעשה שמייעך ולא יצאה. ונשחת ונמצאת דבוקה בכסלים. והתר רבי עקיבא. ואסר רבי יוחנן בן נורי:

בָּעֵל חִמְשׁ רְגִלִּים אֹז שָׁאוֹן לוֹ אֶלָּא שֶׁלַשׁ וּשְׁרָגָלוֹן קְלֻוֹתֹת בְּשֶׁל חָמָר וְהַשְׁחֹול וְהַכְּסֹול אֵיזָה הוּא שְׁחֹול שְׁנֶשֶׁמֶתֶה יָרְכֹּו וּכְסֹל שְׁאַחַת מִרְבּוֹתָיו גְּבוֹהָה:

נִשְׁבַּר עַצְם יָדוֹ וּעַצְם רְגָלוֹ אֶפְעַל פִּי שָׁאוֹן נִכְרָה מָמוֹן אֶלָּו מִנָּה אֲילָא בִּיבְנָה וְהַזּוֹן לוֹ חֲכָמִים וּעוֹד שֶׁלַשׁ הַזְּסִיף אָמָרוּ לוֹ לֹא שְׁמַעַנוּ אֵת אֶלָּו אֶת שְׁגָלָגָל עַינָו עַגְזָל בְּשֶׁל אָדָם וּפְיוֹ דָזָה לְשֶׁל חַזִיר וּשְׁגַטְלָר רֹב הַמְּדִבָּר שֶׁל לְשׂוֹנוֹ וּבֵית דִין של אַחֲרֵיהוּ אָמָרוּ הַרִּי אֶלָּו מָמוֹן:

מַעֲשָׂה שְׁהָלָחִי הַתְּחִתּוֹן עוֹדֶף עַל הַעֲלָיוֹן וּשְׁאַל רְבָבָן שְׁמַעַן בָּנָן גָּמְלִיאָל לְחֲכָמִים וָאָמָרוּ לוֹ הַרִּי זֶה מָמוֹן אֶזְזָן הַגְּדִי שְׁהִיְתָה כְּפֹולָה אָמָרוּ חֲכָמִים בְּזָמָן שְׁהִיא עַצְם אֶחָד מָמוֹן (וְאֵם אֵינָה עַצְם אֶחָד אֵינָה מָמוֹן) רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן גָּמְלִיאָל אָזֶם זָנְבָה הַגְּדִי שְׁהִיא דָזָה לְשֶׁל חַזִיר וּשְׁאוֹן בָּה שֶׁלַשׁ חְלִיוֹת הַרִּי זֶה מָמוֹן:

רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶם אָזֶם שְׁיִבְלָת בְּעִינָיו וּשְׁנֶגֶגֶם עַצְם יָדוֹ וּעַצְם רְגָלוֹ וּשְׁנֶגֶפֶסֶק עַצְמוֹ שְׁבָפְיוֹ עַינָו אֶחָת גְּדוֹלָה וְאֶחָת קַטָּנה אֶזְזָן אֶחָת גְּדוֹלָה וְאֶחָת קַטָּנה בְּמִרְאָה אָבֶל לֹא בָמְדָה רַבִּי יְהוּדָה אָזֶם אֶחָת מְבִיצָיו גְּדוֹלָה בְּשִׁתְיִם בְּחַבְרַתָּה וְלֹא הַזּוֹן לוֹ חֲכָמִים:

זָנְבָה הַעֲגָל שְׁאֵינָה מְגֻעָת לְעַרְקוֹב אָמָרוּ חֲכָמִים כָּל מְרֻבִית הַעֲגָלים בָּנָן כָּל זָמָן שְׁהָן מְגַדְלִין הֵם נְמַתְחוֹת לְאֵיזָה עַרְקוֹב אָמָרוּ רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶם

לעורך שבעמצע הירך. על אלו מומין. שוחטין את הבכור. ופסולי המקדש נפדיין עליהן:

ב אלו שאינן שוחטין עליהן לא במקדש ולא במדינה. חורור והמים שאינן קבועין. וחטיו הפנימיות שנפגמו. אבל לא שנטקרו. ובעל גרב. ובעל יבלת. ובעל חזיות. ויזקו. וחוללה. ומזהם. ושגעבה בז עבירה. ושהמית את האדם. (על פי יעד אחד או על פי הבعلים.) וטומטום אנדרוגינוס לא במקדש ולא במדינה. רבי ישמעאל אומר אין מום גדול מזה. ותחומים אומרים אין בכור אלא נגוז ונגעב:

פרק ז

מומין אלו בין קבועין. בין עוברים. פוסליין באדם. יותר עליהן באדם. הביבון. והלפתן. והמקבון. ושראשו. שקווע. ושקיפס. ובעל החטוטרת. רבי יהודה מבشير. ותחומים פוסליין:

ב הקרח פסול. איזהו קרח. כל שאין לו שטח של שער מקפתה מעון לאון. ואם יש לו חורי זה כשר. אין לו גבינים. (אין לו) אלא גבין אחד. זה הוא גבן האמור בתורה. רבי דוסא אומר כל שגבינו שוכבין. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו שני גבים ושתתי שדראות:

ג החרום פסול. איזהו חרום. הבזהל שתי עיניו באחד. שתי עיניו למליה. ושתי עיניו למטה. עינו אחת למלון. ועינו אחת למון. רואה את החדר ואת הعليיה באחד. סבי שמיש. זוגס. והצין. ושנשרו ריסי עינו. פסול מפני מראית העין:

ד עינו גדלות בshell עגל. או קטנות shell אוזן. גוף גדול מאבריו או קטן מאבריו. חטמו גדול מאבריו. או קטן מאבריו. האם והאם. איזהו צמע שאנו קטנות. והאם שאנו דומות לפוג:

ה שפטו העליונה עזדפת על התחתונה. והתחתונה עזדפת על העליונה. הרי זה מום. ונטלו שנינו פסול. מפני מראית העין. דיו שוכבים shell אשה. ברסו צבה. טבורו יוצא. נקפה אפילו אחת למים. רוח קארית באה עליון. המאסכו. ובעל גבר. אין לו ביצים. או אין לו אלא ביצה אחת. זה מרוח אשד האמור בתורה. רבינו ישמעאל אומר כל שנמרחו אשכוי. רבינו עקיבא אומר כל שרוח אשכוי. רבינו חנניא בן אנטיגנוס אומר כל שרואיו חשובים:

ו המקיש בקריםיו ובארכבותיו. ובעל פיקה. והעיקל. איזהו עיקל כל שמקיף פרסתותיו. ואין ארכבותיו נושקות זו לזו. פיקה יוצאה מגודלו. עקבו יוצא לאחוריו. פרסתו רחבה shell אוזן. אצבעותיו מרכבות זו על זו. או קטנות

עד הפרק בשר. למטה מן הפרק וחתקה בשר. הייתה בו (יוטרת) וחתקה. אם יש בה עצם פסול. ואם לאו בשר. יתר בידיו וברגלו. שיש שיש עשרים וארבעה. רבי יהודה מכשיר. וחכמים פסולים. השולט בשתי ידיו. רבי פסול. וחכמים מכשירין. הכושי והגיחור. והלבוק והקפח. והגנס והחריש והשוטה. והשיבור. ובعلני גגעים טהורין. פסולין באדם וכשרין בבהמה. רבנו שמואן בן גמליאל אומר שוטה בבהמה אינה מן המבחר. רבי אליעזר אומר אף בעלי לדל דין. פסולין באדם וכשרין בבהמה:

אלו כשרין באדם ופסולין בבהמה. אותו ואת בנו טרפה ו יצא דפן. ושגעבה ביה עבירה. ושהמית את האדם. הנושא נשים בעבירה פסול עד שעידר הניה. המטה מא למתחים. פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטה למתחים:

פרק ח

יש בכור לנחלה. ואינו בכור לפהן. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. בכור לנחלה ולפהן. ויש שאינו בכור לא לנחלה ולא לפהן. איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לפהן הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חיו. ובן תשעה שיצא ראשו מת. המפלת כמוון בהמה חי ועו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים עד שהיא בו מצורת אדם. המפלת סנדל. או שליא. או שפיר מركם. והיו יצא מחתך. הבא אחריהן. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. מי שלא

היו לו בנים ונסא אשה שסביר יולדת. עודה שפחה ונשתחררה עודה נבריה ונתגרה משבאה לישראל יולדת. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. רבי יוסי הגלילי אומר בכור לנחלה ולפהן. שנאמר פטר רחם בישראל עד שיפטו רחם מישראל. מי שהיה לו בנים ונסא אשה שללא יולדת. נתגרה מעברת. נשתחררה מעברת. יולדת היא וכלהנתה היא ולוייה. היא ואשה שסביר יולדת. וכן מי שללא שהתה אחר בעלה שלשה חדים ונשותה יולדת. ואין ידוע אם בן תשעה לראשון או בן תשעה לאחרון. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. איזהו בכור לנחלה ולפהן. המפלת שפיר מלא דם מלא מים מלא גניים. המפלת במין דגים וחגבים שקאים ורמשים. המפלת يوم ארבעים. הבא אחריהם בכור לנחלה ולפהן:

ב' יוצא דפן והבא אחורי. שניהם אינן בכור לא לנחלה ולא לפהן. רבי שמעון אומר האחד לנחלה והשני לחמש סלעים:

ג' מי שללא בבראה אשתו וילדה שני זכרים. נותן חמיש סלעים לפהן. מות אחד מהן בתוך שלשים יום. האב פטור. מות האב והבנים קיים. רבי מאיר אומר אם נתנו עד שללא חילקו נתנו. ואם לאו פטורין. רבי יהודה אומר נתחייבו (נכיסים). זכר ונkehah אין באן לפהן כלום:

ד שְׁתִי נָשִׁים שֶׁלֹּא בְּכָרוּ. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. נוֹתֵן עַשֶּׂר סְלֻעִים לְכָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָם לְכָהּן אַחֲד נָתֵן. יְחִזֵּיר לו חֲמַשׁ סְלֻעִים. אָם לְשְׁנֵי כְּהָנִים נָתֵן. אֵין יִכּוֹל לְהֹצִיא מִידָּם. זָכָר וְנִקְבָּה אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְנִקְבָּה. נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְכָהּן. שְׁתִי נְקֹבּוֹת וְזָכָר. אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְשְׁתִי נְקֹבּוֹת. אֵין בָּאָז לְפָהּן בְּלֹום. אַחֲת בְּכָרָה וְאַחֲת שֶׁלֹּא בְּכָרָה. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאָב פָּטוּר. מַת הָאָב. וְכְהָנִים קִימִין. רַبִּי מַאיָּר אוֹמֵר אָם נָתֵנוּ עד שֶׁלֹּא חָלֻקוּ נָתֵנוּ. וְאָם לֹא פָּטוּרֵין. רַבִּי יְהוָדָה אוֹמֵר נְתַחֵבוּ נְכָסִים. זָכָר וְנִקְבָּה. אֵין (בָּאָז) לְפָהּן בְּלֹום:

ה שְׁתִי נָשִׁים שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא בְּכָרוּ. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. זה נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. זה נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָם לְכָהּן אַחֲד נָתֵנוּ. יְחִזֵּיר לְהָנָה חֲמַשׁ סְלֻעִים. אָם לְשְׁנֵי כְּהָנִים נָתֵנוּ. אֵין יִכּוֹל לְהֹצִיא מִידָּם. זָכָר וְנִקְבָּה. הָאָבּוֹת פָּטוּרֵין. וְהַבָּן חִיב לְפִדּוֹת אֶת עַצְמוֹ. שְׁתִי נְקֹבּוֹת וְזָכָר. אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְשְׁתִי נְקֹבּוֹת. אֵין (בָּאָז) לְפָהּן בְּלֹום:

ו אַחֲת בְּכָרָה וְאַחֲת שֶׁלֹּא בְּכָרָה. שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. זה שֶׁלֹּא בְּכָרָה אֲשֶׁר נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. זָכָר וְנִקְבָּה. אֵין בָּאָז לְפָהּן בְּלֹום. מַת הַבָּן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָף עַל פִּי שְׁבַעַת לְפָהּן. יְחִזֵּיר (לו חֲמַשׁ סְלֻעִים). לאחר שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתֵן יְתָן. מַת בַּיּוֹם שְׁלֹשִׁים

בַּיּוֹם שֶׁלְפָנֵינוּ רַבִּי עֲקִיבָא אָזֶר אָמַר נָתַן לֹא יַטְזֵל וְאָמַר
לֹא נָתַן לֹא יַתְנוּ מֵת הָאָב בַּתוֹךְ שֶׁלְשִׁים יוֹם בְּחִזְקַת
שֶׁלָא גַּפְדָה עַד שִׁבְיָא רָאֵיה שְׁגַפְדָה לְאַחֲר שֶׁלְשִׁים
יוֹם בְּחִזְקַת שְׁגַפְדָה עַד שִׁבְיָא רָאֵיה שֶׁלָא גַּפְדָה הוּא
לְפָדוֹת וּבְנוּ לְפָדוֹת הוּא קֹדֶם אֶת בָנָו רַבִּי יְהוּדָה אָזֶר
בָנָו קֹדֶמוֹ שְׁמִצּוֹתָו עַל אָבִיו וּמִצּוֹתָו בָנָו עַלְיוֹ:

חֲמֵשׁ סְלֻעִים שֶׁל בָן בְּמִנָה צָרוּי שֶׁל עֲבָד וְחֲמֵשׁ סְלֻעִים שֶׁל אֹוגֶס וְשֶׁל מִפְתָה וּמֵאָה שֶׁל מַזְצִיא שֶׁם רַע
בְּלָם בְּשֶׁקֶל הַקָּדָש בְּמִנָה צָרוּי וּבְלָם גַּפְדָין בְּכֶסֶף וּבְשֹׂה
כִּסְף חַזֵּץ מִן הַשְּׁקָלִים:

אֵין פּוֹדִין לֹא בְעֲבָדים וְלֹא בְשָׁטְרוֹת וְלֹא בְקָרְקָעוֹת
וְלֹא בְהַקְדָשֹות בְּתַבְלֵן לְפָהָן שֶׁהוּא חַיֵב לֹא חֲמֵשׁ סְלֻעִים
חַיֵב לְתַנֵן לוֹ וּבָנו אֵינּוֹ פְדִוי לְפִיכָךְ אָמַר רָצָה הַפָּהָן לְתַנֵן לוֹ
מִתְנָה רְשָׁאי הַמְפַרִיש פְדִיּוֹן בָנָו וּגְנָאָבָד חַיֵב בְאַחֲרִיוֹתָו
שְׁגַנְאָמֵר יְהִי לְך וּפְדָה תִפְדָה:

הַבָּכֹור נוֹטֵל פִי שְׁנִים בְּגַבְסִי הָאָב וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִי
שְׁנִים בְּגַבְסִי הָאָם וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִי שְׁנִים בְּשִׁבְחָה וְלֹא
בְרָאוּי בְבִמְחִזָק בְרָאוּי הָאָשָׁה בְבִתּוּבָתָה וְלֹא הַבְּנוֹת
בְמַזְוֹנוֹתֵיהֶם וְלֹא הַיְבָם וּכְלֹן אֵין נוֹטֵלִין בְשִׁבְחָה וְלֹא
בְרָאוּי בְבִמְחִזָק:

אַלְו שְׁאֵין חַזְרִין בַּיּוֹלֶד (הַבָּכֹורה) וְהַיּוֹרֶש אֶת
אַשְׁתָוֹ וְהַמִּיבֶם אֶת אַשְׁת אָחִיו וְהַמִּתְנָה דָבָר רַבִּי

מAIR. ווחכמים אומרים מתקנה במקבר. רבי אליעזר אומר כלו חזרין ביובל. רבי יוחנן בן ברוקא אומר הירוש את אשתו יחויר לבני משפטה. וינבה להם מן הדמים:

פרק ט

מעשר בהמה נוהג באرض ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלא בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים. נוהג בבקר ובצאן. אין מתעשרים מזה על זה. בכבשים ובעזים. ומתעשרים מזה על זה. שהיה בדיון מה. אם החידש והישן שאינו כללאים זה בזה. אין מתעשרין מזה על זה. הכבשים והעזים שהם כללאים זה בזה. אין דיון שלא יתעשרו מזה על זה. תלמוד לומר וצאן משמע כל צאן אחד:

יב מעשר בהמה מצטרף במלוא רgel בהמה רועה. וכמה (היא) רgel בהמה רועה. ששה עשר מיל. היה בין אלו ואלו שלשים ושנים מיל. אין מצטרפין היה לו באםצע. מביא ומעשר באמצע. רבי מאיר אומר הירדן מפסיק למעשר בהמה:

ג הלוך או שנтан לו מתקנה. פטור ממעשר בהמה. האחים השותפים שחיבין בקלבון. פטורים ממעשר בהמה. ושותfibin במעשר בהמה. פטורין מן הקלבון. كانوا מתקבלית הבית חיבין. ואם לאו פטורין. חילקו וחזרו ונשთתפו חיבין בקלבון. ופטורים ממעשר בהמה:

ד הפל נבנִים לדייר להתעשר. חוץ מון הכלאים והטירפה
ויצא לפנו. ומחסר זמן ויתום. איזהו יתום כל שטחה
אמו או שנשחתה. רבינו יהושע אומר אפילו נשחתה אמו.
והשלח קים. אין זה יתום:

ה שלוש גرنות למשער בהמה. בפרס הפסח. בפרס
העצרת. בפרס החג. דברי רבי עקיבא. בן עזאי אומר
בעשרים ותשעה באדר. באחד בסיוון. בעשרים ותשעה
באב. רבוי אליעזר ורבי שמואל אומרים באחד בניסן.
באחד בסיוון. בעשרים ותשעה באולול. ולמה אמרו
בעשרים ותשעה באולול ולא אמרו באחד בתשרי. מפני
שהוא יום טוב. ואילו אפשר לעשר ביום טוב. לפיכך
הקדימוהו בעשרים ותשעה באולול. רבוי מאיר אומר
באחד באולול. ראש השנה למשער בהמה. בן עזאי אומר
האולול מתקשרין בפני עצמן:

כל הנולדים מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באולול.
הרי אלו מצטרפין. חמישה לפני ראש השנה. וחמשה
לאחר ראש השנה. אין מצטרפין. חמישה לפני הגורן
וחמשה לאחר הגורן. הרי אלו מצטרפין. אם בן למה
נאמר שלוש גrnות למשער בהמה. שעדי שלא הגיע הגורן.
モותר למכור ולשחות. הגיע הגורן לא ישחות. ואם שחת
פטור:

כ' כיצד מעשין בזנזו לדיר. וועשה להו פתח קטז. כדי שלא יהיו שניים יכולין לצאת באחד. ומונה בשבט אחד. שניים. שלשה. ארבעה. חמישה. ששה. שבעה. שמונה. תשעה. והיו יצא עשירי סקרו בסקרא. ואומר הרי זה מעשר לא סקרו בסקרא. ולא מנאם בשבט. או שמנאים רבושים או עזדים. הרי אלו מעשרים. היה לו מאה וגיטל עשרה. עשרה וגיטל אחד. אין זה מעשר. רבי יוסי ברבי יהודה אומר הרי זה מעשר. קפץ אחד מן המנאים לתוכן. הרי אלו פטורין. מן המעשרים לתוכן. כלו ירעו עד שישתאבו. ויאכלו במונע לבעלים:

ח' יצאו שניים באחד. מונה אותו שנים. מנאן אחד. תשייע ועשירי מקלקלין. יצאו תשייע ועשירי באחד. תשייע ועשירי מקלקלין. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי תשיעי. ולאחד עשר עשירי. שלשתן מקדשין. התשייע נאכל במומו והעשירי מעשר. ואחד עשר קרב שלמים. וועשה תמורה דברי מאיר אמר רבי יהודה וכי יש תמורה עוצה תמורה. אמרו משום רבי מאיר אלו היה תמורה. לא היה קרב. קרא לתשיעי עשירי ולעשירי עשירי. ולאחד עשר עשירי. אין אחד עשר מקדש. זה הפלל כל שלא גנער שם עשירי ממנה. אין אחד עשר מקדש: סליק

מסכת ערביין

פרק א

הכל מעריבין ונערביין נודרים ונדרים. בהנים ולויים
וישראלים נשים ועבדים. טומטום ואנדראגנוס.
נודרים ונדרים. ומעריבין אבל לא נערביין. שאינו נערד
אלא זכר וಡאי. ונקבה וಡאית. חרש שוטה וקטן נדרין
ונערביין. אבל לא נודרין ולא מעריבין. מפני שאין בהם
דעות. פחות מבן חדש נדר אבל לא נערד:

ב' הנכרי רבי מאיר אומר נערד אבל לא מעריך. רבי
יהודה אומר מעריך אבל לא נערד. זה וזה מודים
שנודרין ונדרין:

ג' הגוסס והיוצא ליהרג. לא נדר ולא נערד. רבי חנניה
בן עקיבא אומר נערד. מפני שעממי קצובים. אבל איןנו
נדר מפני שאין דמי קצובין. רבי יוסי אומר נדר ומעריך
ומקדיש. ואם הזיק חיב בתשלומי:

ד' האשה שהיא יוצא ליהרג. אין ממתינו לה עד
שתילד. ישבה על המשבר ממתינו לה עד שתילד. האשה
שנהרגה בהניון בשערה. בהמה שנהרגה אסורה בהניה:

פרק ב

אין גַּעֲרֵכִין פְּחוֹת מְסֻלָּעַ. וְלֹא יוֹתֶר עַל חַמְשִׁים סְלָעַ.
בִּינְצָדָר נָתַן סְלָעַ וְהַעֲשֵׂיר. אַינוּ נָתַן כָּלּוֹם. פְּחוֹת
מְסֻלָּעַ וְהַעֲשֵׂיר. נָתַן חַמְשִׁים סְלָעַ. הַיּוֹ בִּינְצָדָר חַמְשִׁים
סְלָעִים. רַבִּי מַאֲיר אָמֵר אַינוּ נָתַן אֶלְאָ אַחַת. וְחַקְמִים
אָזְמָרִים נָתַן אֶת בְּלָם. אַין בָּעֲרֵכִין פְּחוֹת מְסֻלָּעַ. וְלֹא
יוֹתֶר עַל חַמְשִׁים סְלָעַ. אַין פָּתָח בְּטוּעה פְּחוֹת מְשֻׁבָּעָה
וְלֹא יוֹתֶר עַל שְׁבָעָה עָשָׂר. אַין בָּגְנָעִים פְּחוֹת מְשֻׁבָּעָ
אֶחָד. וְלֹא יוֹתֶר עַל שֶׁלּוּשָׁה שְׁבָעוֹת:

ב' אַין פּוֹתְחַתִּין מְאַרְבָּעָה חַדְשִׁים הַמּוּבָּרִים בָּשְׁנָה. וְלֹא
נָרָא יְוָתֵר עַל שְׁמֹנוֹה. שְׁתַיִם הַלְּחָם נְאַכְלָות אַין פְּחוֹת
מִשְׁנִים וְלֹא יוֹתֶר עַל שֶׁלּוּשָׁה. לְחָם הַפְּנִים נְאַכְלָ. אַין פְּחוֹת
מִשְׁבָּעָה. וְלֹא יוֹתֶר עַל אֶחָד עָשָׂר. קְטֹן גָּמָל אַין פְּחוֹת
מִשְׁמֹנוֹה. וְלֹא יוֹתֶר עַל שְׁנִים עָשָׂר:

ג' אַין פּוֹתְחַתִּין מְעֹשְׂרִים וְאַחַת תְּקִיעָות בַּמִּקְדָּשׁ. וְלֹא
מוֹסִיפִין עַל אַרְבָּעָה וְשְׁמֹנוֹה. אַין פּוֹתְחַתִּין מְשִׁנִּים נְבָלִין. וְלֹא
מוֹסִיפִין עַל שְׁשָׁה. אַין פּוֹתְחַתִּין מְשִׁנִּים חֲלִילִין. וְלֹא מוֹסִיפִין
עַל שְׁנִים עָשָׂר. וּבְשְׁנִים עָשָׂר יוֹם בָּשְׁנָה. הַחֲלֵיל מִפְּהָ
לִפְנֵי המזבח. בְּשִׁחְיִת פֶּסֶחֶת רָאשׁוֹן. וּבְשִׁחְיִת פֶּסֶחֶת
שְׁנִי. וּבַיּוֹם טוֹב רָאשׁוֹן שֶׁל פֶּסֶחֶת. וּבַיּוֹם טוֹב שֶׁל עַצְרָתָה.
וּבְשְׁמֹנוֹת יְמִי הַחֲגָה. וְלֹא הִיא מִפְּהָ בָּאָבוֹב שֶׁל נְחַשֶּׁת.

אֵלָא בְּאֶבֶב שֶׁל קִנְהָה מִפְנֵי שְׁקוֹלוֹ עֲרָב וְלֹא הָיָה מַחְלִיק
אֵלָא בְּאֶבֶב יְחִידִי מִפְנֵי שֶׁהוּא מַחְלִיק יִפְהָה:

וְעַבְדִּי כְּהַנִּים הָיוּ דְּבָרַי רַبִּי מַאיָּר. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר
מִשְׁפְּחוֹת בֵּית הַפְּגָרִים וּבֵית צְפָרִיה וּמִאֲמָמוֹת הָיוּ
מַשְׁיאֵין לְפִיהוֹנָה. רַבִּי חַנִּיאָ בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אָמַר לְזִים הָיוּ:
הָאִין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁשָׁה טְלָאִים הַמְּבָקָרִין בְּלִשְׁבָת הַטְּלָאִים.
כִּי לִשְׁבָת וְשִׁנִּים יָמִים טּוֹבִים שֶׁל רָאשׁ הַשָּׁנָה וּמוֹסִיףִין
עַד לְעוֹלָם. אִין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁתִּי חַצּוֹרֹת וּמוֹסִיףִין עַד
לְעוֹלָם. אִין פּוֹתַחַתִּין מִתְשֻׁעָה בְּנֹרוֹת וּמוֹסִיףִין עַד לְעוֹלָם.
וְהַצְּלָאֵל לְבָד:

אִין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁנִים עַשֶּׂר לְזִים עַזְמָדִים עַל הַדּוֹקָן
וּמוֹסִיףִין עַד לְעוֹלָם. אִין קָטָן נְכָנס לְעַזְרָה וּלְעַבּוֹדָה. אֵלָא
בְּשֶׁעָה שְׁהָלוּוּמִים עַזְמָדִים בְּשִׁיר. וְלֹא הָיּוּ אַזְמָרִים בְּגַבְלָן
וּבְנֹור. אֵלָא בְּפֶה. כִּי לְפָנָיו תְּבָל בְּגַעֲמָה. רַבִּי אַלְיעָזָר בֶּן
יַעֲקֹב אָמַר אִין עַולֵּן לְמַנְזָן וְאִין עַזְמָדִים עַל הַדּוֹקָן. אֵלָא
בְּאָרֶץ הָיּוּ עַזְמָדִים. וּרְאֵשֵׁיָּהוּ מִבֵּין רְגֵלֵי הַלּוּוּמִים וּצְוּעָרִי
הַלּוּוּמִים הָיּוּ נְקָרָאים:

פרק ג

יש בערכין להקל ולהחרمير. בשדה אחזקה להקל ולהחרمير. בשור המועד שהמית את העבד להקל ולהחרمير. באונס ובמפתחה ובמוツיא שם רע להקל ולהחרمير. יש בערכין להקל ולהחרمير. ביצה. אחד שהעריך את הנאה שבישראל. ואת הבעור שבישראל. נותר חמשים שלע. ואם אמר הרי דמי עלי. נותר את שוויו:

ב' בשדה אחזקה להקל ולהחרمير ביצה. אחד המקדים בחולת המחו. ואחד המקדים בפרדות סבסטיה. נותר בזרע חמור שעוריים חמשים שקל בסרי. ובשדה מקנה נותר את שוויו. רבי אליעזר אומר אחד שדה אחזקה. ואחד שדה מקנה. מה בין שדה אחזקה לשדה מקנה. אלא שבדה אחזקה. נותר חממש. ובשדה מקנה. איןנו נותר חממש:

ג' בשור המועד שהמית את העבד להקל ולהחרمير. ביצה. אחד שהמית את הנאה שבעבדים ואת הבעור שבעבדים. נותר שלשים שלע. המתן בין חזרין נותר שוויו. חבל בזה ובזה משלים נזק שלם:

ד' באונס ובמפתחה ובמוツיא שם רע להקל ולהחרمير ביצה. אחד שאנס ופתה את הגזולה שבכהונה. ואת הקטנה

שְׁבִישָׂרָאֵל. נוֹתֵן חֲמַשִּׁים סֶלָעַ. וְהַבְשָׁת וְהַפְגָם. הַבָּל לִפְיֵי
הַמְבִיאֵשׁ וְהַמְתִבִּישׁ:

" בְּמוֹצִיאָא שֵׁם רַע לְהַקְלָל וְלַחֲמִיר. בִּיצְדָּה. אֶחָד שְׁהַזְׁכִיא
שֵׁם רַע עַל הַגְדוֹלה שְׁבַבְהוֹנָה. וְעַל הַקְטָנוֹה שְׁבִישָׂרָאֵל.
נוֹתֵן מַאֲהָה סֶלָעַ. גִּמְצָא הָאוֹמֵר בְּפִיו. חֲמֹור מִן הַעֲזָשָׂה
מַעֲשָׂה. שְׁבַן מַצְינָנוּ שֶׁלֹּא נִחְתַּמֵּן גַּזְרָ דִין עַל אֲבֹתֵינוּ
בְּמִדְבָּר. אֶלָּא עַל לְשׂוֹן הָרָע. שְׁנָאָמָר וַיַּגְּסֹטוּ אֹתוֹ זֶה עַשֶּׂר
פָּעָמִים. וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלֵי:

פרק ד

הַשְׁגַת יָד בְּנוֹדֵר. וְהַשְׁגַת בְּנוֹדֵר. וְהַעֲרָכִים בְּנוֹדֵר.
וְהַעֲרָך בִּזְמָן הַעֲרָך. הַשְׁגַת יָד בְּנוֹדֵר בִּיצְדָּה. עֲנֵי
שְׁהַעֲרָיך אֶת הַעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֲרָך עֲנֵי. וְעַשְׂיר שְׁהַעֲרָיך אֶת
הַעֲנֵי. נוֹתֵן עֲרָך עֲשִׂיר:

" אֶבְלָ בְּקָרְבָּנוֹת אִינּוּ כְּנֵי הַרִּי שָׁאָמָר קָרְבָּנוֹ שֶׁל מַצְוָע
זה עַלְיִ. אֶם הִיה מַצְוָע עֲנֵי מִבְיאָ קָרְבָּנוֹ עֲנֵי. עַשְׂיר מִבְיאָ
קָרְבָּנוֹ עַשְׂיר. רַבִּי אֹמֵר. אֹמֵר אֲנֵי אֶפְ בְּעֲרָכִים פָּנוּ. וְכִי
מִפְנֵי מָה עֲנֵי שְׁהַעֲרָיך אֶת הַעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֲרָך עֲנֵי. שָׁאַי
הַעֲשִׂיר חִיב בְּלוּם. אֶבְלָ הַעֲשִׂיר שָׁאָמָר עֲרָכִי עַלְיִ. וְשָׁמַע
עֲנֵי וְאֹמֵר. מָה שָׁאָמָר זה עַלְיִ. נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר. רַבִּי הַוְדָה
אֹמֵר אֶפְיָלוּ עֲנֵי וְהַעֲשִׂיר. וְתִזְרֵר וְהַעֲנֵי נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר:

אָבֶל בְּקָרְבָּנוֹת אִינּוּ כֵּן. אַפִּילוּ אָבִיו מֵת וְהַנִּיחַ לּוּ רַבּוֹא
 סְפִינּוֹת בַּיָּם. וּבָאוּ לוּ בְּרַבּוֹאֹת. אֵין לְהַקְדִּשׁ בָּהָן כָּלּוֹם:
 ד' שְׁנִים בְּגַדְרֵי בַּיָּם. יְלִד שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הַזָּקוֹן. נָזְתָּן עַרְךְ זָקוֹן.
 זָקוֹן שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הַיְלִד. נָזְתָּן עַרְךְ יְלִד. וּעֲרָכִים בְּגַעֲרָךְ
 בַּיָּם. אִישׁ שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הָאֲשָׁה. נָזְתָּן עַרְךְ אֲשָׁה. וְאֲשָׁה
 שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הָאִישׁ. נָזְתָּנת עַרְךְ אִישׁ. וְהַעֲרִיךְ בָּזָמָן הַעֲרִיךְ
 בַּיָּם. הַעֲרִיכּוּ פְּחָחוֹת מִבְּנֵי חִמְשׁ. וּנְעָשָׂה יוֹתֵר עַל בְּנֵי חִמְשׁ.
 פְּחָחוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים. וּנְעָשָׂה יוֹתֵר עַל בְּנֵי עֲשָׂרִים. נָזְתָּן
 בָּזָמָן הַעֲרִיךְ. יוֹם שְׁלֹשִׁים בְּלִמְطָה מִמְּנָנוֹ. שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית
 עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. שְׁנָאָמֵר אֶם מִבְּנֵי שְׁשִׁים שָׁנָה
 וּמַעְלָה אֶם זָכָר. הָרִי אָנוּ לִמְדִים בְּכָלָם מִשְׁנִית שְׁשִׁים. מִה
 שְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָנוֹ. אֶף שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים
 בְּלִמְטָה מִמְּנָה. הָנָ. אֶם עָשָׂה שְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָה
 לְהַחְמִיר. נְعָשָׂה שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה
 לְהַקְלָל. תְּלִמוד לוֹמֵד שָׁנָה שָׁנָה לְגַזְרָה שָׁוֹה. מִה שָׁנָה
 הָאָמוֹרָה מִשְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. אֶף שָׁנָה הָאָמוֹרָה
 מִשְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. בֵּין לְהַקְלָל בֵּין
 לְהַחְמִיר. רַבִּי אַלְעָזָר אָזָר עַד שִׁיהְיוּ יְתָרוֹת עַל הַשְׁנִים
 חֲדָשׁ וַיּוֹם אֶחָד:

פרק ה

הָאֹמֵר מִשְׁקָלִי עַלִּי נוֹתֶן מִשְׁקָלָוּ. אָם כֶּסֶף כֶּסֶף. אָם זָהָב זָהָב. מִעֵשָׂה בְּאַמָּה שֶׁל יְרֻמְטִיה שָׁאַמְרָה מִשְׁקָל בְּתִי עַלִּי. וְעַלְתָּה לִירוֹשָׁלִים. וְשִׁקְלוֹה וְנִתְנָה מִשְׁקָלָה זָהָב. מִשְׁקָל יְדִי עַלִּי. רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר מִמְלָא חֲבִית מִים. וּמְכִנִּיסָה עַד מַרְפָּקוֹ. וְשִׁזְקָל מְבָשֵר חֲמֹר וְגִידִין וְעַצְמוֹת. וְנוֹתֶן לְתוֹכָה עַד שְׁתַתְמָלָא. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי וּכְיֵהִיא אֲךָ אָפָּשָׁר לְכַוֵּן בָּשָׂר בְּגַד בָּשָׂר. וְעַצְמוֹת בְּגַד עַצְמוֹת. אֶלָּא שְׁמַיָּן אֶת הַדָּקָה הִיא רָאוּיה לְשִׁקְול:

בְּ דָמֵי יְדִי עַלִּי. שְׁמַיָּן אֶתְהוּ בְּמָה הוּא שְׁווֹה בִּידִי. וּבְמָה הוּא שְׁווֹה בְּלֹא יְדִי. זֶה חֲמֹר בְּנִידְרִים מִבְּעַרְבֵיכִין. וְחֲמֹר בְּעַרְבֵיכִין מִבְּנִידְרִים. בִּיצְדָּקָה הָאֹמֵר עַרְבִּי עַלִּי וּמָתָה יִתְנַהֵן הַיּוֹרְשִׁין. דָמֵי עַלִּי. וּמָתָה לֹא יִתְנַהֵן הַיּוֹרְשִׁין. שְׁאַין דָמִים לְמִתְהִימָן. עַרְדָּךְ יְדִי וְעַרְדָּךְ רַגְלִי עַלִּי לֹא אָמֵר בְּלָוָם. עַרְדָּךְ רַאשִׁי וְעַרְדָּךְ בְּבִדי עַלִּי. נוֹתֶן עַרְדָּךְ בְּלֹוָם. זֶה הַכְּלָל. דָבָר שְׁהַנְשָׁמָה תַּלְיוֹה בָּו. נוֹתֶן עַרְדָּךְ בְּלֹוָם:

גְ חַצִּי עַרְבִּי עַלִּי. נוֹתֶן חַצִּי עַרְבָּבוֹ. עַרְדָּךְ חַצִּי עַלִּי. נוֹתֶן עַרְדָּךְ בְּלֹוָם. חַצִּי דָמֵי עַלִּי נוֹתֶן חַצִּי דָמָיו. דָמֵי חַצִּי עַלִּי. נוֹתֶן דָמֵי בְּלֹוָם. זֶה הַכְּלָל. דָבָר שְׁהַנְשָׁמָה תַּלְיוֹה בָּו. נוֹתֶן דָמֵי בְּלֹוָם:

דְ הָאֹמֵר עַרְבָּבוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי עַלִּי. מִתְהַנוּדָר וְהַנְּדָר. יִתְנַהֵן הַיּוֹרְשִׁין. דָמִיו שֶׁל פְּלוֹנִי עַלִּי. מִתְהַנוּדָר. יִתְנַהֵן הַיּוֹרְשִׁין. מִתְהַנוּדָר. לֹא יִתְנַהֵן הַיּוֹרְשִׁין. שְׁאַין דָמִים לְמִתְהִימָן:

ה שׂור זה עזלה. וּבֵית זה קָרְבָּן מִתְהַשֵּׂר וַנֶּפֶל הַבַּיִת.
אִינוֹ חַיָּב לְשִׁלְםָן דָמִי שׂור זה עלי עזלה או (דָמִי) בֵית
זה עלי קָרְבָּן מִתְהַשֵּׂר וַנֶּפֶל הַבַּיִת. חַיָּב לְשִׁלְםָן:

חַיָּב עֲרָכִין מִמְשָׁבֶנִין אֹתוֹן. חַיָּב חַטָּאות וְאֲשָׁמוֹת אֵין
מִמְשָׁבֶנִין אֹתוֹן. חַיָּב עזלה וְשָׁלְמִים מִמְשָׁבֶנִין אֹתוֹן. אֶרְך
עַל פִּי שְׁאַזְן מִתְכְּפֵר לוֹ. עַד שִׁיתְרָאָה. שְׁנָאָמָר לְרַצְוֹנוֹ.
כּוֹפֵן אֹתוֹן עַד שִׁיאָמָר רֹצָה אַנְיָן. וּכְן אַתָּה אָמָר בְּגַטִּ
נְשִׁים. כּוֹפֵן אֹתוֹן עַד שִׁיאָמָר רֹצָה אַנְיָן:

פרק ו'

שֻׁוּם הַיְתּוּמִים שֶׁלְשִׁים יוֹם. וּשֻׁוּם הַהֲקִידָשׁ שֶׁשִׁים יוֹם.
וּמְכַרְיוֹן בְּבָקָר וּבְעַרְבִּי הַמְּקִידָשׁ נְכָסִיו וְהַיְתָה
עַלְיוֹ בְּתוּבַת אֲשָׁה. רַבִּי אַלְיעָזָר אָמָר בְּשִׁיגְרָשָׁה יַדְרָ
הַנְּאָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמָר אִינוֹ צְרִיךְ בְּיֹצְאָה בָּו אָמָר רַבָּן
שְׁמַעוֹן בָּן גִּמְלִיאֵל אֶחָד הָעָרָב לְאֲשָׁה בְּכַתּוּבַתָּה. וְהַיָּה
בְּעַלְהָ מִגְּרָשָׁה יַדְרָהָה. שְׁמָא יַעֲשָׂה קְנֵנָיָא עַל נְכָסִיו
שֶׁל זה. וַיְחִזֵּיר אֹתְתַּאֲשָׁתוֹ:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים
ויעיל לשכחה בעורת השם יתברך.

הדרן עלה' מסכת (פלוני) והדרך עלה' דעטן עלה' מסכת (פלוני) זעטך
עלון לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תנתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דין:

ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך כי אלהינו ואלקי אבותינו שתחאה תורהך אומנותנו
בעולם הזה ותחאה עטנו לעולם הבא. חנניה בר פפא. רמי בר פפא.
נחמן בר פפא. אחאי בר פפא. אבא מרוי בר פפא. רפרם בר פפא.
רכיש בר פפא. סרחה בר פפא. אריא בר פפא. דרו בר פפא:

הערב נא כי אלהינו את דברי תורה בפיינו ובפייפות עמך בית
ישראל ונkehה אנחנו כלנו וצאצאים וצאצאי עמך בית ישראל יראי
שםך ולמודי תורה:

מאיבי תחטמי מצוחך כי לעולם היא לי:
יהי לבך תמים בחקיך למען לא אבוש:
לעולם לא אשכח פקודיך כי בס חיותני:
ברוך אתה יהוה לדני חקיך: